

Αξιοποίηση Σύγχρονων Μεθόδων και Τεχνολογιών Κατάρτισης στην Κύπρο

στο κατώφλι του 21ου Αιώνα

**ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΣΥΓΧΡΟΝΩΝ ΜΕΘΟΔΩΝ ΚΑΙ
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ
ΣΤΟ ΚΑΤΩΦΛΙ ΤΟΥ 21ου ΑΙΩΝΑ**

Συμβολή στην ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

ΑΡΧΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2001

ISBN 9963-43-735-2

Αναδημοσίευση μέρους ή ολόκληρης της μελέτης επιτρέπεται
νοουμένου ότι αναφέρεται η πηγή.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η ανάπτυξη νέων προσεγγίσεων κατά τη διαδικασία εφαρμογής της κατάρτισης θεωρείται πλέον επιβεβλημένη λόγω των συνεχόμενων και ταυτόχρονα ραγδαίων εξελίξεων που παρατηρούνται σε όλους τους τομείς και σε όλα τα επίπεδα ανά το παγκόσμιο.

Η Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού εντοπίζοντας την τεράστια σημασία που οι σύγχρονες μέθοδοι και τεχνολογίες κατάρτισης μπορούν να διαδραματίσουν στην κατάρτιση και ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού αποφάσισε να προχωρήσει στην εξέταση της δυνατότητας και της χρησιμότητας εισαγωγής και αξιοποίησης τους στην Κύπρο.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση άρχισε να επιδεικνύει ιδιαίτερη σημασία για τις νέες τεχνολογίες εκπαίδευσης και κατάρτισης εδώ και αρκετό καιρό. Αναγνωρίζοντας τις απεριόριστες δυνατότητες που είναι σε θέση να προσφέρουν αποφάσισε να υιοθετήσει συγκεκριμένη πολιτική για αυτό το θέμα. Κύριοι άξονες της πολιτικής αυτής είναι η υποστήριξη της παραγωγής, διάδοσης και αξιοποίησης των νέων αυτών τεχνολογιών στους τομείς της εκπαίδευσης και κατάρτισης με σκοπό να βοηθήσουν την Ευρωπαϊκή Ένωση να καταστεί η πιο ανταγωνιστική και δυναμική οικονομία της γνώσης στον κόσμο.

Βασική επιδίωξη της μελέτης είναι να συμβάλει στη βελτίωση τόσο της ποιότητας όσο και της αποτελεσματικότητας της κατάρτισης που προσφέρεται σήμερα από τα ιδρύματα/οργανισμούς κατάρτισης και τις επιχειρήσεις. Είμαι βέβαιος ότι τα συμπεράσματα που απορρέουν από τη μελέτη καθώς επίσης και οι σχετικές εισηγήσεις οι οποίες διατυπώνονται θα αξιοποιηθούν στο μέγιστο δυνατό βαθμό από όλους τους ενδιαφερομένους.

Στους συντάκτες της μελέτης Στέλιο Μυτίδη και Κωνσταντίνα Κυριάκου, Λειτουργούς Ανθρώπινου Δυναμικού, στους Μάκη Κεραυνό και Γιώργο Σιεκκερή, Ανώτερους Λειτουργούς Ανθρώπινου Δυναμικού που συντόνισαν τη μελέτη και στο Δρα Γιώργο Όξινο, Διευθυντή της Διεύθυνσης Έρευνας και Προγραμματισμού, εκφράζω τα θερμά μου συγχαρητήρια και τις ευχαριστίες μου.

Π. Χ. Κουτουρούσης
Γενικός Διευθυντής

ΣΥΝΟΨΗ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

Οι σύγχρονες μέθοδοι και τεχνολογίες κατάρτισης, με την εισαγωγή και ορθή αξιοποίηση τους, αναμένεται να διαδραματίσουν το δικό τους σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη και κατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού. Η ανάπτυξη νέων και ταυτόχρονα πιο αποτελεσματικών προσεγγίσεων στην κατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού θα έχει ως αποτέλεσμα τη δημιουργία μιας καινούργιας δυναμικής στον τομέα αυτό με θετικές επιπτώσεις στην παραγωγικότητα των εργαζομένων και κατ' επέκταση στην ανταγωνιστικότητα της κυπριακής οικονομίας.

Σκοπός της μελέτης

Ο βασικός σκοπός της μελέτης είναι η εξέταση και διατύπωση τρόπων βελτίωσης της ποιότητας και αποτελεσματικότητας της προσφερόμενης κατάρτισης με την εισαγωγή και αξιοποίηση σύγχρονων μεθόδων και τεχνολογιών κατάρτισης στην Κύπρο.

Μεθοδολογία

Η μελέτη αξιοποίησε διάφορα στοιχεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς επίσης και στοιχεία τα οποία προέκυψαν από τις μελέτες της Αρχής που αφορούσαν τα Ιδρύματα Κατάρτισης της Κύπρου, τις Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις της Κύπρου στους τομείς της Μεταποίησης, των Κατασκευών και των Υπηρεσιών και τη Λειτουργία της Κατάρτισης σε Επιχειρήσεις της Κύπρου.

Σε πρώτο στάδιο γίνεται μια σύντομη περιγραφή των μεθόδων και τεχνολογιών κατάρτισης και αναφορά στις πιο πρόσφατες εξελίξεις στις τεχνολογίες της πληροφορικής και των επικοινωνιών σε σχέση με τους τομείς της εκπαίδευσης και κατάρτισης. Ακολουθεί η εξέταση της πολιτικής και των θέσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις σύγχρονες μεθόδους και τεχνολογίες εκπαίδευσης και κατάρτισης ενώ παράλληλα εξετάζεται και η πολιτική που εφαρμόζεται στην Κύπρο για το συγκεκριμένο θέμα. Τέλος, καταγράφεται η κατάσταση που παρατηρείται σε σχέση με την υποδομή κατάρτισης που έχει αναπτυχθεί στην Κύπρο και εξετάζεται η δυνατότητα και η χρησιμότητα εισαγωγής και αξιοποίησης σύγχρονων μεθόδων και τεχνολογιών κατάρτισης στην Κύπρο.

Βασικές διαπιστώσεις και συμπεράσματα

Οι κυριότερες διαπιστώσεις και συμπεράσματα που προέκυψαν από την ανάλυση των δεδομένων στα πλαίσια της μελέτης αυτής είναι:

Η πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης

- (i) Στόχος της πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι να καταστεί η πιο ανταγωνιστική και δυναμική οικονομία της γνώσης στον κόσμο.
- (ii) Πρόθεση της είναι να κινηθεί προς τη δια βίου κατάρτιση με την ανάπτυξη πιο ευέλικτων και ταυτόχρονα πιο αποτελεσματικών μεθόδων διδασκαλίας και μάθησης.
- (iii) Τα κράτη μέλη της ΕΕ καλούνται να προωθήσουν την αξιοποίηση των τεχνολογιών της πληροφορικής και της επικοινωνίας στους τομείς της εκπαίδευσης και κατάρτισης.
- (iv) Στην ΕΕ σχεδιάστηκαν ειδικά προγράμματα τα οποία υποστηρίζουν και διευκολύνουν τη διάδοση και την αξιοποίηση καινοτόμων μεθόδων διδασκαλίας και μάθησης.
- (v) Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε Σχέδιο δράσης ηλεκτρονικής μάθησης με κύριο στόχο την προσαρμογή των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης στην οικονομία της γνώσης και στη ψηφιακή παιδεία.
- (vi) Η ΕΕ προωθεί τη δημιουργία διευρωπαϊκών δικτύων μεταξύ ιδρυμάτων κατάρτισης και εκπαιδευτικών κέντρων, τη συνεργασία μεταξύ διαφόρων παραγόντων της εκπαίδευσης και των επιχειρήσεων και τη σύσταση ομάδων για συντονισμένη θεώρηση των σχετικών εξελίξεων.
- (vii) Όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ έχουν αναλάβει εθνικές πρωτοβουλίες για την αξιοποίηση των δυνατοτήτων που προσφέρουν οι τεχνολογίες της πληροφορικής και των επικοινωνιών.

Η πολιτική της Κύπρου

- (i) Στόχος της πολιτικής της Κύπρου είναι ο εκσυγχρονισμός των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης της για να μπορέσει να προσφέρει ευέλικτη και πολύπλευρη μόρφωση που θα περιέχει στοιχεία γενικής και τεχνολογικής παιδείας.
- (ii) Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού προγραμματίζει να εισαγάγει τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές και το μάθημα της πληροφορικής σε όλα τα επίπεδα του εκπαιδευτικού συστήματος.
- (iii) Η Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού εφαρμόζει το Σχέδιο Ενίσχυσης της Υποδομής Κατάρτισης το οποίο βοηθά τα ιδρύματα/οργανισμούς κατάρτισης και τις επιχειρήσεις στην ανάπτυξη και ενίσχυση της υποδομής κατάρτισης τους (αγορά τεχνικού εξοπλισμού, ετοιμασία προδιαγραφών κατάρτισης και κατάρτιση εκπαιδευτών).
- (iv) Το εν λόγω Σχέδιο και η Πολιτική Χορηγιών της Αρχής είναι συνδεδεμένα με παραδοσιακές αρχές και αντιλήψεις και χρειάζονται εμπλουτισμό έτσι που να γίνεται δυνατή η ενσωμάτωση και υιοθέτηση εξελίξεων σε σχέση με σύγχρονες μεθόδους και τεχνολογίες κατάρτισης.

Η υποδομή κατάρτισης στην Κύπρο

- (i) Το ποσοστό των επιχειρήσεων, με απασχόληση 20 άτομα και άνω, το οποίο διαθέτει μέρος του κονδυλίου για την κατάρτιση στον εμπλουτισμό των στοιχείων υποδομής κατάρτισης (70%) έχει περιθώρια βελτίωσης.
- (ii) Οι σύγχρονες μέθοδοι και τεχνολογίες κατάρτισης έχουν χαμηλά ποσοστά χρησιμοποίησης από τις επιχειρήσεις με απασχόληση 20 άτομα και άνω, ιδιαίτερα το extranet και το intranet.
- (iii) Οι μεγαλύτερες αυξήσεις στο άμεσο μέλλον στη χρήση μεθόδων και τεχνολογιών κατάρτισης, από τις επιχειρήσεις με απασχόληση 20 άτομα και άνω, αναμένονται να

παρατηρηθούν στις σύγχρονες μεθόδους και τεχνολογίες κατάρτισης όπως intranet, extranet, internet καθώς και στη χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών.

- (iv) Σε ικανοποιητικά επίπεδα βρίσκεται το ποσοστό των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης που διαθέτει βιντεοκασέτες (66%) και ψηφιακούς δίσκους μνήμης (59%), σε αντίθεση με το ποσοστό εκείνων που διαθέτουν πολυμέσα αλληλεπίδρασης και το οποίο βρίσκεται σε πολύ χαμηλά επίπεδα (38%).
- (v) Το 67% των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης διαθέτει ηλεκτρονικούς υπολογιστές ενώ τα ποσοστά για την τηλεόραση/βίντεο και το διασκόπιο είναι 56% και 54% αντίστοιχα.
- (vi) Η πλειοψηφία των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης στην Κύπρο (72%) έχει συνάψει κάποιο είδος συνεργασίας με αντίστοιχα ιδρύματα/οργανισμούς κατάρτισης είτε στην Κύπρο είτε και στο εξωτερικό ενώ το 62% από αυτά που δεν έχουν αναπτύξει μια τέτοια συνεργασία προσανατολίζονται να το πράξουν στο άμεσο μέλλον.
- (vii) Η μεγαλύτερη βαρύτητα στις επενδύσεις των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης δίνεται στον εκπαιδευτικό εξοπλισμό.

Δυνατότητα και χρησιμότητα εισαγωγής σύγχρονων μεθόδων και τεχνολογιών κατάρτισης

- (i) Το ποσοστό των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης που γνωρίζει για την ύπαρξη του Σχεδίου Ενίσχυσης της Υποδομής Κατάρτισης της Αρχής ανέρχεται σε 73%.
- (ii) Μόνο το 40% των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης που γνώριζαν για την ύπαρξη του εν λόγω Σχεδίου το έχουν αξιοποιήσει, με τη μεγάλη πλειοψηφία (87%) να αξιοποιεί το στοιχείο του Σχεδίου που αφορά την αγορά μηχανημάτων/εξοπλισμού.

- (iii) Το Σχέδιο Ενίσχυσης της Υποδομής Κατάρτισης της Αρχής έχει αξιολογηθεί ως αρκετά βοηθητικό από τα ιδρύματα/οργανισμούς κατάρτισης.
- (iv) Το ενδιαφέρον που εκδηλώθηκε μέχρι σήμερα από τις επιχειρήσεις για αξιοποίηση του Σχεδίου αυτού κυμαίνεται σε πολύ χαμηλά επίπεδα με τη μεγαλύτερη έμφαση να δίνεται και σε αυτή την περίπτωση στο στοιχείο που αφορά την αγορά μηχανημάτων/εξοπλισμού.
- (v) Η πορεία της Κύπρου προς την Ευρωπαϊκή Ένωση καθώς και η συμμετοχή των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης σε σχετικά κοινοτικά προγράμματα αναμένεται, κατά τις εκτιμήσεις των ίδιων των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης, να τα βοηθήσει στην εξασφάλιση οικονομικών πόρων, στην τεχνολογική αναβάθμιση τους όπως επίσης και στην κατάρτιση του προσωπικού τους.
- (vi) Οι περισσότερες επιχειρήσεις, με απασχόληση 20 άτομα και άνω, που χρησιμοποιούν διάφορες σύγχρονες μεθόδους και τεχνολογίες κατάρτισης αξιολογούν ότι αυτές είναι πιο αποτελεσματικές μορφές κατάρτισης από τις παραδοσιακές μεθόδους.
- (vii) Το 25% περίπου των Μικρομεσαίων επιχειρήσεων και των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης πιστεύει ότι με την υιοθέτηση νέων μορφών κατάρτισης το ενδιαφέρον των εργοδοτούμενων τους για συμμετοχή σε δραστηριότητες κατάρτισης θα βελτιωθεί πολύ ή πάρα πολύ.
- (viii) Με την εισαγωγή και αξιοποίηση σύγχρονων μεθόδων και τεχνολογιών κατάρτισης τα εμπόδια κατάρτισης και οι παράγοντες επηρεασμού της συμμετοχής σε αυτή θα παύσουν σε κάποιο βαθμό να επηρεάζουν αρνητικά τη συμμετοχή του προσωπικού των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης και των επιχειρήσεων σε δραστηριότητες κατάρτισης.
- (ix) Η μεγάλη πλειοψηφία των υπευθύνων κατάρτισης των επιχειρήσεων με απασχόληση 20 άτομα και άνω θεωρεί ότι

οι νέες τεχνολογίες κατάρτισης είναι τουλάχιστο αρκετά σημαντικές για την αποτελεσματική εκτέλεση των καθηκόντων τους.

- (x) Η αξιοποίηση σύγχρονων μεθόδων και τεχνολογιών κατάρτισης στην Κύπρο θα συμβάλει στην ανάπτυξη νέων προσεγγίσεων στην κατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού, στη βελτίωση της ποιότητας της κατάρτισης και στην αύξηση του αριθμού των συμμετοχών.

Εισηγήσεις

Έχοντας υπόψη τις βασικές διαπιστώσεις και συμπεράσματα, διατυπώνονται συγκεκριμένες εισηγήσεις οι οποίες αφορούν τα ακόλουθα:

Ενημέρωση των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης και των επιχειρήσεων αναφορικά με την αξιοποίηση σύγχρονων μεθόδων και τεχνολογιών κατάρτισης

Η Αρχή να αναλάβει πρωτοβουλία με σκοπό:

- Να αποσταλεί η μελέτη αυτή στα ιδρύματα/οργανισμούς κατάρτισης και στις επιχειρήσεις που απασχολούν 20 άτομα και άνω.
- Να διοργανωθεί ειδική ημερίδα με θέμα την αξιοποίηση σύγχρονων μεθόδων και τεχνολογιών κατάρτισης.
- Οι σύγχρονες μέθοδοι και τεχνολογίες κατάρτισης να αποτελέσουν το κύριο θέμα σε μια από τις επόμενες εκδόσεις του περιοδικού της Αρχής “Άνθρωπος και Ανάπτυξη”.

Εμπλουτισμός του Σχεδίου Ενίσχυσης της Υποδομής Κατάρτισης και αναθεώρηση της Πολιτικής Χορηγιών της Αρχής

Το Σχέδιο Ενίσχυσης της Υποδομής Κατάρτισης της Αρχής είναι συνδεδεμένο με τους παραδοσιακούς τρόπους κατάρτισης και χρειάζεται όπως εμπλουτιστεί για να συμβαδίζει περισσότερο με τις σύγχρονες αντιλήψεις και να συνάδει με τις διεθνείς εξελίξεις.

Συγκεκριμένα, το Σχέδιο πρέπει να προωθεί την εξατομικευμένη μάθηση, την ανοικτή και εξ αποστάσεως μάθηση και τις υπόλοιπες σύγχρονες μεθόδους και τεχνολογίες κατάρτισης και να λαμβάνει υπόψη τη διαφορετικότητα της ανάγκης για υποδομή κατάρτισης των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης και των επιχειρήσεων. Παράλληλα, θα πρέπει να αναθεωρηθεί κατάλληλα τόσο η Πολιτική Κατάρτισης όσο και η Πολιτική Χορηγιών της Αρχής, ενώ θα πρέπει να επανεξεταστεί ο τρόπος και η διαδικασία επιχορήγησης.

Πειραματική εισαγωγή σύγχρονων μεθόδων και τεχνολογιών κατάρτισης σε δραστηριότητες κατάρτισης

Λαμβάνοντας υπόψη τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν τα ιδρύματα/οργανισμοί κατάρτισης και οι επιχειρήσεις για κατάρτιση του προσωπικού τους, γίνεται εισήγηση όπως η Αρχή προκηρύξει πρόγραμμα δράσης για πειραματική εισαγωγή σύγχρονων μεθόδων και τεχνολογιών κατάρτισης σε δραστηριότητες κατάρτισης.

Το πρόγραμμα αυτό να κινείται στα ίδια πλαίσια με το Leonardo da Vinci και να προωθεί τη στενή συνεργασία ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης και επιχειρήσεων, να απευθύνεται στις επαγγελματικές κατηγορίες των διευθυντών, εποπτών και επιστημονικού προσωπικού με τα ανάλογα προγράμματα και να χρησιμοποιούνται σε μεγάλο βαθμό σύγχρονες μέθοδοι και τεχνολογίες κατάρτισης.

Κατάρτιση των διευθυντών/υπευθύνων κατάρτισης ιδρυμάτων/επιχειρήσεων και των εκπαιδευτών στην αξιοποίηση σύγχρονων μεθόδων και τεχνολογιών κατάρτισης

Η κατάρτιση των διευθυντών/υπευθύνων κατάρτισης ιδρυμάτων/επιχειρήσεων και των εκπαιδευτών στις σύγχρονες μεθόδους και τεχνολογίες κατάρτισης θεωρείται πολύ σημαντική για την εισαγωγή και ορθή αξιοποίηση τους στην Κύπρο.

Η περίληψη του θέματος της αξιοποίησης σύγχρονων μεθόδων και τεχνολογιών κατάρτισης στο θεματολόγιο των Πολυεπιχειρησιακών Προγραμμάτων Ζωτικής Σημασίας της Αρχής, η οργάνωση σχετικών προγραμμάτων όπως επίσης και η οργάνωση ομαδικής επίσκεψης των διευθυντών/υπευθύνων κατάρτισης ιδρυμάτων/επιχειρήσεων και των εκπαιδευτών στο εξωτερικό για σκοπούς ενημέρωσης και κατάρτισης

είναι ενέργειες που ήδη τροχοδρομούνται με πρωτοβουλία της Αρχής.

Αξιοποίηση των δυνατοτήτων που προσφέρονται από το κοινοτικό πρόγραμμα Leonardo da Vinci II

Η Αρχή έχει τη δυνατότητα πλέον, με την ανάθεση της Εθνικής Υπηρεσίας Διαχείρισης για το Leonardo da Vinci II στο Κέντρο Παραγωγικότητας, να αξιοποιήσει τις ευκαιρίες που προσφέρονται από το εν λόγω πρόγραμμα με την υποβολή προτάσεων ή/και με τη συμμετοχή της σε προτάσεις ως εταίρος με θέμα την αξιοποίηση σύγχρονων μεθόδων και τεχνολογιών κατάρτισης. Η εισήγηση που γίνεται είναι όπως, πέραν της πρότασης για ανταλλαγή που αφορά την αξιοποίηση νέων τεχνολογιών στην κατάρτιση και η οποία έχει ήδη εγκριθεί, η Αρχή καταβάλλει πρόσθετες προσπάθειες για περαιτέρω αξιοποίηση των δυνατοτήτων του προγράμματος αυτού.

Παράλληλα, είναι συμβουλευσίμη η επικεντρωμένη ενημέρωση και ενθάρρυνση ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης και επιχειρήσεων για αξιοποίηση των δυνατοτήτων που παρέχονται μέσω του Leonardo da Vinci II με στόχο την κατάλληλη εισαγωγή και αξιοποίηση σύγχρονων μεθόδων και τεχνολογιών κατάρτισης.

Σύσταση ειδικής ad-hoc επιτροπής για παρακολούθηση των εξελίξεων αναφορικά με την αξιοποίηση σύγχρονων μεθόδων και τεχνολογιών κατάρτισης

Η πειραματική εισαγωγή σύγχρονων μεθόδων και τεχνολογιών κατάρτισης στην Κύπρο και οι συνεχείς εξελίξεις στον τομέα αυτό επιβάλλουν τη σύσταση μιας ειδικής ad-hoc επιτροπής η οποία θα παρακολουθεί και θα αξιολογεί αυτή την πειραματική εισαγωγή, θα κάνει τις ανάλογες εισηγήσεις προς την Αρχή σε σχέση με τις διεθνείς εξελίξεις και θα συμμετέχει σε διάφορα φόρουμ και συνέδρια/προγράμματα για μεταφορά τεχνογνωσίας από το εξωτερικό στην Κύπρο.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ		iii
ΣΥΝΟΨΗ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ		v
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1:	ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1
1.1.	Σκοπός της μελέτης	2
1.2.	Έκταση της μελέτης	3
1.3.	Μεθοδολογία	4
1.4.	Περίγραμμα της μελέτης	5
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2:	ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ	7
2.1.	Παθητική κατάρτιση	8
2.1.1.	Στατικά μέσα	8
2.1.2.	Δυναμικά μέσα	11
2.2.	Ενεργητική κατάρτιση	13
2.2.1.	Μέσα αλληλεπίδρασης	13
2.2.2.	Μέσα επικοινωνίας	16
2.3.	Σύγχρονες μέθοδοι κατάρτισης	21
2.4.	Διεθνείς εξελίξεις στις τεχνολογίες της πληροφορικής και των επικοινωνιών	24

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3:	ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ	30
3.1.	Πολιτική στην Ευρωπαϊκή Ένωση	30
3.1.1.	Εκπαιδευτικά λογισμικά και πολυμέσα	33
3.1.2.	Ενέργειες προτεραιότητας	42
3.1.3.	Σχέδιο δράσης ηλεκτρονικής μάθησης	43
3.1.4.	Εθνικές πρωτοβουλίες στην ΕΕ	47
3.2.	Πολιτική στην Κύπρο	52
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4:	ΥΠΟΔΟΜΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ	58
4.1.	Κονδύλι επιχειρήσεων για την υποδομή κατάρτισης	58
4.2.	Μέθοδοι και τεχνολογίες κατάρτισης σε επιχειρήσεις	60
4.3.	Εξοπλισμός ιδρυμάτων	66
4.3.1.	Βιβλιοθήκη	66
4.3.2.	Εκπαιδευτικός εξοπλισμός	68
4.4.	Συνεργασίες ιδρυμάτων	71
4.5.	Επενδύσεις ιδρυμάτων	74

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5:	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΧΡΗΣΙΜΟΤΗΤΑ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΣΥΓΧΡΟΝΩΝ ΜΕΘΟΔΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ	77
5.1.	Δυνατότητα εισαγωγής σύγχρονων μεθόδων και τεχνολογιών κατάρτισης	77
5.1.1.	Σχέδιο Ενίσχυσης της Υποδομής Κατάρτισης	77
5.1.2.	Επιπτώσεις από την Ευρωπαϊκή πορεία της Κύπρου	83
5.2.	Χρησιμότητα εισαγωγής σύγχρονων μεθόδων και τεχνολογιών κατάρτισης	87
5.2.1.	Αποτελεσματικότητα από την αξιοποίηση νέων μορφών κατάρτισης	87
5.2.2.	Βελτίωση του ενδιαφέροντος από την υιοθέτηση νέων μορφών κατάρτισης	90
5.2.3.	Εμπόδια συμμετοχής στην κατάρτιση	92
5.2.4.	Παράγοντες επηρεασμού της συμμετοχής στην κατάρτιση	94
5.2.5.	Σημαντικότητα δεξιοτήτων των υπευθύνων κατάρτισης σε επιχειρήσεις	97
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6:	ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ/ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ	101
6.1.	Βασικές διαπιστώσεις και συμπεράσματα	101
6.2.	Εισηγήσεις	111

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	119
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1: ΠΙΝΑΚΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΔΟΜΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ	121
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2: ΠΙΝΑΚΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΤΗ ΧΡΗΣΙΜΟΤΗΤΑ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΣΥΓΧΡΟΝΩΝ ΜΕΘΟΔΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ	139
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3: ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ ΤΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ	159
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4: ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	163
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5: ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	167

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι μεγάλες κοινωνικοοικονομικές ανακατατάξεις στο διεθνή χώρο, ο αυξανόμενος διεθνής ανταγωνισμός, η γενική αναδιάρθρωση των βιομηχανιών καθώς και η εισαγωγή νέων τεχνολογιών και μεθόδων παραγωγής προϊόντων και υπηρεσιών δημιούργησαν την ανάγκη για νέα συστήματα και νέες μεθόδους ανάπτυξης και κατάρτισης του ανθρώπινου δυναμικού.

Κύρια προσπάθεια είναι όπως τα συγκεκριμένα συστήματα και συγκεκριμένες μέθοδοι που υιοθετούνται παρέχουν **μεγαλύτερη ευελιξία** στις επιχειρήσεις αλλά περισσότερο στα άτομα και κυρίως στους εργαζομένους ούτως ώστε να ικανοποιούν, σε μεγαλύτερο βαθμό από ότι τα παραδοσιακά προγράμματα που υλοποιούν τα ιδρύματα κατάρτισης, τις πραγματικές τους ανάγκες.

Κατά τις τελευταίες δύο δεκαετίες η **τεχνολογία** άρχισε να υιοθετείται και να αξιοποιείται περισσότερο και σε γρήγορους πια ρυθμούς και στους τομείς της εκπαίδευσης και της κατάρτισης. Η χρήση της τεχνολογίας στους εν λόγω τομείς έχει ως στόχο την αύξηση και καλύτερη αξιοποίηση των ανθρώπινων δυνατοτήτων και ικανοτήτων στην προσπάθεια μετάδοσης, απόκτησης και εμπέδωσης γνώσεων αλλά και αλλαγής νοοτροπίας.

Με την εισαγωγή και χρήση νέων μεθόδων και τεχνολογιών στην εκπαίδευση και κατάρτιση γίνεται κατορθωτή η συμπλήρωση της οποιασδήποτε εργασίας σε λιγότερο χρόνο και σε αναβαθμισμένα επίπεδα, βελτιώνεται η ταχύτητα, η ακρίβεια και η ποιότητα επικοινωνίας ενώ γενικά βελτιώνεται η **παραγωγικότητα** του εκπαιδευτή και η **απόδοση** του εκπαιδευομένου. Αυτό, βέβαια, στις πλείστες των περιπτώσεων απαιτεί την απόκτηση από μέρους του ανθρώπινου παράγοντα των αναγκαίων γνώσεων και δεξιοτήτων αφού πρώτα ενημερωθεί αναφορικά με τις νέες αυτές εξελίξεις.

Ο όρος **“μέθοδοι και τεχνολογίες κατάρτισης”** χρησιμοποιείται με την ευρεία έννοια και περιλαμβάνει τόσο μηχανήματα και άλλο εξοπλισμό και βοηθήματα όπως οπτικοακουστικά μέσα, ηλεκτρονικούς υπολογιστές και άλλα μέσα επικοινωνίας όσο και διαδικασίες, μεθόδους και τεχνικές και γενικά τις στρατηγικές προετοιμασίας, διδασκαλίας, μετάδοσης και μάθησης.

1.1. Σκοπός της μελέτης

Βασικός σκοπός της μελέτης είναι η εξέταση και διατύπωση τρόπων βελτίωσης της ποιότητας και αποτελεσματικότητας της προσφερόμενης κατάρτισης με την ενσωμάτωση και αξιοποίηση σύγχρονων μεθόδων και τεχνολογιών κατά τη διαδικασία εφαρμογής της κατάρτισης, ιδιαίτερα μέσω των Σχεδίων και δραστηριοτήτων που εγκρίνει, προωθεί ή οργανώνει η Αρχή.

Στα πλαίσια του κύριου αυτού σκοπού, οι **επιμέρους στόχοι** της μελέτης είναι:

- Περιγραφή των κυριότερων μεθόδων και τεχνολογιών κατάρτισης που αξιοποιούνται σήμερα.
- Μελέτη των πιο πρόσφατων διεθνών εξελίξεων στις τεχνολογίες της πληροφορικής και της επικοινωνίας που συνδέονται με τους τομείς της εκπαίδευσης και της κατάρτισης.
- Εξέταση της πολιτικής που ακολουθείται αναφορικά με το θέμα της χρήσης νέων τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνίας στην εφαρμογή της εκπαίδευσης και κατάρτισης τόσο στην Ευρωπαϊκή Ένωση όσο και στην Κύπρο.
- Διερεύνηση και αξιολόγηση της υποδομής κατάρτισης που έχει αναπτυχθεί στην Κύπρο.
- Εξέταση των δυνατοτήτων και της χρησιμότητας εισαγωγής σύγχρονων μεθόδων και τεχνολογιών κατάρτισης στην Κύπρο.
- Ενημέρωση των διευθύνσεων και των εκπαιδευτών των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης καθώς και των επιχειρήσεων αναφορικά με τις εξελίξεις στις νέες τεχνολογίες και τις δυνατότητες αξιοποίησής τους.

1.2. Έκταση της μελέτης

Η μελέτη αξιοποίησε διάφορα στοιχεία τα οποία προέκυψαν από άλλες έρευνες που πραγματοποίησε πρόσφατα η Αρχή. Οι έρευνες από τις οποίες λήφθηκαν τα σχετικά στοιχεία είναι:

- Τα Ιδρύματα Κατάρτισης της Κύπρου στο κατώφλι του 2000
- Οι Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις της Κύπρου στους τομείς της Μεταποίησης, των Κατασκευών και των Υπηρεσιών στο κατώφλι του 2000
- Η Λειτουργία της Κατάρτισης σε Επιχειρήσεις της Κύπρου στο κατώφλι του 21ου αιώνα

Πιο συγκεκριμένα, η μελέτη βασίστηκε σε στοιχεία και πληροφορίες που αφορούν στα ακόλουθα:

- Τα **ιδρύματα/οργανισμούς κατάρτισης** που είχαν κατά το 1997 συνεργασία με την Αρχή αναφορικά με την οργάνωση και επιχορήγηση Πολυεπιχειρησιακών Προγραμμάτων Συνεχούς Κατάρτισης.

Τα στοιχεία αυτά είχαν συλλεγεί κατά το Μάρτιο του 1998 και αφορούσαν ιδρύματα/οργανισμούς κατάρτισης στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα σε όλες τις επαρχίες. Από το σύνολο των 185 ιδρυμάτων και οργανισμών κατάρτισης που συνεργάστηκαν με την Αρχή κατά το 1997 υπήρξε ανταπόκριση από τα **162 ιδρύματα/οργανισμούς κατάρτισης** ή ποσοστό 88%.

- Ένα σημαντικό αριθμό **Μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ)** στους τομείς της Μεταποίησης, των Κατασκευών και των Υπηρεσιών (υποτομείς G-χονδρικό και λιανικό εμπόριο, Η-ξενοδοχεία και εστιατόρια, Ι-μεταφορές, αποθήκευση και επικοινωνίες, J-ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί και Κ-διαχείριση ακίνητης περιουσίας, εκμίσθωση και άλλες επιχειρηματικές δραστηριότητες).

Τα στοιχεία αυτά είχαν συλλεγεί κατά τον Οκτώβριο του 1997 για τις έρευνες της Αρχής που αφορούσαν τις Μικρομεσαίες

επιχειρήσεις, απασχόληση 10 μέχρι 249 άτομα, των τομέων της Μεταποίησης, των Κατασκευών και των Υπηρεσιών. Συνολικά και για τους τρεις τομείς είχαν καλυφθεί **742 επιχειρήσεις**, οι οποίες αποτελούν το **29% των Μικρομεσαίων επιχειρήσεων της κυπριακής οικονομίας**. Πρέπει να σημειωθεί ότι για την έρευνα των Μικρομεσαίων επιχειρήσεων του τομέα των Υπηρεσιών, δεν έχουν περιληφθεί τα ιδρύματα/οργανισμοί κατάρτισης λόγω της διεκπεραίωσης ξεχωριστής μελέτης για αυτά.

- Ένα σημαντικό αριθμό **επιχειρήσεων με απασχόληση 20 άτομα και άνω** με εξαίρεση τη Γεωργία, Κτηνοτροφία και Αλιεία και την Κυβέρνηση.

Τα στοιχεία αυτά είχαν συλλεγεί κατά το Σεπτέμβριο του 1999 και αφορούσαν την έρευνα της Αρχής για τη Λειτουργία της Κατάρτισης σε **Επιχειρήσεις** της Κύπρου που απασχολούσαν **20 άτομα και άνω** σε όλους τους τομείς οικονομικής δραστηριότητας, εκτός από τους προαναφερθέντες, και σε όλες τις επαρχίες. Το **ποσοστό κάλυψης των επιχειρήσεων** αυτών **ανήλθε στο 30%** του συνόλου τους. Πιο συγκεκριμένα, καλύφθηκαν **386 επιχειρήσεις** από τις 1.280, που αποτελούσαν το συνολικό αριθμό αυτών των επιχειρήσεων σύμφωνα με την Απογραφή Επιχειρήσεων του 1995 της Στατιστικής Υπηρεσίας. Η εξαγωγή των στοιχείων της έρευνας για το σύνολο των εν λόγω επιχειρήσεων έγινε με τη μέθοδο της αναγωγής των αποτελεσμάτων που προέκυψαν από τις 386 επιχειρήσεις που καλύφθηκαν.

1.3. Μεθοδολογία

Η μεθοδολογία που ακολουθήθηκε αποτελείται από τα εξής στάδια:

- Περιγραφή των τεχνολογιών και μεθόδων κατάρτισης και αναφορά στις τελευταίες εξελίξεις στις τεχνολογίες της πληροφορικής και της επικοινωνίας που αφορούν την εκπαίδευση και κατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού. Στόχος είναι να δοθεί μια γενική εικόνα για το υλικό που υπάρχει και αξιοποιείται σήμερα στους τομείς της εκπαίδευσης και της

κατάρτισης καθώς και για οποιεσδήποτε εξελίξεις αναφορικά με τους τομείς αυτούς.

- Εξέταση της πολιτικής και των ψηφισμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με το θέμα της εισαγωγής των νέων τεχνολογιών της πληροφορικής και της επικοινωνίας στους τομείς της εκπαίδευσης και της κατάρτισης. Πρόσθετα, εξετάζεται και η πολιτική που ακολουθείται στην Κύπρο για το ίδιο θέμα.
- Αξιοποίηση των διαθέσιμων στοιχείων που προήλθαν από τις έρευνες των Ιδρυμάτων/Οργανισμών Κατάρτισης της Κύπρου, των Μικρομεσαίων επιχειρήσεων της Μεταποίησης, των Κατασκευών και των Υπηρεσιών και της Λειτουργίας της Κατάρτισης σε Επιχειρήσεις της Κύπρου. Βασικός στόχος είναι η καταγραφή της σημερινής κατάστασης που παρατηρείται αναφορικά με την υποδομή κατάρτισης και η διερεύνηση της δυνατότητας και της χρησιμότητας εισαγωγής σύγχρονων μεθόδων και τεχνολογιών κατάρτισης στην Κύπρο.

1.4. Περίγραμμα της μελέτης

Στο **πρώτο κεφάλαιο**, που αποτελεί το εισαγωγικό μέρος, αναλύονται ο σκοπός και η έκταση της μελέτης καθώς και η μεθοδολογία που ακολουθήθηκε.

Το **δεύτερο κεφάλαιο** περιγράφει τις διάφορες μεθόδους και τεχνολογίες κατάρτισης που υπάρχουν και χρησιμοποιούνται στις δραστηριότητες κατάρτισης του ανθρώπινου δυναμικού. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στις σύγχρονες μεθόδους και τεχνολογίες κατάρτισης που αξιοποιούνται σε μεγαλύτερο βαθμό. Στο κεφάλαιο αυτό εξετάζονται επίσης οι πιο πρόσφατες διεθνείς εξελίξεις στις τεχνολογίες της πληροφορικής και της επικοινωνίας σε σχέση με τους τομείς της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, με τις εξελίξεις να επικεντρώνονται περισσότερο στον τομέα του Διαδικτύου.

Το **τρίτο κεφάλαιο** αναφέρεται στην πολιτική τόσο της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσο και της Κύπρου σε σχέση με την εισαγωγή νέων τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνίας στους τομείς της εκπαίδευσης και κατάρτισης. Αναφορικά με την πολιτική της

Ευρωπαϊκής Ένωσης, εξετάζονται διάφορα κοινοτικά προγράμματα σε σχέση με τα εκπαιδευτικά λογισμικά και πολυμέσα, οι ενέργειες της ΕΕ που έχουν άμεση προτεραιότητα για καλύτερη κατανόηση των εξελίξεων αυτών, το Σχέδιο δράσης για ηλεκτρονική μάθηση που ενέκρινε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή το 2000 καθώς και ορισμένες εθνικές πρωτοβουλίες που λήφθηκαν από τα κράτη μέλη της ΕΕ για την αξιοποίηση των τεχνολογιών αυτών στην εκπαίδευση και στην κατάρτιση. Σχετικά με την πολιτική που ακολουθεί η Κύπρος, αυτή καταγράφεται μέσα από το Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης 1999-2003 της κυβέρνησης και την πολιτική και τα Σχέδια/δραστηριότητες της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού.

Στο **τέταρτο κεφάλαιο** διερευνάται και αξιολογείται η υποδομή κατάρτισης που υπάρχει στην Κύπρο. Η υποδομή αυτή εξετάζεται αναφορικά με τον εκπαιδευτικό εξοπλισμό που υπάρχει και αξιοποιείται από τα ιδρύματα/οργανισμούς κατάρτισης, τις μεθόδους και τεχνολογίες κατάρτισης που χρησιμοποιούν οι επιχειρήσεις για κατάρτιση του προσωπικού τους και την πρόθεση τους για χρήση αυτών των μεθόδων και τεχνολογιών μέσα στον επόμενο χρόνο, τις συνεργασίες που αναπτύχθηκαν μεταξύ των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης και τις επενδύσεις που έγιναν και που προτίθεται να γίνουν από τα ιδρύματα/οργανισμούς κατάρτισης.

Στο **πέμπτο κεφάλαιο** εξετάζεται η δυνατότητα και η χρησιμότητα εισαγωγής σύγχρονων μεθόδων και τεχνολογιών κατάρτισης στην Κύπρο. Πιο συγκεκριμένα, μελετάται η αξιοποίηση του Σχεδίου Ενίσχυσης της Υποδομής Κατάρτισης της Αρχής και των κοινοτικών προγραμμάτων από τα ιδρύματα/οργανισμούς κατάρτισης, η αποτελεσματικότητα και η βελτίωση του ενδιαφέροντος των εργοδοτούμενων με την εισαγωγή νέων μεθόδων και τεχνολογιών κατάρτισης καθώς και κάποιοι παράγοντες οι οποίοι επηρεάζουν τη συμμετοχή των ατόμων στην κατάρτιση.

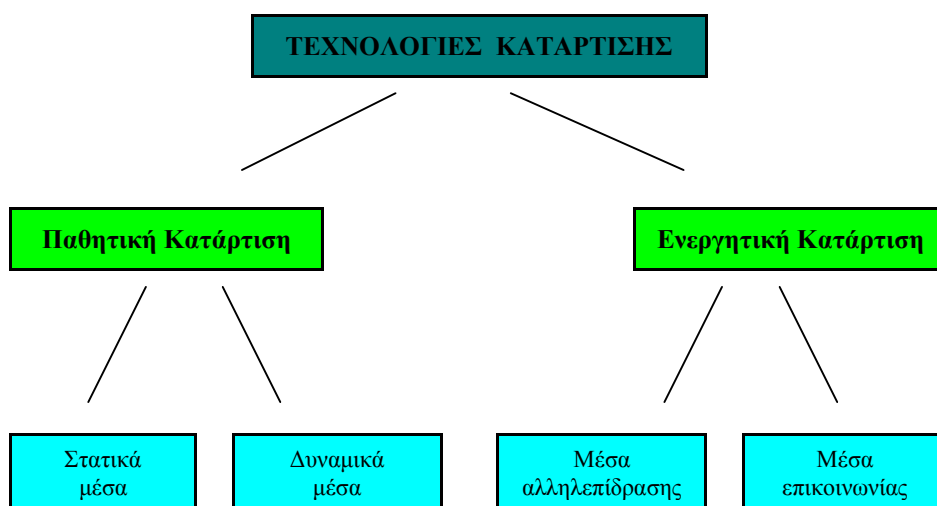
Τέλος, στο **έκτο κεφάλαιο** καταγράφονται όλα τα βασικά συμπεράσματα και διαπιστώσεις που πηγάζουν από τη μελέτη και διατυπώνονται οι ανάλογες εισηγήσεις οι οποίες αφορούν κυρίως την εισαγωγή νέων μεθόδων και τεχνολογιών κατάρτισης στην Κύπρο και τις ενέργειες που πρέπει να γίνουν για να διευκολυνθεί η εισαγωγή και καλύτερη δυνατή αξιοποίηση τους.

2. ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

Στο κεφάλαιο αυτό θα εξεταστούν οι μέθοδοι και τεχνολογίες κατάρτισης που υπάρχουν και χρησιμοποιούνται στις δραστηριότητες κατάρτισης του ανθρώπινου δυναμικού. Σε πρώτο στάδιο θα παρουσιαστούν οι τεχνολογίες της παθητικής κατάρτισης και σε μεταγενέστερο στάδιο οι τεχνολογίες της ενεργητικής κατάρτισης. Τέλος, θα γίνει αναφορά στις σύγχρονες μεθόδους κατάρτισης που εφαρμόζονται στις μέρες μας. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί, όπως άλλωστε αναμένεται, στις σύγχρονες τεχνολογίες και μεθόδους που αξιοποιούνται περισσότερο και σε γοργούς πια ρυθμούς.

Προτού όμως αρχίσει η περιγραφή των τεχνολογιών κατάρτισης θα ήταν καλό να σχηματιστεί μια γενική εικόνα αναφορικά με το διαχωρισμό τους στις διάφορες κατηγορίες. Αυτό απεικονίζεται στο Σχεδιάγραμμα 1.

ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1
ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

2.1. Παθητική κατάρτιση

Ο όρος **παθητική κατάρτιση** περιλαμβάνει την κατάρτιση η οποία δεν απαιτεί την οποιαδήποτε ανάμιξη ή επικοινωνία του καταρτιζομένου για τη χρησιμοποίηση οποιωνδήποτε υλικών κατά τη διάρκεια της. Η παθητική κατάρτιση χωρίζεται σε δύο υποκατηγορίες, την κατάρτιση με τα στατικά μέσα και την κατάρτιση με τα δυναμικά μέσα.

2.1.1. Στατικά μέσα

Στατικά μέσα είναι εκείνα τα μέσα τα οποία περιγράφουν, μεταδίδουν ή και απεικονίζουν εικόνες και πληροφορίες χωρίς τη συνεχή εξέλιξη των εικόνων, χαρακτηρίζονται δηλαδή από μια ακινησία των εικόνων.

Τα στατικά μέσα που θα εξεταστούν είναι τα ακόλουθα:

- Έντυπο υλικό
- Διασκόπιο μαζί με διαφάνειες
- Οθόνη υγρών κρυστάλλων
- Προβολέας πολυμέσων – ηλεκτρονικού υπολογιστή
- Προβολέας απευθείας παρουσίασης
- Σλάιτς μαζί με μαγνητοταινία

Έντυπο υλικό

Τα τεχνικά και εκπαιδευτικά εγχειρίδια, οι σημειώσεις στα σεμινάρια και οι ανατυπώσεις διάφορων άρθρων χρησιμοποιούνται ευρέως σε όλα τα είδη προγραμμάτων κατάρτισης. Επιπρόσθετα, ο εξοπλισμός και οι υπηρεσίες εκτύπωσης είναι πολύ εύκολο να αποκτηθούν. Το πιο σημαντικό όμως πλεονέκτημα είναι ότι η δημιουργία του **έντυπου υλικού** δεν απαιτεί από μέρους των εκπαιδευτών εξειδικευμένες γνώσεις και κατά συνέπεια δεν χρειάζεται κάποιο ειδικό υπόβαθρο για την ετοιμασία του.

Το **έντυπο υλικό** με την εξέλιξη της τεχνολογίας, κυρίως των ηλεκτρονικών υπολογιστών, των εκτυπωτών, και των λογισμικών πακέτων, έχει τη δυνατότητα τώρα να παρουσιάζεται εμπλουτισμένο με έγχρωμες εικόνες, σχέδια, σχεδιαγράμματα και πίνακες σε πολύ καλή ποιότητα. Η καλή οργάνωση του κειμένου, ο τρόπος γραφής και παρουσίασης των προτάσεων και σημείων μαζί με τη χρήση εικόνων,

σχεδιαγραμμάτων και πινάκων καταστούν την κατάρτιση πιο αποτελεσματική σε σχέση με τη σαφήνεια, την απομνημόνευση και την παρακολούθηση.

Διασκόπιο μαζί με διαφάνειες

Η μεγάλη δημοτικότητα των **παρουσιάσεων των διαφανειών με τη χρήση διασκοπίου** μπορεί να αποδοθεί κυρίως στην ευκολία χρήσης του διασκοπίου καθώς και στην ευκολία ετοιμασίας των διαφανειών.

Τα **διασκόπια** με την εξέλιξη της τεχνολογίας έχουν καταστεί περισσότερο συνεπή, αθόρυβα και παρέχουν μεγαλύτερη ακρίβεια στην προβολή των διαφανειών. Με αυτό τον τρόπο η παρουσίαση γίνεται πιο ευχάριστη και υπάρχει καλύτερη επικοινωνία μεταξύ του εκπαιδευτή και του εκπαιδευομένου κάτι που έχει θετικό αντίκτυπο στη μάθηση.

Παρόλο όμως που υπήρξαν αυτές οι σημαντικές βελτιώσεις στην τεχνολογία των διασκοπίων, οι **διαφάνειες** δεν χρησιμοποιούνται πάντοτε αποτελεσματικά. Ορισμένες φορές δεν είναι ευανάγνωστες, περιέχουν πολύ μεγάλο όγκο πληροφοριών και είναι θαμπές με αποτέλεσμα ο βαθμός αφομοίωσης των καταρτιζομένων να μειώνεται αισθητά. Η ετοιμασία των διαφανειών με τη χρήση ειδικών λογισμικών πακέτων τα οποία δίνουν τη δυνατότητα ενσωμάτωσης χρωμάτων, σχεδιαγραμμάτων, σχεδίων και πινάκων τις διαφοροποιούν αισθητά από το έντυπο υλικό και η κατάρτιση παύει να αποτελεί μια απλή ομιλία του εκπαιδευτή.

Οθόνη υγρών κρυστάλλων

Η **οθόνη υγρών κρυστάλλων** έχει τη δυνατότητα να προβάλλει μέσω του διασκοπίου την εικόνα που παρουσιάζει η οθόνη του ηλεκτρονικού υπολογιστή. Πρέπει όμως να τονιστεί ότι η οθόνη υγρών κρυστάλλων μπορεί να μεταδίδει κατά μέσο όρο μόνο το πέντε τοις εκατό του φωτός που εκπέμπει το διασκόπιο. Για το λόγο αυτό χρειάζεται απαραίτητα ένα δυνατό διασκόπιο για να παρέχει ικανοποιητικό φως και καθαρή εικόνα πάνω στην οθόνη προβολής.

Αντίθετα, μεγάλο **πλεονέκτημα** αποτελεί το μικρό της βάρος, η ευκολία μεταφοράς της και η απαλλαγή ετοιμασίας διαφανειών από

μέρους των εκπαιδευτών. Επίσης, ορισμένες από αυτές τις συσκευές περιλαμβάνουν μεγάφωνο, μικρόφωνο και ακόμη τηλεχειριστήριο για χρήση του εξοπλισμού από απόσταση γεγονός που βελτιώνει κατά πολύ την εικόνα της παρουσίασης και την επικοινωνία.

Προβολέας πολυμέσων - ηλεκτρονικού υπολογιστή

Εξέλιξη σπουδαίας σημασίας θεωρείται η δυνατότητα παρουσίασης κειμένου, εικόνων, σχεδιαγραμμάτων και πινάκων πάνω σε μεγάλη οθόνη προβολής **με τη χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή και προβολέα πολυμέσων.**

Ο **προβολέας πολυμέσων έχει τη δυνατότητα** να παράγει εικόνα πολύ καλής ποιότητας πάνω σε οθόνη ύψους μέχρι και τέσσερα μέτρα. Οι γραφικές απεικονίσεις του ηλεκτρονικού υπολογιστή φαίνονται τέλεια χωρίς να χρειάζεται καμιά παρέμβαση για μετατροπή τους. Το μεγαλύτερο όμως πλεονέκτημα του είναι ότι μπορεί να δείχνει όλες τις εντολές που δίνονται στον ηλεκτρονικό υπολογιστή μαζί με την εκτέλεση τους την ίδια στιγμή πάνω στην οθόνη προβολής.

Προβολέας απευθείας παρουσίασης

Εξίσου σημαντική εξέλιξη είναι και ο **προβολέας απευθείας παρουσίασης** με τον οποίο ο εκπαιδευτής **έχει τη δυνατότητα** να προβάλλει απευθείας υλικό από βιβλίο ή άλλο έντυπο υλικό, φωτογραφίες, σχεδιαγράμματα και πίνακες μέχρι και τρισδιάστατα αντικείμενα πάνω σε οθόνη προβολής χωρίς να υπάρχει οποιαδήποτε ανάγκη ετοιμασίας διαφανειών ή άλλου υλικού από τον ηλεκτρονικό υπολογιστή.

Με τον εξοπλισμό αυτό **οι παρουσιάσεις μπορούν να βελτιωθούν σημαντικά** και σε σύντομο χρονικό διάστημα αναφορικά με τη δομή τους και την προσθήκη νέου υλικού. Επιπρόσθετα, παρέχεται η δυνατότητα στον εκπαιδευτή να ανατρέξει στο έντυπο υλικό που παρουσιάζει οποιαδήποτε στιγμή το θελήσει για υπενθύμιση, ανακεφαλαίωση, απάντηση ερωτήσεων και επίλυση αποριών των καταρτιζομένων.

Σλάιτς μαζί με μαγνητοταινία

Η τεχνολογία των **σλάιτς μαζί με μαγνητοταινία** αποτελεί κάτι το ιδιαίτερο για το λόγο ότι είναι **κατάλληλη** όχι μόνο **για παρουσιάσεις εκπαιδευτών** σε ομάδες καταρτιζομένων αλλά **και για αυτοδιδασκαλία**.

Η τελευταία γενιά του εξοπλισμού αυτού διαθέτει το πλεονέκτημα του απόλυτου συγχρονισμού των σλάιτς με τη μαγνητοταινία. Η ποιότητα των σλάιτς είναι εντυπωσιακή ενώ δεν υπάρχει οποιοσδήποτε περιορισμός στον αριθμό τους. Από την άλλη πλευρά η μαγνητοταινία αποτελεί ένα μέσο το οποίο είναι εύκολο να παραχθεί και να προσαρμοστεί στην παραγωγή βοηθημάτων διδασκαλίας.

2.1.2. Δυναμικά μέσα

Σε αντίθεση με τα στατικά μέσα, τα δυναμικά μέσα χαρακτηρίζονται από την ιδιότητα τους να παρουσιάζουν τις εικόνες με μια εξελικτική πορεία. Με την ικανότητα τους αυτή, να παρουσιάζουν διαδοχικές σκημές, **ελκύνουν περισσότερο την προσοχή των καταρτιζομένων** κάτι που συνήθως οδηγεί σε ψηλότερο βαθμό μάθησης και αφομοίωσης.

Τα δυναμικά μέσα που περιγράφονται είναι τα εξής:

- Φιλμ
- Βίντεο μαζί με βιντεοκασέτα
- Προβολέας πολυμέσων – βίντεο

Φιλμ

Με τη **χρησιμοποίηση του φιλμ** ως μέσο κατάρτισης **επιτυγχάνεται** η εξασφάλιση εικόνας με ποιότητα που είναι σχεδόν ισάξια εκείνης της βιντεοκασέτας και σε χαμηλότερο κόστος. Επίσης, ο καταρτιζόμενος έχει την ευκαιρία να ελέγχει την ταχύτητα με την οποία παρακολουθεί το φιλμ και να το σταματά οποτεδήποτε αυτός το κρίνει αναγκαίο.

Από την άλλη πλευρά όμως, το φιλμ πρέπει να υποστεί κάποια επεξεργασία προτού να προβληθεί, ο ήχος πρέπει να συγχρονιστεί

μετά τη λήψη του φιλμ και ο εξοπλισμός προβολής του είναι κάπως δυσκίνητος.

Βίντεο μαζί με βιντεοκασέτα

Ένα άλλο δυναμικό μέσο παθητικής τεχνολογίας είναι **το βίντεο μαζί με τη βιντεοκασέτα** που αποτελεί την εξέλιξη της τεχνολογίας του φιλμ και τείνει να το αντικαταστήσει. Το βίντεο, όπως και το φιλμ, μπορεί να επιδείξει και να αναλύσει ένα πολύπλοκο κομμάτι ενός μηχανήματος με εξαιρετικά αποτελέσματα ή ακόμη να παρουσιάσει ένα εντυπωσιακό παράδειγμα κατασκευής ενός προϊόντος. Σημαντικό στοιχείο είναι η ύπαρξη εξειδικευμένων οίκων ετοιμασίας βιντεοκασετών οι οποίοι ασχολούνται με ειδικά θέματα κατάρτισης κάτι που διευκολύνει τον εντοπισμό, επιλογή και απόκτηση τους.

Το περιεχόμενο της βιντεοκασέτας μπορεί να μεταφερθεί για μετατροπή στο σκληρό δίσκο του ηλεκτρονικού υπολογιστή. Αυτή η μέθοδος ονομάζεται **“virtual editing”**. Με τον τρόπο αυτό παρέχεται η δυνατότητα σε κάποιον όχι μόνο να παρακολουθήσει την ταινία από τον ηλεκτρονικό υπολογιστή αλλά κυρίως να αντιγράψει και να αναπαραγάγει τη βιντεοκασέτα απεριόριστες φορές χωρίς οποιοδήποτε πρόβλημα φθοράς του πρωτότυπου βελτιώνοντας έτσι την ποιότητα της βιντεογράφησης. Επιπρόσθετα, και ανά πάσα στιγμή, είναι δυνατή η επέμβαση μέσω λογισμικού προγράμματος για αναθεώρηση του περιεχομένου καθώς και παραγωγή της βιντεοκασέτας σε ψηφιακό δίσκο ή ακόμη και μεταφορά και διάθεση της μέσω διαδικτύου για πρόσβαση από άλλους χρήστες.

Προβολέας πολυμέσων - βίντεο

Ο **προβολέας πολυμέσων - βίντεο** είναι ο ίδιος εξοπλισμός με τον προβολέα πολυμέσων - ηλεκτρονικού υπολογιστή που εξετάστηκε προηγούμενα. Η μόνη διαφορά που προκύπτει είναι ότι η χρήση του με βίντεο αποτελεί δυναμικό μέσο κατάρτισης, λόγω της ικανότητας προβολής διαδοχικών σκηνών, ενώ η χρήση του με ηλεκτρονικό υπολογιστή αποτελεί συνήθως στατικό μέσο κατάρτισης. Είναι βασικά η ίδια τεχνολογία κατάρτισης με το βίντεο μαζί με τη βιντεοκασέτα αλλά αντί να προβάλλεται στην οθόνη της τηλεόρασης προβάλλεται σε μια μεγάλη οθόνη προβολής.

Όπως λέχθηκε και πιο πάνω ο προβολέας πολυμέσων παράγει εικόνα πολύ καλής ποιότητας πάνω σε οθόνη ύψους μέχρι και τέσσερα μέτρα. Το σύστημα αυτό προβάλλει τα βασικά χρώματα που σχηματίζουν την εικόνα της τηλεόρασης πάνω σε μια μεγάλη οθόνη.

2.2. Ενεργητική κατάρτιση

Με τον όρο **ενεργητική κατάρτιση** εννοείται η κατάρτιση στην οποία ο καταρτιζόμενος καλείται να συμμετάσχει ενεργά με την χρησιμοποίηση διάφορων μηχανημάτων και κυρίως ηλεκτρονικών υπολογιστών. Δηλαδή, για να επιτευχθεί ο σκοπός της κατάρτισης χρειάζεται απαραίτητα η ανάμιξη του ίδιου του καταρτιζομένου. Η ενεργητική κατάρτιση χωρίζεται σε δύο υποκατηγορίες, των μέσων αλληλεπίδρασης και των μέσων επικοινωνίας.

2.2.1. Μέσα αλληλεπίδρασης

Η σπουδαιότητα της τεχνολογίας των μέσων αλληλεπίδρασης έγκειται στο γεγονός ότι ο καταρτιζόμενος καταρτίζεται, πληροφορείται και ανταποκρίνεται σε ερωτήματα και προβλήματα ενώ παίρνει και απάντηση σε σχέση με την ορθότητα της συνεισφοράς του. Περαιτέρω, ανάλογα με την ανταπόκριση του καταρτιζομένου διαφοροποιείται και η οδηγία που δίνει το πρόγραμμα.

Τα μέσα αλληλεπίδρασης εισάγουν νέα στοιχεία στην κατάρτιση τόσο για τους εκπαιδευτές όσο και για τους καταρτιζομένους που με την αξιοποίηση τους ανοίγονται νέοι ορίζοντες στις τεχνολογίες κατάρτισης. Βέβαια, η πλειοψηφία των εξελίξεων αυτών δεν θα ήταν δυνατή αν δεν υπήρχε η παράλληλη εξέλιξη στην επιστήμη της πληροφορικής και πιο συγκεκριμένα η ραγδαία και συνεχής εξέλιξη, αναβάθμιση και αξιοποίηση του ηλεκτρονικού υπολογιστή.

Τα μέσα αλληλεπίδρασης που εξετάζονται εδώ είναι:

- Ο ηλεκτρονικός υπολογιστής
- Ο εξομοιωτής

Ηλεκτρονικός υπολογιστής

Ένα από τα μεγαλύτερα οφέλη της πληροφορικής τεχνολογίας είναι ότι παρέχουν εκπαίδευση και κατάρτιση μέσω του ηλεκτρονικού υπολογιστή κάνοντας έτσι την κατάρτιση αυτού του είδους πιο προσιτή. Ορισμένα παραδείγματα προγραμμάτων κατάρτισης τα οποία πραγματοποιούνται με τον ηλεκτρονικό υπολογιστή αφορούν την κατάρτιση σε ελικόπτερα, υπηρεσίες εξυπηρέτησης καθώς επίσης και συσκευές τηλεφώνων.

Μια εφαρμογή των ηλεκτρονικών υπολογιστών στην κατάρτιση αφορά τη χρήση τους από τους εκπαιδευτές σε αίθουσες διδασκαλίας για να συλλέγουν και να αξιολογούν τις απαντήσεις των καταρτιζομένων στις διάφορες ερωτήσεις που τους υποβάλλουν. Για παράδειγμα, ο κάθε καταρτιζόμενος έχει το δικό του αριθμητικό πληκτρολόγιο το οποίο είναι συνδεδεμένο με τον ηλεκτρονικό υπολογιστή του εκπαιδευτή. Σε κάθε ερώτηση του εκπαιδευτή ο κάθε καταρτιζόμενος απαντά μέσω του πληκτρολογίου του και τα συνοπτικά αποτελέσματα εμφανίζονται στην οθόνη του εκπαιδευτή. Αυτό δίνει τη δυνατότητα στον εκπαιδευτή να υπολογίσει το βαθμό κατανόησης του μαθήματος από μέρους των καταρτιζομένων, να επαναλάβει κάποια σημεία που δεν αφομοιώθηκαν σε ικανοποιητικό βαθμό ή ακόμη να αλλάξει και το ρυθμό μετάδοσης του μαθήματος.

Μια άλλη σημαντική μορφή της πληροφορικής κατάρτισης είναι αυτή που βασίζεται στην καθοδήγηση από τον ηλεκτρονικό υπολογιστή. Σήμερα υπάρχει μια πληθώρα λογισμικών προγραμμάτων κατάρτισης τα οποία μπορούν να εφαρμοστούν με τη βοήθεια του ηλεκτρονικού υπολογιστή. Η ανακάλυψη και η χρησιμοποίηση του **ψηφιακού δίσκου μνήμης** (Compact Disc – Read Only Memory) έχει δώσει μια άλλη διάσταση σε αυτή τη μορφή κατάρτισης. Με τη χρήση του **CD-ROM** έγινε κατορθωτή η συσσώρευση μεγάλου όγκου στοιχείων και πληροφοριών κατάλληλα κωδικοποιημένων και ταξινομημένων κάτι που κατέστησε τα προγράμματα κατάρτισης πολύ καλύτερα και πολύ πιο εύχρηστα από προηγουμένως.

Ο κάθε καταρτιζόμενος έχει το δικό του ηλεκτρονικό υπολογιστή και ανταποκρίνεται σύμφωνα με τις οδηγίες που του δίνει το πρόγραμμα κατάρτισης. Οι οδηγίες αυτές μεταβάλλονται συνεχώς σύμφωνα με την ανταπόκριση του καταρτιζομένου και έτσι παρέχεται μια

μοναδική σειρά οδηγιών για τον κάθε καταρτιζόμενο. Αυτό διευκολύνει την αξιολόγηση του κάθε καταρτιζομένου ξεχωριστά αφού όλες οι απαντήσεις του μπορεί να καταγραφούν. Αυτό δεν περιλαμβάνει μόνο τις ορθές και λανθασμένες απαντήσεις αλλά και το χρόνο που πήρε στον καταρτιζόμενο να ανταποκριθεί και να συμπληρώσει το πρόγραμμα κατάρτισης.

Η κατάρτιση χρησιμοποιώντας την τεχνολογία του ηλεκτρονικού υπολογιστή και των διάφορων λογισμικών πακέτων περικλείει ένα μεγάλο κόστος, αλλά με τη βασική του ιδιότητα ως μέσο αλληλεπίδρασης κάνει την κατάρτιση πιο αποτελεσματική αφού υπάρχει η ενεργός συμμετοχή του ίδιου του καταρτιζομένου και γίνεται πιο ευχάριστη αναφορικά με τον τρόπο παρουσίασης της.

Εξομοιωτής

Οι εξομοιωτές που διαφορετικά ονομάζονται και εκπαιδευτές είναι συσκευές που χρησιμοποιούνται για την κατάρτιση σε θέματα που σχετίζονται με το χειρισμό και τη συντήρηση εξοπλισμού, όπως αεροπλάνων, εκτόξευσης πυραύλων, ραντάρ, γεωτρήσεων πετρελαίου κλπ. Με τον όρο **εξομοίωση** εννοείται η αναπαράσταση της συμπεριφοράς ή των χαρακτηριστικών διεργασίας μέσω ενός μοντέλου, κυρίως υπολογιστή, του οποίου οι παράμετροι και οι μεταβλητές αποτελούν είδωλα των αντίστοιχων μεγεθών της διεργασίας που μελετάται.

Οι εξομοιώσεις είναι πολύ αποτελεσματικές ως τεχνολογία κατάρτισης γιατί συνδέονται άμεσα με το επάγγελμα του καταρτιζομένου και επιπρόσθετα του παρέχουν τη δυνατότητα να πειραματιστεί και να κάνει λάθη χωρίς οποιεσδήποτε επιπτώσεις στον πραγματικό κόσμο. Δίνει δηλαδή την ευκαιρία στον καταρτιζόμενο να έχει μπροστά του μια ρεαλιστική παρουσίαση των οποιωνδήποτε συνθηκών και ένα ρεαλιστικό αντικείμενο για πρακτική εξάσκηση κάτω από τις συγκεκριμένες συνθήκες.

Η κατάρτιση με την τεχνολογία του εξομοιωτή γίνεται εξαιρετικά αποτελεσματική, ευκολότερο να αφομοιωθεί, ασφαλέστερη από την κατάρτιση με πραγματικό εξοπλισμό ενώ ταυτόχρονα επιτυγχάνεται και η δραματική μείωση του κόστους κατάρτισης.

Εκτός από τον εξομοιωτή, πρόσφατα έχει δημιουργηθεί η τεχνολογία της **εικονικής πραγματικότητας (virtual reality)**. Η διαφορά αυτής της τεχνολογίας από εκείνη του εξομοιωτή έγκειται στο ότι η εικόνα παρουσιάζεται τώρα σε ένα τρισδιάστατο πεδίο με τη χρήση ειδικά κατασκευασμένων φακών μεταφέροντας τον καταρτιζόμενο στο περιβάλλον της κατάρτισης.

Όλα τα περιβάλλοντα μπορούν να εξομοιωθούν με τον τρόπο αυτό για σκοπούς κατάρτισης. Η απορρόφηση του καταρτιζομένου είναι ακόμη περισσότερη από ότι στην περίπτωση της απλής εξομοίωσης και ο βαθμός μάθησης πολύ μεγαλύτερος. Από την άλλη πλευρά, το κόστος κατάρτισης της τεχνολογίας της εικονικής πραγματικότητας βρίσκεται ακόμη σε σχετικά ψηλά επίπεδα αλλά σύντομα αναμένεται η αισθητή μείωση του.

2.2.2. Μέσα επικοινωνίας

Οι τελευταίες εξελίξεις στα μέσα επικοινωνίας έχουν επιφέρει μια άλλη διάσταση στον τομέα της κατάρτισης. Οι εξελίξεις αυτές καταργούν πλέον τα σύνορα με τη σύνδεση και δικτύωση των ηλεκτρονικών υπολογιστών επιτόπια ή διεθνώς μέσω δικτύων όπως είναι το διαδίκτυο. Οι βασικές υπηρεσίες που προσφέρει το δίκτυο είναι η επικοινωνία μεταξύ χρηστών, το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, η ηλεκτρονική συνομιλία, η τηλεδιάσκεψη, η πρόσβαση σε σελίδες εταιρειών όπου αναφέρονται οι δραστηριότητες τους καθώς και η πρόσβαση σε βάσεις δεδομένων.

Οι τεχνολογικές αυτές εξελίξεις με τον ρυθμό που μεταβάλλονται μπορεί να αλλάξουν όχι μόνο τα σημερινά δεδομένα και τους παραδοσιακούς τρόπους μάθησης αλλά ακόμη και τους σύγχρονους τρόπους. Μέσω ενός ηλεκτρονικού υπολογιστή ο καταρτιζόμενος έχει πλέον τη δυνατότητα να έχει απευθείας πρόσβαση σε δεδομένα και πληροφορίες ανά το παγκόσμιο, να βρίσκεται σε επαφή με άλλους καταρτιζομένους και τον εκπαιδευτή του, είτε ατομικά είτε και ομαδικά. Επίσης, το υλικό κατάρτισης μπορεί να αποστέλλεται στον προσωπικό ηλεκτρονικό υπολογιστή του καταρτιζομένου.

Τα μέσα επικοινωνίας που αναλύονται είναι:

- Το Διαδίκτυο
- Το intranet
- Το extranet
- Το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο
- Το τηλεσυνέδριο
- Το εικονικό πανεπιστήμιο

Διαδίκτυο

Ο όρος **διαδίκτυο** είναι μια τυπική ονομασία που δόθηκε στο παγκόσμιο δίκτυο των δικτύων των ηλεκτρονικών υπολογιστών. Η χρήση του έχει αυξηθεί δραματικά φτάνοντας περίπου τα πενήντα εκατομμύρια χρήστες σε όλο το κόσμο με ετήσιο ποσοστό αύξησης 10%. Η **τεράστια δημοτικότητα** του στις σημερινές μέρες οφείλεται κυρίως στην πρόσβαση σε μια πολύ μεγάλη ποικιλία πλήρως ενημερωμένων πληροφοριών, στην δυνατότητα πρόσβασης που παρέχεται ανά το παγκόσμιο σε σχετικά χαμηλό κόστος, στην ευκολία χρήσης και εξερεύνησης του και στην υποστήριξη διάφορων ειδών επικοινωνιών, όπως το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο και το τηλεσυνέδριο, μεταξύ ατόμων και ομάδων.

Η **σημαντικότερη υπηρεσία που παρέχεται από το διαδίκτυο** εντοπίζεται στον τομέα της εκπαίδευσης και κατάρτισης. Στην πραγματικότητα το διαδίκτυο αποτελεί ένα ιδανικό εργαλείο για έρευνα και επικοινωνία τόσο για τους εκπαιδευομένους όσο και για τους εκπαιδευτές. Πολλά πανεπιστήμια και κέντρα κατάρτισης προσφέρουν εκπαιδευτικά προγράμματα και πτυχία, διπλώματα και πιστοποιητικά μέσω του παγκόσμιου διαδικτύου. Τα πανεπιστήμια που εξειδικεύονται στην εκπαίδευση από απόσταση χρησιμοποιούν τώρα το παγκόσμιο διαδίκτυο ταυτόχρονα και με άλλα μέσα εκπαίδευσης για να παράσχουν αυτές τις υπηρεσίες.

Η εκπαίδευση βασισμένη στο διαδίκτυο είναι μια πρωτοποριακή μορφή κατάρτισης (**e-learning**) γιατί μαζί με την παράλληλη τεχνολογική εξέλιξη των ηλεκτρονικών υπολογιστών αποτελούν ένα μοναδικό μέσο παράδοσης εκπαίδευσης οπουδήποτε στον κόσμο και οποιαδήποτε στιγμή. Αυτού του είδους η κατάρτιση επιτρέπει στον εκπαιδευτή και καταρτιζόμενο να λαμβάνει και να αποστέλλει υλικό,

όπως ακουστικό υλικό, βίντεο, κείμενα και στοιχεία, τα οποία είναι συμβατά με το διαδίκτυο απευθείας στον ηλεκτρονικό υπολογιστή του παραλήπτη. Προσφέρει επίσης τη δυνατότητα για ζωντανή παρακολούθηση μαθημάτων με ευκαιρίες αλληλεπίδρασης, ζωντανής καθοδήγησης και ανταλλαγής απόψεων με εκπαιδευτή και άλλους μαθητές.

Intranet

Το Intranet είναι ένα περιορισμένης χρήσης και ασφαλές Διαδίκτυο, όπου οι επιχειρήσεις και οι οργανισμοί μπορούν να χρησιμοποιήσουν τις τεχνολογίες του Διαδικτύου, όπως το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο και τις ιστοσελίδες, για να δημιουργήσουν ένα εσωτερικό κλειστό δίκτυο στο οποίο να έχουν πρόσβαση μόνο οι εργοδοτούμενοι τους. Αποτελεί δηλαδή ένα εσωτερικό Διαδίκτυο το οποίο χρησιμεύει στη διάδοση πληροφοριών και υπηρεσιών μέσα σε μια επιχείρηση ανάμεσα στους εργοδοτούμενους της.

Στις υπηρεσίες που προσφέρει το Intranet για τους εργοδοτούμενους των επιχειρήσεων περιλαμβάνονται και αυτές της εκπαίδευσης και κατάρτισης του ανθρώπινου δυναμικού όπως και στην περίπτωση του Διαδικτύου. Όλα τα πλεονεκτήματα που υπάρχουν στο Διαδίκτυο εμφανίζονται και στην περίπτωση του Intranet με μια όμως σημαντική διαφορά, το Intranet είναι πιο αξιόπιστο, πιο γρήγορο και πιο ασφαλές.

Extranet

Πολλές επιχειρήσεις χρησιμοποιούν διασυνδέσεις μεταξύ του Intranet τους και του Διαδικτύου για να μοιραστούν πληροφορίες και να κάνουν εμπορικές συναλλαγές με ασφαλή τρόπο με τους συνεργάτες τους. Αυτή η τεχνολογία είναι γνωστή ως Extranet. Με τον τρόπο αυτό οι επιχειρήσεις και οι οργανισμοί επεκτείνουν την άδεια πρόσβασης στις εφαρμογές του Intranet τους σε γνωστούς συνεργάτες τους.

Το Extranet αποτελεί την ίδια ουσιαστικά τεχνολογία με το Διαδίκτυο και το Intranet. Όπως και στις προηγούμενες περιπτώσεις, το Extranet έχει τη δυνατότητα να προσφέρει υπηρεσίες στους τομείς της εκπαίδευσης και της κατάρτισης του προσωπικού των επιχειρήσεων.

Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο

Ένα άλλο μέσο κατάρτισης χρησιμοποιώντας τις τεχνολογίες της πληροφορικής και των επικοινωνιών το οποίο θα εξεταστεί εδώ είναι το **ηλεκτρονικό ταχυδρομείο (e-mail)**. Διάφορα μηνύματα, κείμενα, εικόνες ακόμη και ήχος και βίντεο μπορούν να διαμορφωθούν ανάλογα και αφού απευθυνθούν σε συγκεκριμένη ηλεκτρονική διεύθυνση κάποιου άλλου ατόμου ή οργανισμού μπορούν να ταχυδρομηθούν ηλεκτρονικά.

Για το σκοπό αυτό παρέχονται στην αγορά ειδικά σχεδιασμένα προγράμματα με τα οποία συνήθως δεν είναι εφοδιασμένοι οι ηλεκτρονικοί υπολογιστές. Πέραν όμως από αυτό απαιτείται και η σύνδεση του ηλεκτρονικού υπολογιστή τόσο του αποστολέα όσο και του παραλήπτη με το διαδίκτυο.

Με τη χρήση του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ως μέσο κατάρτισης επιτυγχάνεται και η εξοικονόμηση αρκετών χρημάτων. Πάνω από όλα δεν χρειάζεται να χρησιμοποιηθεί ούτε μια σελίδα χαρτιού για την αποστολή του οποιουδήποτε υλικού κατάρτισης και δεύτερο το κόστος χρησιμοποίησης της υπηρεσίας αυτής είναι χαμηλότερο από το κόστος του κανονικού ταχυδρομείου. Επιπρόσθετα από τα οικονομικά οφέλη υπάρχει και το πλεονέκτημα της σχεδόν άμεσης παραλαβής του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου από τον παραλήπτη.

Μια άλλη υπηρεσία κατάρτισης που προσφέρεται από το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο και το διαδίκτυο είναι οι **όμιλοι πληροφοριών (information groups)**. Οι όμιλοι πληροφοριών είναι ειδικοί “δημόσιοι χώροι” συζητήσεων στο διαδίκτυο όπου ο χρήστης μπορεί να **διαβάσει πληροφορίες** σχετικές με διάφορα θέματα που συζητήθηκαν στους χώρους αυτούς. Είναι επίσης δυνατό να παρέμβει στους ομίλους πληροφοριών με τις δικές του ερωτήσεις ή ακόμη και απαντήσεις.

Σήμερα υπάρχουν χιλιάδες όμιλοι πληροφοριών πάνω σε μια τεράστια ποικιλία θεμάτων. Τα θέματα αυτά κατατάσσονται κατά κατηγορία και ο χρήστης έχει τη δυνατότητα να τα διερευνήσει ή ακόμη και να δημιουργήσει καινούργια θέματα για συζήτηση. Στο πρόγραμμα αυτό υπάρχουν και ηλεκτρονικές διευθύνσεις που παρέχουν την ευκαιρία στο χρήστη να στείλει το δικό του μήνυμα για να ρωτήσει διάφορες

ερωτήσεις πάνω σε διάφορα θέματα ή να δώσει απαντήσεις και πληροφορίες για συγκεκριμένες ερωτήσεις που υποβλήθηκαν από άλλους.

Με τον τρόπο αυτό παρέχονται και μπορούν να αποκτηθούν εξαιρετικά χρήσιμες και ακριβείς πληροφορίες πάνω σε μια πληθώρα θεμάτων. Οι όμιλοι πληροφοριών αποτελούν μια αστείρευτη πηγή πλούτου για κατάρτιση όπου ο καταρτιζόμενος επιμορφώνεται στα θέματα που τον ενδιαφέρουν αποφεύγοντας ένα σημαντικό χρηματικό κόστος το οποίο θα κατέβαλλε προς το σκοπό αυτό.

Τηλεσυνέδριο

Το τηλεσυνέδριο είναι μια άλλη μορφή κατάρτισης που απαιτείται η χρήση των τεχνολογιών της πληροφορικής και των επικοινωνιών (**e-learning**). Με την μέθοδο αυτή πραγματοποιείται η σύνδεση δύο ομάδων καταρτιζομένων οι οποίες βρίσκονται σε διαφορετικούς χώρους ή ακόμη και χώρες και μπορούν να επικοινωνούν και να παρακολουθούν η μια την άλλη τόσο ακουστικά όσο και οπτικά. Έτσι, επιτυγχάνεται κατά πρώτο λόγο μια σημαντική εξοικονόμηση στα έξοδα διακίνησης των καταρτιζομένων και κατά δεύτερο λόγο μια πιο αποτελεσματική κατάρτιση αναφορικά με το βαθμό αλληλεπίδρασης αλλά και ταυτόχρονα συγκέντρωσης των καταρτιζομένων.

Η βασικότερη προϋπόθεση για να γίνει το τηλεσυνέδριο είναι η σύνδεση του ηλεκτρονικού υπολογιστή με fax-modem. Ο εξοπλισμός αυτός επεξεργάζεται τις πληροφορίες που έρχονται από την τηλεφωνική γραμμή και τις μετατρέπει σε ήχο και εικόνα. Η σύνδεση για το σκοπό αυτό γίνεται και πάλι μέσω του διαδικτύου. Ο υπόλοιπος εξοπλισμός που χρειάζεται για να λειτουργήσει το όλο σύστημα του τηλεσυνεδρίου αποτελείται από μια βιντεοκάμερα, ένα μικρόφωνο και ένα μεγάφωνο που είναι όλα συνδεδεμένα με τον ηλεκτρονικό υπολογιστή.

Το τηλεσυνέδριο ως μορφή κατάρτισης είναι πολύ αποτελεσματικό στην εκτόπιση της ανάγκης για διακίνηση αλλά όχι στην αντικατάσταση άλλων μέσων κατάρτισης. Αποτελεί ουσιαστικά μια μακρινή επέκταση της αίθουσας διδασκαλίας που δε βελτιώνει την

ποιότητα μιας φτωχής κατάρτισης αλλά αυξάνει το βαθμό αποτελεσματικότητας μιας καλής κατάρτισης.

Εικονικό πανεπιστήμιο

Το εικονικό πανεπιστήμιο είναι μια νέα και πρωτότυπη μορφή ηλεκτρονικής διδασκαλίας από απόσταση (**e-learning**). Επιτρέπει δηλαδή την εκπαίδευση και κατάρτιση από απόσταση μέσω διαδικτύου υψηλής ταχύτητας με τη χρήση εκπαιδευτικού υλικού πολυμέσων. Αποτελεί ένα προηγμένο σύστημα τηλεεκπαίδευσης και τηλεκατάρτισης, όπως και το τηλεσυνέδριο που εξετάστηκε πιο πάνω, το οποίο δημιουργεί μια εικονική αίθουσα τηλεδιδασκαλίας η οποία προσφέρει δυνατότητες αμφίδρομης επικοινωνίας και αλληλεπίδρασης.

Το μεγαλύτερο πλεονέκτημα του εικονικού πανεπιστημίου είναι ότι τόσο οι φοιτητές όσο και οι καταρτιζόμενοι έχουν τη δυνατότητα να παρακολουθούν και να συμμετέχουν ενεργά στη διεξαγωγή μαθημάτων και προγραμμάτων που πραγματοποιούνται σε άλλο χώρο μετέχοντας σε εικονικές αίθουσες διδασκαλίας χωρίς να απαιτείται η φυσική παρουσία του καθηγητή ή εκπαιδευτή.

Ένα παράδειγμα είναι η παρακολούθηση από μια ομάδα φοιτητών ιατρικής σχολής χειρουργικής επέμβασης από απόσταση και τηλεδιάγνωσης με τη βοήθεια ιατρικών εικόνων υψηλής πιστότητας χωρίς αυτοί να μετακινηθούν από τα έδρανα τους. Παρέχεται η δυνατότητα απευθείας σύνδεσης με το χειρουργείο του νοσοκομείου χάρη στο νέο σύστημα της ηλεκτρονικής μάθησης από απόσταση.

Η ηλεκτρονική εκπαίδευση και κατάρτιση με τη μορφή του εικονικού πανεπιστημίου διανοίγει μεγάλες προοπτικές προς μια ανοιχτή μάθηση για όλους. Οι εκπαιδευτικές υπηρεσίες που παρέχονται δεν περιορίζονται στο χώρο της παραδοσιακής παιδείας αλλά αποκτούν ιδιαίτερη σημασία σε προγράμματα κατάρτισης και μετεκπαίδευσης.

2.3. Σύγχρονες μέθοδοι κατάρτισης

Τέλος, θα εξεταστούν ορισμένες μέθοδοι κατάρτισης που άρχισαν να χρησιμοποιούνται ευρέως τις τελευταίες δεκαετίες με ενθαρρυντικά αποτελέσματα από όλο τον κόσμο. Οι μέθοδοι αυτοί είναι:

- Μάθηση μέσα από την εκτέλεση εργασιών
- Παροχή συμβουλών και βοήθειας
- Ανοικτή και εξ αποστάσεως μάθηση

Μάθηση μέσα από την εκτέλεση εργασιών

Η τάση της τελευταίας δεκαετίας κινείται προς την κατεύθυνση της ατομικής ανάπτυξης κυρίως στο χώρο εργασίας, υπάρχει δηλαδή μια **άμεση σύνδεση της μάθησης με την πρακτική εξάσκηση**. Παρόλο που παραδοσιακά η μέθοδος της μάθησης μέσα από την εκτέλεση εργασιών ήταν συνδεδεμένη με την ανάπτυξη διευθυντικών στελεχών, λόγω των αλλαγών που παρατηρούνται στις επιχειρήσεις κυρίως στον τρόπο εργασίας και στις ιεραρχικές δομές, άρχισαν πλέον να χρησιμοποιούνται σε μεγαλύτερο βαθμό και για επαγγέλματα και ειδικότητες πέραν των διευθυντικών.

Η μέθοδος αυτή συνδέει τη μάθηση με την πράξη παρέχοντας στους συμμετέχοντες τη δυνατότητα να εφαρμόσουν ιδέες και έννοιες στη δική τους περίπτωση επιλύοντας καθημερινά προβλήματα όπως αυτά εμφανίζονται. Βασική επιδίωξη της μεθόδου είναι η ανάπτυξη των ικανοτήτων και δυνατοτήτων των καταρτιζομένων στη διάγνωση, ανάλυση και επίλυση των προβλημάτων στο χώρο εργασίας τους αντιμετωπίζοντας πρακτικά οποιαδήποτε προβλήματα και δυσκολίες προκύπτουν. Με τον τρόπο αυτό οι καταρτιζόμενοι ενθαρρύνονται να μαθαίνουν και να βελτιώνονται μεταξύ τους.

Παροχή συμβουλών και βοήθειας

Η μέθοδος της παροχής συμβουλών και βοήθειας αποτελεί μια άλλη μορφή ατομικής ανάπτυξης στο χώρο εργασίας η οποία συνδέει άμεσα τη μάθηση με την πρακτική εξάσκηση.

Ο μέντωρ, ο οποίος είναι διευθυντικό στέλεχος της επιχείρησης, καθοδηγεί και αναπτύσσει τον μαθητευόμενο συνάδελφο του. Είναι υπεύθυνος για την παροχή συμβουλών και βοήθειας στον εκπαιδευόμενο μέσα στην ίδια την επιχείρηση βασιζόμενος στις προσωπικές του γνώσεις και εμπειρίες.

Η αποτελεσματικότητα της μεθόδου αυτής βρίσκεται στη σχέση που δημιουργείται ανάμεσα στο μέντορα και στον εκπαιδευόμενο. Μια σχέση η οποία βασίζεται στην κατανόηση, συνεργασία και αλληλοσεβασμό είναι προς όφελος τόσο του μαθητευομένου όσο και της επιχείρησης.

Ανοικτή και εξ αποστάσεως μάθηση

Η **ανοικτή και εξ αποστάσεως μάθηση** είναι μια ευέλικτη μέθοδος κατάρτισης που διαδίδεται αυτή τη στιγμή πολύ πιο γρήγορα από οποιαδήποτε άλλη μορφή. Αποτελεί ίσως τον πιο σημαντικό τρόπο εκπαίδευσης και κατάρτισης των ενηλίκων οι οποίοι για διάφορους λόγους δεν είχαν ενταχθεί στο σύστημα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ή στο σύστημα κατάρτισης μετά που αποφοίτησαν από το σχολείο.

Η **εξ αποστάσεως μάθηση** ορίζεται ως οποιαδήποτε μορφή μάθησης η οποία δε γίνεται κάτω από τη συνεχή ή άμεση εποπτεία εκπαιδευτών αλλά επωφελείται από τον προγραμματισμό, την καθοδήγηση και την επίβλεψη του υπεύθυνου οργανισμού. Κύριο χαρακτηριστικό της είναι η ανεξάρτητη και αυτόνομη μάθηση και για αυτό το λόγο εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τον όλο σχεδιασμό και την όλη οργάνωση της διδασκαλίας που πρέπει να αντικαταστήσει επάξια την αλληλεπίδραση που επιτυγχάνεται μεταξύ του εκπαιδευτή και του καταρτιζομένου στην κανονική πρόσωπο με πρόσωπο καθοδήγηση.

Το **ανοικτό σύστημα μάθησης** είναι κάθε μορφή μάθησης η οποία περιλαμβάνει στοιχεία τα οποία καταστούν τη μάθηση των συμμετεχόντων πιο ευέλικτη παρά οι παραδοσιακές σειρές μαθημάτων που παρέχονται στις αίθουσες διδασκαλίας των κέντρων εκπαίδευσης και κατάρτισης. Η ευελιξία προέρχεται ανάλογα με το περιεχόμενο των μαθημάτων και τον τρόπο με τον οποίο είναι δομημένο, τον τόπο, τρόπο και χρόνο παράδοσης του, το ρυθμό με τον οποίο προχωρά ο συμμετέχοντας, τις μορφές υποστήριξης καθώς και τους τρόπους εξέτασης που προσφέρονται. Πολύ συχνά η ευελιξία ή “ανοικτοσύνη” επιτυγχάνεται, τουλάχιστο μέρος της, με τη χρήση νέων μέσων πληροφορικής και επικοινωνίας.

Η εξέλιξη της τεχνολογίας στην πληροφορική και στις επικοινωνίες έχει επιφέρει σημαντικές επιπτώσεις και αλλαγές στα θέματα

κατάρτισης κυρίως με την υποβοήθηση της απελευθέρωσης της μάθησης από την παραδοσιακή αίθουσα διδασκαλίας και της ανάγκης για συνεχή φυσική παρουσία του εκπαιδευτή. Η αλλαγή αυτή έγινε κατορθωτή εξαιτίας των πολλών και σημαντικών βελτιώσεων και της ευρείας χρήσης του διαδικτύου, των ηλεκτρονικών υπολογιστών, των λογισμικών πακέτων, των βιντεοκασετών και άλλων μέσων επικοινωνίας και μεθόδων μετάδοσης γνώσεων που προωθούν και υποβοηθούν τα εξ αποστάσεως και ανοικτά συστήματα μάθησης.

2.4. Διεθνείς εξελίξεις στις τεχνολογίες της πληροφορικής και των επικοινωνιών

Είναι γενικά αποδεκτό ότι οι εξελίξεις που συμβαίνουν στις τεχνολογίες της πληροφορικής και των επικοινωνιών κινούνται με ασύλληπτα γρήγορους ρυθμούς. Στο υποκεφάλαιο αυτό εξετάζονται οι πιο πρόσφατες εξελίξεις στις τεχνολογίες αυτές και οι οποίες συνδέονται με τους τομείς της εκπαίδευσης και της κατάρτισης του ανθρώπινου δυναμικού.

Δίκτυο βιβλιοθηκών

Μια κοινοπραξία ιδιωτικών και δημόσιων βιβλιοθηκών από όλο τον κόσμο αποφάσισε να αναπτύξει ένα δίκτυο βιβλιοθηκών μέσω του Διαδικτύου. Βασική επιδίωξη του δικτύου αυτού είναι να βοηθήσουν τον κάθε χρήστη να συλλέξει όλες τις πληροφορίες που χρειάζεται, από τις βιβλιοθήκες που θα συμμετέχουν στο εν λόγω δίκτυο, με γρηγορότερο αλλά ταυτόχρονα και με αποτελεσματικότερο τρόπο.

Το δίκτυο των on-line βιβλιοθηκών, του οποίου η λειτουργία αναμένεται να αρχίσει τον Ιούνιο 2001, θα διαθέτει το δικό του δικτυακό τόπο και θα βοηθά το χρήστη να κατευθύνει την έρευνα του στη βιβλιοθήκη από την οποία μπορεί να προμηθευτεί τις καλύτερες πληροφορίες. Για παράδειγμα, το άτομο το οποίο θα ενδιαφέρεται για ένα θέμα που σχετίζεται με μια χώρα θα προωθείται από το σύστημα του δικτύου σε βιβλιοθήκη εκείνης της χώρας.

Πέρα όμως από την απόκτηση διάφορων πληροφοριών, οι χρήστες θα μπορούν να έχουν πρόσβαση και σε ποικίλο οπτικοακουστικό υλικό. Επίσης, το δίκτυο αυτό θα απευθύνεται σε όλα τα άτομα ανεξαρτήτως ηλικίας και μορφωτικού επιπέδου.

Στην κοινοπραξία αυτή θα συμμετέχουν μεγάλα πανεπιστήμια, όπως τα αμερικάνικα Harvard και Yale, που διαθέτουν δύο από τις μεγαλύτερες βιβλιοθήκες στον κόσμο, καθώς και άλλα ιδρύματα που μπορούν να συνεισφέρουν γνώσεις πάνω σε εξειδικευμένα θέματα, όπως η Καναδική Γεωργική Βιβλιοθήκη (Canadian Agricultural Library).

Η πραγματοποίηση αυτού του δικτυακού χώρου θα έχει πολύ μεγάλα οφέλη για την εκπαίδευση και την κατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού. Όλα τα άτομα θα μπορούν να έχουν πρόσβαση σε μια τεράστια ποικιλία θεμάτων με λιγότερο κόπο, μεγαλύτερη ακρίβεια και από αξιόπιστες πηγές.

Εκπαιδευτική βιβλιοθήκη

Μια αμερικάνικη εταιρεία κατασκευής ηλεκτρονικών υπολογιστών δημιούργησε μια σειρά από μοναδικά, περιεκτικά και ευκολόχρηστα εκπαιδευτικά προγράμματα με σκοπό να βοηθήσει στην εκπαίδευση των χειριστών των ηλεκτρονικών υπολογιστών.

Η “Εκπαιδευτική βιβλιοθήκη” αποτελείται από τρία εκπαιδευτικά πακέτα με CD τα οποία θα εκπαιδεύουν τους καταρτιζομένους με τη χρήση πολυμέσων (multimedia interactive training) σε βασικά προγράμματα της Microsoft, όπως είναι τα MS Word 2000, MS Excel 2000, MS Outlook 2000, MS Publisher 2000, MS PowerPoint, MS Access και MS Small Business Tools.

Κύρια επιδίωξη της εταιρείας αυτής είναι να καταρτίσει τους χρήστες των ηλεκτρονικών υπολογιστών στην επεξεργασία κειμένων, διαχείριση δεδομένων, δημιουργία παρουσιάσεων και υπομνημάτων, προγραμματισμό συναντήσεων κλπ, συμβάλλοντας έτσι στην αύξηση της αποτελεσματικότητας και κατ’ επέκταση της παραγωγικότητας τους κατά την εκτέλεση των εργασιών τους.

Ιατρική διάγνωση μέσω του Διαδικτύου

Σε ένα βρετανικό νοσοκομείο εγκαινιάστηκε πρόσφατα σύστημα διάγνωσης μέσω του Διαδικτύου. Το σύστημα αυτό επιτρέπει την εξέταση ακτινογραφιών on-line, παρέχοντας έτσι τη δυνατότητα σε

γιατρούς να διατυπώνουν την άποψη τους εξ αποστάσεως, χρησιμοποιώντας απλά τον ηλεκτρονικό υπολογιστή τους.

Το νέο διαγνωστικό μέσο εκμηδενίζει σε πολλές περιπτώσεις την ανάγκη μετακίνησης γιατρών προς κάποιο νοσοκομείο, όπου απαιτείται η γνωμάτευση περισσότερων του ενός ειδικού. Το σύστημα μπορεί να χρησιμοποιηθεί και για την ανταλλαγή ιατρικών δεδομένων και αρχείων καθώς και για την εκπαίδευση φοιτητών ιατρικών σχολών και περαιτέρω κατάρτιση των γιατρών.

Μαθήματα κολεγίου on-line

Ένα δημόσιο κολέγιο στη Βρετανία αποφάσισε πρόσφατα να αρχίσει να παραδίδει ορισμένα από τα μαθήματα του μέσω του Διαδικτύου (on-line). Το κολέγιο αυτό ζητά από τους τριτοετείς μαθητές του να προσέρχονται για μάθημα με τους φορητούς υπολογιστές τους και να συνδέονται με το νέο ηλεκτρονικό δίκτυο του κολεγίου. Επιπρόσθετα, η υπηρεσία αυτή θα παρέχει τη δυνατότητα πρόσβασης και παρακολούθησης των “ηλεκτρονικών” μαθημάτων και στους χρήστες του Διαδικτύου από όλο τον κόσμο.

Μεγαλύτερη ταχύτητα αποστολής δεδομένων

Ανακοινώθηκε πρόσφατα από μια κοινοπραξία διεθνών εταιρειών η δημιουργία μιας νέας υπηρεσίας η οποία θα αναλαμβάνει τη σύνδεση στο Διαδίκτυο μέσω δορυφόρου. Η καινοτομία σε αυτή τη νέα υπηρεσία, σε σχέση με τις ήδη υπάρχουσες δορυφορικές υπηρεσίες, έγκειται στο γεγονός ότι αυτή παρέχει τη δυνατότητα όχι μόνο ταχύτερης λήψης δεδομένων αλλά ταυτόχρονα και ταχύτερης αποστολής δεδομένων.

Η νέα δορυφορική υπηρεσία θα υποστηρίζει τη λήψη δεδομένων με ταχύτητα 500Kbps ενώ η ταχύτητα με την οποία θα αποστέλλονται τα δεδομένα θα είναι 150Kbps. Οι αντίστοιχες δορυφορικές υπηρεσίες άλλων εταιρειών μειονεκτούν στον τομέα της ταχύτητας αποστολής δεδομένων επειδή χρησιμοποιούν συμβατικά modem.

Με δεδομένη την εξέλιξη αυτή, η μάθηση με τη χρήση του διαδικτύου διευκολύνεται σε σημαντικό βαθμό γιατί ο χρόνος που θα απαιτείται, τόσο από πλευράς εκπαιδευτή όσο και από πλευράς εκπαιδευομένου,

για λήψη και αποστολή μεγάλου όγκου πληροφοριών που μπορεί να περιλαμβάνουν φωτογραφίες και βίντεο θα μειωθεί αισθητά.

Τρισδιάστατη πλοήγηση στο Διαδίκτυο

Ένα νέο επαναστατικό πρόγραμμα τρισδιάστατης πλοήγησης στο Διαδίκτυο αναμένεται να κάνει την εμφάνιση του σύντομα στην αγορά. Το πρόγραμμα αυτό έχει τη δυνατότητα να απεικονίζει τρισδιάστατα μέχρι και έξι σελίδες στο ίδιο παράθυρο, αναπαριστώντας κάθε σελίδα ως έδρα στο εσωτερικό ενός κύβου.

Ο νέος αυτός browser θα μπορεί να παρουσιάζει στο χρήστη συγκεντρωμένες σε ένα και μόνο παράθυρο τις πληροφορίες που ο ίδιος επιθυμεί, χωρίς να είναι αναγκαίο το άνοιγμα άλλων παραθύρων, υπερβαίνοντας έτσι τις αδυναμίες των παραδοσιακών προγραμμάτων πλοήγησης.

Το πρόγραμμα αυτό αποτελεί ουσιαστικά ένα βήμα προς τη δημιουργία περιβάλλοντος εικονικής πραγματικότητας. Ο χρήστης θα μπορεί να βρίσκεται σε ένα τρισδιάστατο περιβάλλον και να έχει άμεση εποπτεία μέχρι και έξι δικτυακών τόπων, οι οποίοι θα έχουν τη μορφή εδρών του εσωτερικού ενός κύβου. Επιπρόσθετα, ο χρήστης θα μπορεί να εστιάζει σε οποιαδήποτε έδρα επιθυμεί ανά πάσα στιγμή. Οι έδρες αυτές έχουν τη δυνατότητα να φιλοξενούν και άλλα προγράμματα εκτός από τις ιστοσελίδες στο διαδίκτυο, όπως είναι ο επεξεργαστής κειμένου, τα ηλεκτρονικά φύλλα κλπ.

Το πρόγραμμα αυτό στηρίζεται στον Internet Explorer κάτι το οποίο αποτελεί μεγάλο πλεονέκτημα για τον τρισδιάστατο browser, αφού θα μπορεί να χρησιμοποιήσει όλα τα προγράμματα που είναι διαθέσιμα για το τρισδιάστατο πρόγραμμα πλοήγησης της Microsoft και θα είναι συμβατό με τα πρότυπα του Internet.

“Εξυπνότερος” Παγκόσμιος Ιστός

Στη διεξαγωγή ερευνών για τη δημιουργία ενός “εξυπνότερου” διαδικτύου αναφέρθηκε πρόσφατα ο δημιουργός του Παγκόσμιου Ιστού (World Wide Web). Η επωνυμία του νέου ευφυέστερου διαδικτύου θα είναι Σημασιολογικό Διαδίκτυο (Semantic Web).

Το Σημαιολογικό Διαδίκτυο θα επιτρέπει στους υπολογιστές να επεξεργάζονται με πιο έξυπνο τρόπο τα δεδομένα που είναι αποθηκευμένα στο Διαδίκτυο. Αντί ο υπολογιστής να περιορίζεται απλώς στην ανάχνευση ορισμένων λέξεων-κλειδιών, θα επεξεργάζεται το νόημα ενός δεδομένου κειμένου.

Με τον τρόπο αυτό θα μειωθεί σε σημαντικό βαθμό ο χρόνος που θα ξοδεύει κάποιος προτού καταφέρει να εντοπίσει το σωστό υλικό που χρειάζεται, διευκολύνοντας έτσι τη μάθηση μέσω του Διαδικτύου.

Νέα συσκευή σύνδεσης με το Διαδίκτυο

Ορισμένες μεγάλες εταιρείες από όλο τον κόσμο έχουν θέσει ως στόχο τη σύνδεση του κάθε ατόμου με το Διαδίκτυο με μια νέου είδους συσκευή καταρρίπτοντας έτσι την αντίληψη ότι η σύνδεση με το Διαδίκτυο σημαίνει απαραίτητα κατοχή ηλεκτρονικού υπολογιστή. Η κατασκευή αυτή θα παρέχει τη δυνατότητα σε όλο και περισσότερα άτομα να έχουν πρόσβαση σε αρκετές υπηρεσίες του Διαδικτύου, ανάμεσα τους και υπηρεσίες εκπαίδευσης και κατάρτισης, χωρίς να χρειάζεται η ύπαρξη ηλεκτρονικού υπολογιστή.

Με τη βοήθεια μιας οθόνης αφής, μιας ειδικής πένα και μερικών μοχλών, οι χρήστες θα μπορούν να αλληλογραφήσουν ηλεκτρονικά ή και να επισκεφθούν μερικούς από τους τόπους του Διαδικτύου. Αυτό θα δώσει την ευκαιρία σε περισσότερα άτομα να αρχίσουν να εκπαιδεύονται και να καταρτίζονται μέσω της συσκευής αυτής λόγω της μείωσης του κόστους αφού δεν θα απαιτείται πλέον η κατοχή ηλεκτρονικού υπολογιστή για σύνδεση με το Διαδίκτυο.

Φορητός ηλεκτρονικός υπολογιστής με ενσωματωμένη κάμερα

Μια ιαπωνική εταιρεία διέθεσε πρόσφατα στην αγορά νέα σειρά ηλεκτρονικών υπολογιστών με πρωτοποριακό σχεδιασμό που φέρει μαζί του και ενσωματωμένη κάμερα. Αυτοί οι νέοι ηλεκτρονικοί υπολογιστές είναι κατάλληλα εξοπλισμένοι τόσο για εγγραφή όσο και για αποστολή ψηφιακών βίντεο μέσω του Διαδικτύου.

Η κάμερα είναι προσαρτημένη στη μια πλευρά του ηλεκτρονικού υπολογιστή και έχει τη δυνατότητα να περιστρέφεται μέχρι και 180 μοίρες. Το είδος αυτού του ηλεκτρονικού υπολογιστή συνοδεύεται

από λογισμικό που επιτρέπει στο χρήστη να αποστέλλει μέσω του Διαδικτύου βίντεο που έχει τραβήξει με τη συγκεκριμένη κάμερα.

Η νέα αυτή εξέλιξη στην τεχνολογία των ηλεκτρονικών υπολογιστών μπορεί να χρησιμοποιηθεί και στους τομείς της εκπαίδευσης και της κατάρτισης. Για παράδειγμα, ο εκπαιδευτής έχει την ευχέρεια να τραβήξει με την κάμερα αυτή, με την οποία είναι εξοπλισμένος ο φορητός ηλεκτρονικός υπολογιστής του, τη διαδικασία κατασκευής κάποιου αντικειμένου σε ένα εργοστάσιο, είτε στη χώρα του είτε και στο εξωτερικό, και να το διαθέσει αμέσως στους καταρτιζομένους μέσω του Διαδικτύου.

Νέα βιντεοκάμερα ειδική για τηλεδιασκέψεις

Μια ιαπωνική εταιρεία σχεδίασε μια πολύ υποσχόμενη βιντεοκάμερα ειδική για τηλεδιασκέψεις. Μεγάλο της πλεονέκτημα αποτελεί η ασύλληπτη ταχύτητα της, 16 φορές ταχύτερη από τις άλλες βιντεοκάμερες. Η κάμερα αυτή αποθανατίζει βίντεο σε ρυθμό 30 fps (frame ανά δευτερόλεπτο).

Αυτή η νέα δημιουργία αναμένεται ότι θα καλυτερεύσει κατά πολύ την ποιότητα της παρεχόμενης εικόνας και ήχου στην τηλεδιάσκεψη και θα προσδώσει μια νέα διάσταση σε αυτή τη μορφή κατάρτισης.

3. ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Το κεφάλαιο αυτό καταπιάνεται με την πολιτική που ακολουθείται στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στην Κύπρο σχετικά με το θέμα της χρήσης των νέων τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνίας στους τομείς της εκπαίδευσης και της κατάρτισης. Αξιοσημείωτο γεγονός είναι ότι τόσο η ΕΕ όσο και η Κύπρος συνειδητοποίησαν έγκαιρα το σημαντικό ρόλο που οι νέες τεχνολογίες κατάρτισης μπορούν να διαδραματίσουν στην αποτελεσματική κατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού και για αυτό το λόγο αποφάσισαν να χαράξουν μια συγκεκριμένη στρατηγική προς την κατεύθυνση αυτή.

3.1. Πολιτική στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Τα συμπεράσματα του **Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Λισσαβόνας, 23-24 Μαρτίου 2000**, και της **Σάντα Μαρία ντα Φείρα, 19-20 Ιουνίου 2000**, επιβεβαιώνουν την πρόθεση της Ευρωπαϊκής Ένωσης **να κινηθεί προς την εκπαίδευση καθόλη τη διάρκεια της ζωής**. Η ανάγκη για συνεχή κατάρτιση είχε καταστεί ιδιαίτερα επιτακτική στις αρχές της δεκαετίας του 1990 όπου οι ευρωπαϊκές οικονομίες βρέθηκαν αντιμέτωπες με απότομες αλλαγές των προτύπων όσο αφορά την παραγωγή, το εμπόριο και τις επενδύσεις κάτι που οδήγησε σε σημαντική διαρθρωτική ανεργία, έλλειψη ειδικευμένου προσωπικού καθώς και άλλα προβλήματα.

Για την επίλυση αυτών των προβλημάτων χρειάστηκε να δοθεί περισσότερη προσοχή στις εκπαιδευτικές μεθόδους και στα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης. Αυτό οδήγησε στο συμπέρασμα **ότι τα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης θα πρέπει να προσαρμοσθούν στις ανάγκες και στις απαιτήσεις των ατόμων και όχι το αντίθετο**.

Οι **τρεις βασικές κατηγορίες στοχοθετημένης εκπαιδευτικής δραστηριότητας** που εντοπίζονται είναι:

- Η **σχολική εκπαίδευση** (formal learning) που παρέχεται σε θεσμοθετημένα ιδρύματα εκπαίδευσης και κατάρτισης και ολοκληρώνεται με τη χορήγηση ανεγνωρισμένων διπλωμάτων και πτυχίων.

- Η **εξωσχολική εκπαίδευση** (non-formal learning) που παρέχεται εκτός των θεσμοθετημένων συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης και δεν οδηγεί στην απόκτηση επίσημων πιστοποιητικών. Η εξωσχολική εκπαίδευση που παρέχεται στον τόπο εργασίας μέσω των δραστηριοτήτων που οργανώνουν οι διάφορες κοινωνικές οργανώσεις και ομάδες (όπως είναι οι οργανώσεις νέων, τα συνδικάτα και τα πολιτικά κόμματα). Παρέχεται επίσης και από οργανισμούς ή υπηρεσίες που έχουν δημιουργηθεί για να συμπληρώνουν τα επίσημα συστήματα (όπως είναι οι διάφορες καλλιτεχνικές, μουσικές και αθλητικές σχολές ή τα φροντιστήρια που προετοιμάζουν τους μαθητές για τις εξετάσεις).
- Η **άτυπη εκπαίδευση** (informal learning) που είναι το φυσικό επακόλουθο της καθημερινής ζωής, περιλαμβανομένης και της εργασιακής. Σε αντίθεση με την σχολική και την εξωσχολική εκπαίδευση, η άτυπη εκπαίδευση δεν είναι κατ' ανάγκη σκόπιμη ενέργεια και έτσι ενδέχεται να μην αναγνωρισθεί και από τα ίδια τα άτομα ότι συμβάλλει στη βελτίωση των γνώσεων και των ειδικεύσεων τους.

Για την επίτευξη του στόχου της εκπαίδευσης καθόλη τη διάρκεια της ζωής των ευρωπαίων πολιτών η **στρατηγική της ΕΕ** θα εστιαστεί στα ακόλουθα:

- **Ανάπτυξη αποτελεσματικών μεθόδων διδασκαλίας και μάθησης** καθώς και του **κατάλληλου περιβάλλοντος** για τη συνεχή εκπαίδευση καθόλη τη διάρκεια της ζωής και σε ολόκληρο το φάσμα της ζωής.

Η ΕΕ προβλέπει ότι οι μέθοδοι διδασκαλίας και μάθησης θα προσαρμόζονται όλο και περισσότερο στις ανάγκες και απαιτήσεις των ατόμων, κάτι που σημαίνει την καθιέρωση πιο πρακτικών και αποτελεσματικών εκπαιδευτικών συστημάτων. Οι τεχνολογίες της πληροφορικής και των επικοινωνιών παρέχουν τεράστιες δυνατότητες καινοτομίας στις μεθόδους αυτές αλλά προϋποθέτουν και σημαντικές επενδύσεις εκ μέρους των κρατών μελών της ΕΕ. Στόχος είναι όπως τα εκπαιδευτικά συστήματα προσαρμοστούν στους μεταβαλλόμενους τρόπους με τους οποίους ζουν και μαθαίνουν οι άνθρωποι σήμερα.

- Παροχή δυνατοτήτων εκπαίδευσης καθόλη τη διάρκεια της ζωής όσο το δυνατό **πιο κοντά στις κοινωνίες που ζουν οι μαθητές** με τη χρησιμοποίηση στις περιπτώσεις που αυτό κρίνεται σκόπιμο τεχνολογιών πληροφόρησης και επικοινωνίας.

Η ΕΕ θέλει να διασφαλίσει ότι οι άνθρωποι δεν θα είναι υποχρεωμένοι να εγκαταλείψουν την περιοχή τους προκειμένου να σπουδάσουν και να εκπαιδευτούν παρέχοντας τους ποικίλες και τοπικά προσβάσιμες δυνατότητες εκπαίδευσης καθόλη τη διάρκεια της ζωής. Με την αξιοποίηση των τεχνολογιών της πληροφορικής και των επικοινωνιών θα υπάρχει η δυνατότητα προσέγγισης διασκορπισμένων και απομονωμένων πληθυσμών δίνοντας τους έτσι ίσες ευκαιρίες πρόσβασης στην εκπαίδευση.

- Εξασφάλιση **καθολικής και συνεχούς πρόσβασης στη μάθηση** για την **απόκτηση και ανανέωση των γνώσεων** που απαιτούνται για τη διαρκή συμμετοχή στην κοινωνία της γνώσης.
- Σημαντική βελτίωση των **τρόπων κατανόησης και αξιολόγησης της συμμετοχής και των αποτελεσμάτων της εκπαίδευσης**, ειδικά της εξωσχολικής και της άτυπης εκπαίδευσης.
- Αισθητή **αύξηση των επενδύσεων** σε ανθρώπινους πόρους προκειμένου να δοθεί προτεραιότητα στο πιο σημαντικό πλεονέκτημα της Ευρώπης – στο λαό της.
- Εξασφάλιση στον καθένα **εύκολης πρόσβασης σε υψηλής ποιότητας πληροφορίες και συμβουλές** σχετικά με τις δυνατότητες εκπαίδευσης σε ολόκληρη την Ευρώπη και καθόλη τη διάρκεια της ζωής.

Αυτή είναι σε γενικές γραμμές η πολιτική της ΕΕ για το συγκεκριμένο θέμα. Στη συνέχεια αυτού του υποκεφαλαίου, θα εξεταστούν διάφορα προγράμματα που υποστηρίζουν την έρευνα, την παραγωγή και τη διάδοση των εκπαιδευτικών λογισμικών και πολυμέσων, οι ενέργειες οι οποίες πρέπει να γίνουν προκειμένου να κατανοηθούν καλύτερα αυτές οι εξελίξεις, το Σχέδιο δράσης για ηλεκτρονική μάθηση στην ΕΕ που ενέκρινε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή το 2000 και αριθμός εθνικών

πρωτοβουλιών από τα κράτη μέλη της ΕΕ αναφορικά με την εισαγωγή των νέων αυτών τεχνολογιών στους τομείς της εκπαίδευσης και της κατάρτισης.

3.1.1. Εκπαιδευτικά λογισμικά και πολυμέσα

Στόχος της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι να συμβάλει στη βελτίωση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης και να παράσχει στους εκπαιδευτικούς, φοιτητές και μαθητές πρόσβαση στην κοινωνία των πληροφοριών με την ευαισθητοποίηση τους στη χρήση των νέων εκπαιδευτικών λογισμικών και πολυμέσων και με την εκπαίδευσή τους στον τομέα αυτό.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο με ψήφισμα του, στις 6 Μαΐου 1996, σχετικά με τα εκπαιδευτικά λογισμικά και πολυμέσα στους τομείς της εκπαίδευσης και της κατάρτισης καλεί τα κράτη μέλη της ΕΕ:

- Να αναπτύξουν ή να εξακολουθήσουν τις δράσεις τους στους τομείς της έρευνας, του πειραματισμού, της αξιολόγησης και της χρήσης των νέων τεχνολογιών της πληροφορικής και της επικοινωνίας στα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης.
- Να εντείνουν την αρχική και τη συνεχή κατάρτιση των εκπαιδευτικών και εκπαιδευτών στη χρήση των εκπαιδευτικών λογισμικών και των υπηρεσιών πολυμέσων σε δίκτυο.
- Να ενθαρρύνουν τις ερευνητικές δράσεις για τα προϊόντα και τα συστήματα μάθησης, τη δημιουργία και το σχεδιασμό εκπαιδευτικών λογισμικών πολυμέσων, ιδίως στο πλαίσιο συμπράξεων μεταξύ παραγόντων της εκπαίδευσης, εκδοτών και επιχειρήσεων του τομέα των πολυμέσων.
- Να αναπτύξουν, αν χρειάζεται, τις υποδομές που θα παράσχουν προοδευτικά πρόσβαση στο μεγαλύτερο δυνατό αριθμό χρηστών στα εκπαιδευτικά συστήματα και στα συστήματα κατάρτισης, σε λογισμικά και σε υπηρεσίες σε δίκτυο πολυμέσων υψηλής ποιότητας.

- Να θεσπίσουν μέτρα για την πειραματική εφαρμογή, στο πλαίσιο της κατάρτισης και της προώθησης εύκαμπτων μορφών σχολικής ή πανεπιστημιακής οργάνωσης, της ένταξης των τεχνολογιών της πληροφορικής και της επικοινωνίας, για την εξασφάλιση ίσης πρόσβασης όλων στις εφαρμογές αυτών των νέων εργαλείων στην καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού και της σχολικής αποτυχίας.
- Να ευνοήσουν την αξιολόγηση και τη διάδοση των καλύτερων εκπαιδευτικών πρακτικών που βασίζονται στα πολυμέσα.

Πρόσθετα, το Συμβούλιο καλεί την Επιτροπή:

- Να διεξαγάγει, με τη συνεργασία των κρατών μελών, συγκριτική μελέτη και παρακολούθηση των πιο προηγμένων πειραματικών εφαρμογών χρήσης εκπαιδευτικών προϊόντων και πολυμέσων στην Ευρώπη και στον υπόλοιπο κόσμο και να κοινοποιήσει τα αποτελέσματα αυτής της ανάλυσης στα κράτη μέλη.
- Να συμπεριλάβει τους τομείς της εκπαίδευσης και της κατάρτισης στα πλαίσια των συνολικών πρωτοβουλιών της με θέμα την κοινωνία της πληροφορικής.
- Να ενθαρρύνει τις ενέργειες πληροφόρησης σχετικά με τα ευρωπαϊκά προϊόντα και υπηρεσίες στον τομέα των εκπαιδευτικών λογισμικών πολυμέσων.
- Να ενθαρρύνει, στα πλαίσια κοινοτικών προγραμμάτων, πειραματικά σχέδια που χρησιμοποιούν μεταξύ άλλων τη δημιουργία δικτύων ιδρυμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης στα κράτη μέλη.
- Να καθιερώσει συντονισμένη προσέγγιση των ενεργειών της στον τομέα των εκπαιδευτικών λογισμικών πολυμέσων και να ευνοήσει τη διάδοση των καλύτερων πρακτικών σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Στην ΕΕ σχεδιάστηκαν **ειδικά προγράμματα**, όπως είναι οι Εφαρμογές Τηλεπληροφορικής και Τεχνολογίες Πληροφορικής, τα Media II, Media Plus και Info 2000, και τα Socrates I και II και Leonardo da Vinci I και II, τα οποία υποστηρίζουν την έρευνα, παραγωγή και διάδοση των εκπαιδευτικών λογισμικών και πολυμέσων, την κατάρτιση των εκπαιδευτών στον τομέα αυτό και γενικά την προώθηση καινοτομιών στις μεθόδους και τεχνολογίες εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Εφαρμογές Τηλεπληροφορικής

Το πρόγραμμα “Εφαρμογές Τηλεπληροφορικής” σχεδιάστηκε με κύριο στόχο την έρευνα και ανάπτυξη των εφαρμογών των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνίας σε διάφορους τομείς κοινού ενδιαφέροντος για την κοινωνία της ΕΕ.

Ένας από τους τομείς αυτούς ήταν η εκπαίδευση και η κατάρτιση. Το **πρόγραμμα “Εφαρμογές Τηλεπληροφορικής στην Εκπαίδευση και Κατάρτιση”** εφαρμόστηκε την περίοδο 1994-1998 με κύριο σκοπό την ανάπτυξη της παραγωγής εκπαιδευτικών πολυμέσων και σε αυτό συμμετείχαν αρκετές επιχειρήσεις και πανεπιστήμια από χώρες της ΕΕ. Το συνολικό κόστος του προγράμματος αυτού ανήλθε στα 66 εκατομμύρια ECU.

Για την επίτευξη του σκοπού αυτού είχαν καθοριστεί **δύο βασικές κατευθυντήριες γραμμές**:

- α) Να προωθηθεί η έρευνα και ανάπτυξη νέων εφαρμογών τηλεπληροφορικής, κυρίως μέσω διαδικτύου, οι οποίες να είναι εύκολες στη χρήση τους από τους εκπαιδευτικούς και εκπαιδευτές και να μην περικλείουν πολύ ψηλό κόστος.
- β) Να αποδειχθεί κάτω από πραγματικές συνθήκες της καθημερινής ζωής ότι οι εφαρμογές των προηγμένων εκπαιδευτικών πολυμέσων ικανοποιούν τις ανάγκες των εκπαιδευτικών, εκπαιδευτών και εκπαιδευομένων.

Τεχνολογίες Πληροφορικής

Το κοινοτικό πρόγραμμα “Τεχνολογίες Πληροφορικής” έχει σκοπό να βελτιώσει την ποιότητα και συνεπώς την απόδοση των εκπαιδευτικών λογισμικών πολυμέσων. Το πρόγραμμα αυτό χωρίζεται σε **τρεις τομείς δράσης**:

- α) Τα “Multimedia Systems” (153 εκατομμύρια ECU) είναι ενέργειες οι οποίες επικεντρώνονται στα βασικά πρότυπα εμφάνισης των πολυμέσων.
- β) Τα “Software Technologies” (268 εκατομμύρια ECU) έχουν ως στόχο να δώσουν ώθηση στη διάδοση της εξάσκησης με εκπαιδευτικά λογισμικά και να βελτιώσουν την ποιότητα τους.
- γ) Το “High-Performance computing and networking” (244 εκατομμύρια ECU) συμβάλλει κυρίως στην αναβάθμιση των εκπαιδευτικών λογισμικών προσομοίωσης.

Media II

Το πρόγραμμα “Media II” (1996-2000) χωρίζεται **σε δύο βασικά προγράμματα**. Το πρώτο πρόγραμμα είναι το “Media II Training Programme” ενώ το δεύτερο είναι το “Media II Programme – Development/Distribution”.

Το “**Media II Training Programme**” αποσκοπεί κατά πρώτο λόγο στη βελτίωση των δεξιοτήτων των δημιουργών και παρασκευαστών οπτικοακουστικών μέσων αναφορικά με την οικονομική και εμπορική διαχείριση των οπτικοακουστικών μελετών και επιχειρήσεων τους και κατά δεύτερο λόγο στη βελτίωση της ικανότητας των επαγγελματιών να χρησιμοποιούν προηγμένες δημιουργικές μεθόδους στους τομείς των γραφικών από υπολογιστή και πολυμέσων αλληλεπίδρασης, για να υπάρξει ουσιαστική αναβάθμιση της ποιότητας των εκπαιδευτικών πολυμέσων στην Ευρώπη.

Οι **άξονες δράσεις του προγράμματος** αυτού είναι:

- α) Προώθηση του σχεδιασμού και αναβάθμιση των νέων οπτικοακουστικών τεχνολογιών στον τομέα της κατάρτισης, πέρα από τις εθνικές και τοπικές πρωτοβουλίες.

- β) Ενθάρρυνση της ένταξης αυτών των τεχνολογιών στα ήδη υπάρχοντα προγράμματα.
- γ) Τοποθέτηση όλων των πληροφοριών αναφορικά με τις πρωτοβουλίες σε δίκτυο και διευκόλυνση συζητήσεων μεταξύ εκπαιδευτών, επαγγελματιών και φοιτητών.

Το “**Media II Programme – Development/Distribution**” θα επιδιώξει, τεχνικά και χρηματοδοτικά, να προωθήσει την ανάπτυξη μελετών παραγωγής οπτικοακουστικών μέσων που κάνουν χρήση νέων δημιουργικών μεθόδων και να υποστηρίξει επιχειρήσεις ικανές για την εκτέλεση αυτών των μελετών και να τις ενθαρρύνει να οργανώσουν δίκτυα.

Media Plus

Το “Media Plus” (2001-2005), με προϋπολογισμό 400 εκατομμύρια ECU, αποτελεί τη συνέχεια του προγράμματος “Media II” (1996-2000).

Το πρόγραμμα αυτό έχει εγκριθεί πρόσφατα από το Συμβούλιο Υπουργών Πολιτισμού της ΕΕ και δίνει ένα ελπιδοφόρο μήνυμα προς τους επαγγελματίες του οπτικοακουστικού χώρου, οι οποίοι είναι σε θέση να αξιοποιήσουν τις αυξημένες δυνατότητες που θα προσφέρει το νέο πρόγραμμα συνεχίζοντας έτσι το έργο του Media II.

Το πρόγραμμα αυτό προνοεί ουσιαστικά την ανάπτυξη της ψηφιακής τεχνολογίας στην ΕΕ. Οι **δύο κύριοι άξονες** του προγράμματος αυτού απευθύνονται στην:

- α) Ανάπτυξη της διανομής και της προώθησης των ευρωπαϊκών οπτικοακουστικών έργων (350 εκατομμύρια ECU).
- β) Κατάρτιση των επαγγελματιών του οπτικοακουστικού χώρου (50 εκατομμύρια ECU).

Info 2000

Το “Info 2000 Programme”, με προϋπολογισμό 65 εκατομμύρια ECU, που κάλυψε την περίοδο 1996-1999 είχε θέσει τους **ακόλουθους στόχους**:

- α) Να δημιουργήσει τις ιδανικές συνθήκες για την ανάπτυξη της Ευρωπαϊκής βιομηχανίας πολυμέσων.
- β) Να δώσει ώθηση στη ζήτηση και στη χρήση των πολυμέσων.
- γ) Να συμβάλει στην επαγγελματική, κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη των Ευρωπαίων πολιτών.
- δ) Να αναθερμάνει την ανταλλαγή των καλύτερων πρακτικών μεταξύ των χρηστών και των προμηθευτών προϊόντων πολυμέσων.

Socrates I

Το πρόγραμμα “Socrates I” (1995-1999) κάλυψε τον τομέα της εκπαίδευσης, από την προσχολική εκπαίδευση μέχρι τη συνεχή εκπαίδευση των ενηλίκων. Μια από τις κύριες ενέργειες του προγράμματος ήταν να προωθήσει την ανοικτή και εξ αποστάσεως μάθηση. Στην προσπάθεια αυτή περιλαμβάνονταν και κάποια μέτρα τα οποία βοήθησαν στην **εισαγωγή και διάδοση των εκπαιδευτικών λογισμικών**. Τα μέτρα αυτά ήταν:

- α) Βελτίωση της ποιότητας των εκπαιδευτικών λογισμικών και ευκολία στη χρήση τους.
- β) Διευκόλυνση της εισαγωγής εκπαιδευτικών λογισμικών στη διδασκαλία.
- γ) Ενίσχυση της προσπάθειας εκμετάλλευσης των ευκαιριών που παρέχονται από τα εκπαιδευτικά πολυμέσα.
- δ) Ανάπτυξη ενός δικτύου πληροφοριών το οποίο δίνει εύκολη πρόσβαση σε ένα κατάλογο που περιέχονται οι παραγωγοί εκπαιδευτικών λογισμικών στην Ευρώπη.
- ε) Ενθάρρυνση της αναγνώρισης των προσόντων που αποκτούνται από την Ανοικτή και Εξ αποστάσεως μάθηση.

Socrates II

Το πρόγραμμα “Socrates II” (2000-2006), το οποίο αποτελεί τη συνέχεια του “Socrates I”, έχει ως κεντρικές ιδέες **την προώθηση της δια βίου μάθησης και την ανάπτυξη της Ευρώπης της γνώσης**. Το “Socrates II” περιλαμβάνει οκτώ διαφορετικές ενέργειες ανάμεσα τους και η ενέργεια **Minerva** που στόχο έχει την εισαγωγή και αξιοποίηση των τεχνολογιών της πληροφορικής και των επικοινωνιών στην εκπαίδευση.

Μέσω του **Minerva**, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή **υποστηρίζει τέσσερις μεγάλες κατηγορίες δραστηριοτήτων** που διατέμνουν το “Socrates II” και οι οποίες είναι:

- α) Τα σχέδια που προορίζονται για την καλύτερη **κατανόηση** και την υποστήριξη της καινοτομίας. Πρόκειται για δράσεις έρευνας, για εστιασμένες μελέτες και για συγκριτικές μελέτες προκειμένου να βελτιωθεί η κατανόηση του αντίκτυπου που έχουν οι τεχνολογίες της πληροφορικής και των επικοινωνιών και τα πρότυπα της ανοικτής και εξ αποστάσεως εκπαίδευσης στην οργάνωση της εκπαίδευσης και στις διαδικασίες εκμάθησης.
- β) Τα σχέδια που προορίζονται για το **σχεδιασμό** νέων μεθόδων και παιδαγωγικών πόρων, για την ανάπτυξη καινοτόμων πλαισίων σε θέματα εκμάθησης.
- γ) Τις δραστηριότητες που προορίζονται για την **επικοινωνία** και την πρόσβαση στα αποτελέσματα των σχεδίων έτσι ώστε να επεκταθεί η διάδοση τους και να γενικευθούν οι ορθότερες πρακτικές.
- δ) Τα σχέδια που προορίζονται για τη **δικτύωση** και την προώθηση της ανταλλαγής ιδεών και εμπειριών σχετικά με την ανοικτή και εξ αποστάσεως εκπαίδευση και με τη χρήση των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών στον τομέα της εκπαίδευσης. Ενθαρρύνεται η καθιέρωση σχέσεων συνεργασίας μεταξύ των σχεδιαστών, των χρηστών και των υπευθύνων για τα συστήματα εκπαίδευσης και επιμόρφωσης.

Leonardo da Vinci I

Το πρόγραμμα “Leonardo da Vinci I” (1995-1999), μέσα στα πλαίσια των ενεργειών του που αφορούσε την επαγγελματική κατάρτιση, **ενθάρρυνε τη δημιουργία και χρήση προϊόντων εκπαιδευτικών πολυμέσων**. Οι **κυριότερες προτεραιότητες** του προγράμματος στον τομέα αυτό ήταν:

- α) Ανάλυση ενεργειών σχετικά με την ανταλλαγή και διάδοση πληροφοριών και εμπειριών, μέσω ενός Ευρωπαϊκού δικτύου, οι οποίες αφορούσαν τα εκπαιδευτικά λογισμικά στον τομέα της κατάρτισης.
- β) Ενθάρρυνση των σχέσεων μεταξύ χρηστών και παραγωγών για διευκόλυνση της παραγωγής και χρήσης εκπαιδευτικών λογισμικών που να ικανοποιούν τις ανάγκες των χρηστών και να βελτιώνουν την ποιότητα των εκπαιδευτικών λογισμικών.
- γ) Ενθάρρυνση για οργάνωση μιας Ευρωπαϊκής βάσης δεδομένων με εκπαιδευτικά λογισμικά για επαγγελματική κατάρτιση.
- δ) Προώθηση της ανάπτυξης, αξιολόγησης και εξάπλωσης λογισμικών σχετικά με την τηλεργασία και τηλεκατάρτιση.
- ε) Ενθάρρυνση της ανάπτυξης και χρήσης νέων τύπων λογισμικών τα οποία παρέχουν τη δυνατότητα στα άτομα με ειδικές ανάγκες να ξεπεράσουν τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν σχετικά με την κατάρτιση τους.
- στ) Ενθάρρυνση της αναγνώρισης των προσόντων που αποκτούνται μέσα από τη χρήση εκπαιδευτικών λογισμικών.

Leonardo da Vinci II

Το πρόγραμμα “Leonardo da Vinci II” (2000-2006) έχει σαν κύριο μέλημα του να **προωθήσει την οικοδόμηση της Ευρώπης της γνώσης και να συμβάλει στην ενίσχυση του ευρωπαϊκού χώρου συνεργασίας στους τομείς της εκπαίδευσης και της κατάρτισης**.

Το πρόγραμμα αυτό, το οποίο αποτελεί το δεύτερο στάδιο του κοινοτικού προγράμματος δράσης “Leonardo da Vinci”, θεσπίστηκε με απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου το 1999 και ένα από τα μέτρα του αναφέρεται στην υποστήριξη πιλοτικών σχεδίων που βασίζονται σε διακρατικές συμπράξεις και αποσκοπούν στην ανάπτυξη της καινοτομίας και της ποιότητας στην επαγγελματική κατάρτιση.

Στα πλαίσια αυτού του μέτρου οι ενέργειες που θα υποστηριχθούν θα έχουν ως **κύριους άξονες**:

- α) Την προώθηση του σχεδιασμού, της υλοποίησης, της πειραματικής εφαρμογής, της αξιολόγησης και της διάδοσης των προϊόντων, των εργαλείων και των προσεγγίσεων καινοτόμου χαρακτήρα στην επαγγελματική κατάρτιση, συμπεριλαμβανομένης της κατάρτισης των εκπαιδευτών και των συμβούλων επαγγελματικού προσανατολισμού.
- β) Τη διεύρυνση της χρήσης των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών στην επαγγελματική κατάρτιση.
- γ) Τη δημιουργία νέων εργαλείων, υπηρεσιών και προϊόντων επαγγελματικής κατάρτισης με χρήση των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών, τα οποία θα διευκολύνουν την πρόσβαση των ατόμων στην επαγγελματική εκπαίδευση.
- δ) Την υποστήριξη της δημιουργίας διακρατικών δικτύων ανοικτής και εξ αποστάσεως επαγγελματικής κατάρτισης, τα οποία θα θέτουν στη διάθεση του ευρύτερου δυνατού κοινού τα καινοτόμα εργαλεία και τις καινοτόμες παιδαγωγικές προσεγγίσεις (παιδαγωγικά προϊόντα πολυμέσων, ιστοσελίδες, εξ αποστάσεως εποπτεία).
- ε) Το σχεδιασμό, την πειραματική δομική και την επικύρωση νέων προσεγγίσεων επαγγελματικής κατάρτισης, σε συνάρτηση με τις νέες συνθήκες αγοράς.
- στ) Την ανάπτυξη καινοτόμων εργαλείων πληροφόρησης και συμβουλευτικής στην επαγγελματική κατάρτιση, στην προοπτική της δια βίου κατάρτισης.

3.1.2. Ενέργειες προτεραιότητας

Προκειμένου η Ευρωπαϊκή Ένωση να **κατανοήσει καλύτερα τις τρέχουσες εξελίξεις στους τομείς της πληροφορικής και των επικοινωνιών και να διαρθρώσει καλύτερα τα διάφορα επίπεδα διαχείρισης και προώθησης της καινοτομίας αυτής στην εκπαίδευση και κατάρτιση** αποφάσισε τη σύσταση μιας σειράς ενεργειών που άρχισαν το 2000 και αναμένεται να ολοκληρωθούν μέχρι το 2004.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή με **σχετική της έκθεση προς το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στις 27 Ιανουαρίου 2000** καθόρισε τις ακόλουθες ενέργειες οι οποίες έχουν άμεση προτεραιότητα:

(i) Ενθάρρυνση της παρατήρησης και της κατανόησης των χρήσεων και των τεχνολογιών

Μια πρώτη σύσταση είναι η **ένταση της εργασίας** η οποία έχει ήδη αρχίσει για την καλύτερη κατανόηση των πρακτικών με βάση μηχανισμούς παρατήρησης σε όλα τα επίπεδα. Πρέπει να κατανοηθεί καλύτερα η έννοια των ορθών πρακτικών, των εκπαιδευτικών σκοπών αυτών των πρακτικών, των παιδαγωγικών μεθόδων που χρησιμοποιούνται, της πραγματικής αποτελεσματικότητας τους καθώς και των οργανωτικών συνθηκών προώθησης και εφαρμογής των καινοτομιών στα κράτη μέλη.

Για την επίτευξη του σκοπού αυτού η Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη πρέπει να εξετάσουν από κοινού τη θέσπιση μηχανισμών παρατήρησης και αναλύσεων σε ευρωπαϊκό επίπεδο και να μπορούν να διαθέτουν αξιόπιστους δείκτες προκειμένου να ακολουθήσουν τις εξελίξεις τόσο στο πεδίο των χρήσεων όσο και στο πεδίο της διάδοσης των τεχνολογιών της πληροφορικής και των επικοινωνιών στην εκπαίδευση και στην κατάρτιση.

(ii) Διαμόρφωση κοινής θεώρησης για τις τρέχουσες εξελίξεις

Μια δεύτερη σύσταση με βάση αυτές τις παρατηρήσεις είναι να εργαστούν ομάδες εμπειρογνομόνων με τους υπεύθυνους των εθνικών πολιτικών εκπαίδευσης και κατάρτισης για τη **διαμόρφωση μιας συντονισμένης θεώρησης των εξελίξεων καθώς και τον εντοπισμό των νέων κοινών ενεργειών που έχουν προτεραιότητα.**

Στο πλαίσιο αυτό πρέπει να υπάρξει προβληματισμός για τον τρόπο εκμάθησης και οργάνωσης της εκμάθησης διότι η αξία των τεχνολογιών της πληροφορικής και των επικοινωνιών θα παραμείνει μέτρια αν απλά προσκολληθεί στην παραδοσιακή οργάνωση. Επίσης, είναι πολύ σημαντικό οι δημόσιες αρχές να συμβάλουν στον καθορισμό κριτηρίων ποιότητας στα πλαίσια εταιρικής σχέσης με τους μελετητές και τους προμηθευτές εφαρμογών και υπηρεσιών πολυμέσων.

(iii) Ανάπτυξη αναλύσεων για το μέλλον

Μια τρίτη σύσταση είναι η ανάπτυξη των **σεναρίων για το μέλλον** με βάση τις παρατηρήσεις και τις αναλύσεις των εμπειρογνομόνων. Στόχος είναι η διαφώτιση και η τακτική ενημέρωση των υπευθύνων και των ατόμων που λαμβάνουν αποφάσεις για τις πιθανές επιλογές καθώς και η καθοδήγηση του στρατηγικού προβληματισμού τους. Οι εξελίξεις που διαφαίνονται τόσο στο τεχνολογικό πεδίο όσο και στο πεδίο των χρήσεων πρέπει να προλαμβάνονται.

3.1.3. Σχέδιο δράσης ηλεκτρονικής μάθησης

Στο πλαίσιο του **Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στη Λισσαβόνα στις 23 και 24 Μαρτίου 2000**, οι αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων όρισαν ως στόχο για την Ευρωπαϊκή Ένωση να καταστεί η πιο ανταγωνιστική και δυναμική οικονομία της γνώσης ανά την υφήλιο. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε ένα σχέδιο δράσης για την προσαρμογή των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης στην οικονομία της γνώσης και στη ψηφιακή παιδεία.

Στην Ευρώπη, παρόλο που οι πολίτες της διαθέτουν ένα από τα υψηλότερα επίπεδα εκπαίδευσης παρατηρούνται σημαντικές καθυστερήσεις στη χρήση των νέων τεχνολογιών πληροφόρησης και επικοινωνίας στον τομέα της εκπαίδευσης και κατάρτισης. Η δράση “ηλεκτρονική μάθηση” αποβλέπει στην πλήρωση των κενών αυτών με την εντατικοποίηση των προσπαθειών στην υλοποίηση και στην παράταση του σχεδίου δράσης της ηλεκτρονικής μάθησης στον τομέα της εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Στα πλαίσια της δράσης της ηλεκτρονικής μάθησης καθορίζονται για τους Ευρωπαίους τρεις στόχοι:

Στόχοι σχετικά με την υποδομή

- Πριν το τέλος του 2001 πρέπει να αποκτήσουν όλα τα σχολεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης πρόσβαση στο διαδίκτυο και έως το 2002 πρέπει να εξαπλωθεί η ταχεία πρόσβαση στο διαδίκτυο και στους πόρους πολυμέσων για όλους τους μαθητές στις αίθουσες διδασκαλίας.
- Να ευνοηθεί η δημιουργία, πριν το τέλος του 2001, διευρωπαϊκού δικτύου για την επιστημονική επικοινωνία μεταξύ των ερευνητικών ιδρυμάτων, των πανεπιστημίων, των επιστημονικών βιβλιοθηκών και προοδευτικά των σχολείων.
- Να προταθούν στους αρμόδιους φορείς για την επαγγελματική κατάρτιση, στα κέντρα μαθητείας και στις επιχειρήσεις υποδομές υψηλής ποιότητας (υψηλής ταχύτητας) για την πρόσβαση στο διαδίκτυο.

Στόχοι σχετικά με την κατάρτιση του πληθυσμού σε όλα τα επίπεδα

- Εκτός από το στόχο ετήσιας αύξησης της επένδυσης στους ανθρώπινους πόρους ανά κάτοικο, πρέπει να καταστούν τα σχολεία και τα κέντρα κατάρτισης χώροι απόκτησης γνώσεων προσιτοί σε όλες τις ομάδες του πληθυσμού. Επιπλέον και πριν το τέλος του έτους 2002, πρέπει να αυξηθούν οι ικανότητες των υπηρεσιών επαγγελματικού προσανατολισμού, έτσι ώστε να επιτρέπουν σε όλους την εύκολη πρόσβαση σε πληροφορίες

σχετικά με τις δυνατότητες αρχικής και συνεχούς κατάρτισης και σχετικά με τις εξειδικεύσεις και τα τυπικά προσόντα που απαιτούνται στην αγορά εργασίας. Η εν λόγω υπηρεσία πρέπει να βοηθά κάθε άτομο στον καθορισμό ή στην αλλαγή πορείας της κατάρτισης και απασχόλησης.

- Να εξειδικευτούν έως το τέλος του 2002 οι εκπαιδευτικοί στη χρήση του διαδικτύου και των πολυμέσων.
- Να εγκριθεί ένα ευρωπαϊκό πλαίσιο νέων προσόντων πληροφορικής, καθώς και γλωσσικών και τεχνικών προσόντων, που θα κατοχυρώνονται με την απονομή ευρωπαϊκού διπλώματος για τα βασικά προσόντα στις τεχνολογίες της πληροφορίας.

Στόχοι σχετικά με το περιεχόμενο της εκπαίδευσης και κατάρτισης καθώς και τη δικτύωση των σχολείων

- Να αναπτυχθούν υπηρεσίες και περιεχόμενα πολυμέσων υψηλής ποιότητας. Για να επιτευχθεί αυτό πρέπει να καταστούν πιο στενές οι σχέσεις μεταξύ της ευρωπαϊκής βιομηχανίας πολυμέσων και των συστημάτων κατάρτισης. Επίσης χρειάζονται κριτήρια για την ποιότητα και τρόποι αξιολόγησης αυτών των περιεχομένων.
- Επιτάχυνση της διασύνδεσης των σχολείων και πανεπιστημίων. Για να επιτευχθεί αυτό η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε πρώτο στάδιο σκοπεύει κυρίως να ενισχύσει την πρωτοβουλία “Ευρωπαϊκό Δίκτυο Σχολείων” που αποσκοπεί στη δικτύωση των Υπουργείων Παιδείας, να προωθήσει τη δημιουργία ευρωπαϊκών πυλών και τη συγκρότηση δικτύου εκπαιδευτών ειδημόνων στη χρήση των νέων τεχνολογιών στον τομέα της εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Η πρωτοβουλία ηλεκτρονική μάθηση, που έχει καθορισμένες και πιεστικές προθεσμίες, δεσμεύει τα κράτη μέλη, το Συμβούλιο και την Επιτροπή να λάβουν μέτρα που υπάγονται στην αρμοδιότητα τους. Η Επιτροπή θα εκπονήσει σχέδιο παρακολούθησης των ενεργειών που έχουν αναληφθεί, ιδίως μέσω των εκθέσεων προόδου, που θα υποβάλει στο Συμβούλιο Υπουργών Παιδείας. Προκειμένου να

υποστηρίζει τα κράτη μέλη στις προσπάθειες τους για την υποστήριξη των ενεργειών που αναλαμβάνονται σε τοπικό επίπεδο, η Επιτροπή θα κινητοποιήσει τα κοινοτικά μέσα και προγράμματα για επίτευξη των κοινών στόχων.

Αυτή η κινητοποίηση θα πραγματοποιηθεί σε **τρεις κατευθύνσεις**:

- Τα κράτη μέλη θα ενθαρρυνθούν να χρησιμοποιήσουν τις επιδοτήσεις τους από τα διαρθρωτικά ταμεία, ιδίως για τον εξοπλισμό και την κατάρτιση των εκπαιδευτικών και των εκπαιδευτών και για τη δημιουργία τοπικών πολυκλαδικών κέντρων απόκτησης γνώσεων.
- Συνεισφορά των κοινοτικών προγραμμάτων στους τομείς της εκπαίδευσης, του πολιτισμού και της κατάρτισης (Σωκράτης, Leonardo da Vinci, Πολιτισμός 2000, Media Plus), της έρευνας, τόσο τεχνολογικής με τα προγράμματα IST και TEN-Telecom όσο και κοινωνικοοικονομικής με το πρόγραμμα TSER, καθώς και στον τομέα της διεθνούς συνεργασίας στο πλαίσιο των προγραμμάτων που προορίζονται για τις υποψήφιες χώρες του προγράμματος MEDA.
- Στενή συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (BEI) για την ενίσχυση της ευρωπαϊκής βιομηχανίας πολυμέσων στους τομείς της εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Εξετάζεται η δυνατότητα αναδιαμόρφωσης των υαρχόντων προγραμμάτων ώστε να συμβάλλουν στην επιτυχία της πρωτοβουλίας. Τον Οκτώβριο του 2000 οι υπηρεσίες της Επιτροπής παρουσίασαν στο πλαίσιο εγγράφου εργασίας το σύνολο των ενεργειών που έχουν προβλεφθεί σε κοινοτικό επίπεδο για την επιτυχή ολοκλήρωση της. Η ηλεκτρονική μάθηση εντάχθηκε επίσης στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Κοινωνικής Ατζέντας που εγκρίθηκε στη Νίκαια το Δεκέμβριο του 2000. Η Επιτροπή προβλέπει τη δημιουργία ιστοχώρου ηλεκτρονικής μάθησης στο διαδίκτυο για την ενθάρρυνση της ανοικτής ανταλλαγής εμπειριών και την εύκολη πρόσβαση σε όλες τις μεθόδους που συνδέονται με τα νέα πλαίσια μαθητείας που αναπτύσσονται και βελτιώνονται συνεχώς.

3.1.4. Εθνικές πρωτοβουλίες στην ΕΕ

Στο μέρος αυτό, περιγράφονται κάποιες πρωτοβουλίες, σε εθνικό επίπεδο, από τις χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης αναφορικά με την παραγωγή, διάδοση και αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών της πληροφορικής και των επικοινωνιών στους τομείς της εκπαίδευσης και της κατάρτισης.

Αυστρία

Η βιομηχανία πολυμέσων της χώρας άρχισε να αναπτύσσεται ραγδαία την τελευταία δεκαετία με τη λειτουργία πολλών επιχειρήσεων που σκοπό έχουν την ανάπτυξη, παραγωγή και εξειδίκευση στα πολυμέσα αλληλεπίδρασης και στα συστήματα πληροφορικής. Στα πλαίσια αυτά, η κυβέρνηση μέσω του Υπουργείου Επιστήμης, Έρευνας και Τέχνης υποστηρίζει όλες τις προσπάθειες που αποσκοπούν στη βελτίωση της ποιότητας και στην αύξηση της χρήση των λογισμικών στα πανεπιστήμια. Επιπρόσθετα, θεσπίστηκε ένα πρόγραμμα στη χώρα, το **Info 2000 Austria** και το οποίο συμπληρώνει το κοινοτικό πρόγραμμα Info 2000, για να βοηθήσει στη διάδοση και χρήση των πολυμέσων στους τομείς της εκπαίδευσης και της κατάρτισης και να ενθαρρύνει τις συνεργασίες των κατασκευαστριών εταιρειών με άλλες αντίστοιχες εταιρείες στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Βέλγιο

Το Υπουργείο Παιδείας της χώρας έχει θέσει σαν μακροχρόνιο στόχο του να συνδέσει την κάθε τάξη με το διαδίκτυο και να καταρτίσει τους εκπαιδευτικούς στη χρήση των πολυμέσων. Για το λόγο αυτό, παρέχει οικονομικά κίνητρα σε όσα σχολεία κινούνται προς την κατεύθυνση αυτή. Επιπλέον, υπάρχει το **Telenet Vlaanderen** – project το οποίο δίνει τεράστια σημασία στην ανάπτυξη και εισαγωγή νέων **συστημάτων επικοινωνίας στην εκπαίδευση και στην κατάρτιση**, όπως το διαδίκτυο, καθώς και εξειδικευμένα ερευνητικά προγράμματα που απευθύνονται στην τεχνολογία της πληροφορικής και στα εκπαιδευτικά λογισμικά και πολυμέσα.

Δανία

Στο πλαίσιο του γενικού σχεδίου δράσης που ξεκίνησε το 1996 **“IT Action Plan”**, η κυβέρνηση προβλέπει τη διασύνδεση όλων των σχολείων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης σε εθνικό και διεθνές δίκτυο μέχρι το έτος 2000. Αναφορικά με την πολιτική της στους τομείς της έρευνας και ανάπτυξης συμπεριλαμβάνεται και η υποστήριξη στην ανάπτυξη των εκπαιδευτικών λογισμικών και πολυμέσων στη χώρα. Επίσης, έχει συσταθεί ειδικό κέντρο για να διευκολύνει και να ενθαρρύνει τη συνεργασία μεταξύ των πανεπιστημίων και της βιομηχανίας με σκοπό την ανάπτυξη της τεχνολογίας των λογισμικών.

Φινλανδία

Το Υπουργείο Παιδείας ξεκίνησε το 1995 σχέδιο διάρκειας 5 ετών με τίτλο **“Εκπαίδευση, κατάρτιση και έρευνα στην κοινωνία των πληροφοριών: εθνική στρατηγική”** με στόχο κυρίως τη διασύνδεση όλων των σχολείων και των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων σε δίκτυα πληροφοριών μέχρι το έτος 2000. Επιπρόσθετα, η γενική διεύθυνση εκπαίδευσης της χώρας διεξήγαγε ένα φιλόδοξο σχέδιο, το **ORPINET**, του οποίου βασική επιδίωξη ήταν η δημιουργία ενός ευέλικτου και ανοικτού περιβάλλοντος κατάρτισης που καταλήγει σε τίτλους σπουδών για ενήλικες και εκμεταλλεύεται τις δυνατότητες που προσφέρουν οι νέες τεχνολογίες κατάρτισης.

Γαλλία

Το 1995 η κυβέρνηση χαρακτήρισε 244 σχέδια ως έχοντα “δημόσιο ενδιαφέρον”, μεταξύ των οποίων ορισμένα αφορούν τον τομέα της κατάρτισης. Στα σχέδια αυτά συμπεριλαμβάνονταν και η διασύνδεση εκπαιδευτικών ιδρυμάτων με το ερευνητικό δίκτυο Renater. Επιπρόσθετα, το Υπουργείο Εργασίας της χώρας εφαρμόζει μια πολιτική υποστήριξης για την **ανάπτυξη εκπαιδευτικών λογισμικών και πολυμέσων στον τομέα της επαγγελματικής κατάρτισης**. Όσο αφορά την ανοικτή και εξ αποστάσεως μάθηση και την χρήση των τεχνολογιών της πληροφορικής, αυτές εντάσσονται στις άμεσες προτεραιότητες της χώρας και για το σκοπό αυτό συστάθηκε και λειτουργεί στη χώρα το Εθνικό Κέντρο εξ Αποστάσεως Διδασκαλίας.

Γερμανία

Το Υπουργείο Παιδείας, Επιστημών και Τεχνολογίας δρομολόγησε, με την υποστήριξη της Deutsche Telekom, πρωτοβουλία με τίτλο **“Σχολεία σε δίκτυο”** με στόχο τη σύνδεση 10.000 σχολείων σε υπηρεσίες πληροφοριών on-line. Όσο αφορά την κατάρτιση με τη χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών, αυτή δε συγκαταλεγόταν στις άμεσες προτεραιότητες της κυβέρνησης παρά μόνο τα τελευταία χρόνια. Οι πρωτοβουλίες για την εκπόνηση διάφορων ερευνών για τα πολυμέσα αναλαμβάνονταν κυρίως από ιδιωτικές επιχειρήσεις με την υποστήριξη της Deutsche Telekom ενώ μόνο πρόσφατα το Υπουργείο Παιδείας, Επιστημών και Τεχνολογίας άρχισε να προωθεί την έρευνα στις τεχνολογίες της πληροφορικής και των επικοινωνιών σε συνδυασμό με τους τομείς της εκπαίδευσης και της κατάρτισης.

Ελλάδα

Στην Ελλάδα ξεκίνησε μια προσπάθεια με συντονιστή το Ελληνικό Παιδαγωγικό Ινστιτούτο για να δικτυωθούν όλα τα σχολεία της χώρας με το διαδίκτυο και να **εξοικειωθούν οι εκπαιδευτικοί και οι μαθητές με τη χρήση των πολυμέσων στην εκπαίδευση**. Επίσης, το Υπουργείο Παιδείας με τη δημιουργία του Ανοικτού Πανεπιστημίου θα συμβάλει στην περαιτέρω ανάπτυξη των λογισμικών που χρησιμοποιούνται για σκοπούς εκπαίδευσης και κατάρτισης ενώ αρκετές πρωτοβουλίες για ανάπτυξη των εκπαιδευτικών λογισμικών έχουν παρθεί από ιδιωτικές εταιρείες οι οποίες συνεργάζονται με άλλες εταιρείες του εξωτερικού και κατόπιν μελέτης των απαιτήσεων της κάθε επιχείρησης ξεχωριστά ετοιμάζουν και το ανάλογο εκπαιδευτικό λογισμικό που θα καλύψει τις ανάγκες της.

Ιρλανδία

Στην Ιρλανδία ιδιαίτερη βαρύτητα δίνεται στη **σύνδεση όλων των σχολείων της χώρας μεταξύ τους και με το διαδίκτυο** καθώς και στην ανάπτυξη της τεχνολογίας της πληροφορικής από μεγάλες διεθνείς κατασκευάστριες εταιρείες που εδρεύουν εκεί. Επίσης, λειτουργεί και οπτικοακουστικό κέντρο που σκοπό έχει να αναπτύξει τα οπτικά και ακουστικά μέσα και να διευκολύνει την πρόσβαση στην ανοικτή και εξ αποστάσεως μάθηση.

Ιταλία

Τον Οκτώβριο του 1995, δημιουργήθηκε, με διάταγμα του Υπουργού Εθνικής Παιδείας, ομάδα έργου για την ανάπτυξη της χρήσης των τεχνολογιών στο εκπαιδευτικό σύστημα και ξεκίνησε σχέδιο δράσης για τον εξοπλισμό με μηχανήματα και εκπαιδευτικά λογισμικά και πολυμέσα του 20% των σχολείων πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης και του 30% των σχολείων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, μέχρι το 2005. Επιπλέον, υπάρχουν πρωτοβουλίες, όπως η Associazione Campo και η Didaforum Italia, που αποσκοπούν στην **ανάπτυξη και διάδοση των τηλεματικών εφαρμογών στην εκπαίδευση και στην κατάρτιση**. Σχετικά με την ανοικτή και εξ αποστάσεως μάθηση γίνονται κάποιες πιλοτικές εφαρμογές και έρευνες, από το Ινστιτούτο Ανάπτυξης της Επαγγελματικής Κατάρτισης των Εργαζομένων, που αφορούν την επαγγελματική κατάρτιση με τη χρήση λογισμικών, του διαδικτύου και τηλεσυνεδρίου.

Λουξεμβούργο

Το Τμήμα Εθνικής Εκπαίδευσης και Επαγγελματικής Κατάρτισης του Λουξεμβούργου αποφάσισε τη δημιουργία μιας ειδικής ομάδας έργου, “Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών στην Εκπαίδευση”, που επιδίωξη του είναι να **προσαρμόσει τα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης στις νέες τεχνολογίες της πληροφορικής και των επικοινωνιών**. Επιπρόσθετα, ιδρύθηκε και λειτουργεί ένα τηλεματικό δίκτυο εθνικής εκπαίδευσης και έρευνας, το Restena, το οποίο προσφέρει σε όλα τα άτομα που εργάζονται στους τομείς της εκπαίδευσης και της έρευνας διάφορες υπηρεσίες όπως ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, πρόσβαση στο διαδίκτυο και τηλεσυνεδριο.

Ολλανδία

Το 1995, το Υπουργείο Παιδείας μαζί με την εθνική υπηρεσία τηλεπικοινωνιών της χώρας εξάγγειλαν μια φιλόδοξη πρωτοβουλία που είχε ως στόχο τη **δημιουργία ενός ηλεκτρονικού δικτύου στον τομέα της επαγγελματικής κατάρτισης και εκπαίδευσης των ενηλίκων**, το **BVEnet**, και το οποίο θα έδινε πρόσβαση στο διαδίκτυο σε όλα τα άτομα του τομέα αυτού πριν το τέλος του 1999. Αναφορικά με τη βιομηχανία των εκπαιδευτικών πολυμέσων παρατηρήθηκε μια μεγάλη ανάπτυξη κατά την τελευταία πενταετία με πολλούς

οργανισμούς να εργάζονται στον εν λόγω τομέα και να επικεντρώνονται περισσότερο στην παραγωγή ψηφιακών δίσκων μνήμης.

Πορτογαλία

Η πορτογαλική κυβέρνηση δίνει ιδιαίτερη βαρύτητα στην ανοικτή και εξ αποστάσεως μάθηση και στις σύγχρονες τεχνολογίες μάθησης και αυτό φαίνεται από τις πολλές συμμετοχές της χώρας σε κοινοτικές έρευνες και πρωτοβουλίες που αφορούν κυρίως την **κατάρτιση με τη χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή, την τηλεκατάρτιση και την ανοικτή και εξ αποστάσεως κατάρτιση**. Υπάρχουν ακόμη διάφοροι οργανισμοί στη χώρα οι οποίοι παράγουν υλικό κατάρτισης που χρησιμοποιείται στην εξ αποστάσεως μάθηση και απευθύνεται κυρίως σε τράπεζες, στη βιομηχανία και στον τουριστικό τομέα.

Ισπανία

Το Υπουργείο Παιδείας και Επιστήμης της Ισπανίας για να μπορέσει να αντιμετωπίσει και να αξιοποιήσει αποτελεσματικά τις αλλαγές που συμβαίνουν στους τομείς της εκπαίδευσης και της κατάρτισης λόγω των ραγδαίων εξελίξεων στις τεχνολογίες της πληροφορικής και των επικοινωνιών αποφάσισε τη σύσταση ειδικών σωμάτων για την παρακολούθηση αυτών των εξελίξεων. Επιπρόσθετα, έχει εφαρμόσει το **“Τεχνολογικό Πρόγραμμα”** το οποίο βοηθά στην ανάπτυξη και σχεδιασμό διάφορων εκπαιδευτικών προγραμμάτων ενώ παράλληλα δημιούργησε ένα πειραματικό κέντρο για παραγωγή πολυμέσων και ένα τηλεματικό κέντρο για την εξ αποστάσεως εκπαίδευση και κατάρτιση.

Σουηδία

Στη Σουηδία, από το 1995, ο κάθε δήμος πρέπει να ετοιμάζει μέτρα για τη χρήση των νέων τεχνολογιών στα σχολεία ενώ παράλληλα υποβλήθηκε νόμος στο Κοινοβούλιο για την υποχρεωτική χρήση των νέων παιδαγωγικών τεχνολογιών στην αρχική κατάρτιση των εκπαιδευτικών. Όσο αφορά την κατάρτιση, λειτουργεί στη χώρα βιομηχανία πολυμέσων η οποία **παράγει εκπαιδευτικά λογισμικά και υπηρεσίες στο διαδίκτυο για κατάρτιση του προσωπικού διάφορων οργανισμών και εταιρειών**. Επίσης, ανάμεσα στις

προτεραιότητες της κυβέρνησης συγκαταλέγεται και η προώθηση της ανοικτής και εξ αποστάσεως μάθησης σε συνδυασμό με την ανάπτυξη των τεχνολογιών της πληροφορικής και των επικοινωνιών.

Ηνωμένο Βασίλειο

Ορισμένες από τις σημαντικότερες πρωτοβουλίες που έχει αναλάβει η βρετανική κυβέρνηση είναι να παράσχει **υποστήριξη σε προγράμματα και έρευνες που αξιοποιούν τις τεχνολογίες της πληροφορικής και των επικοινωνιών** στον τομέα της εξ αποστάσεως κατάρτισης. Επιπλέον, συστάθηκε με πρωτοβουλία της κυβέρνησης ειδικό σώμα το οποίο αποστολή έχει να εποπτεύει και να βοηθά στην **αποτελεσματικότερη χρήση των τεχνολογιών κατάρτισης**. Αναφορικά με τα πολυμέσα που χρησιμοποιούνται στην κατάρτιση άρχισαν να γίνονται επενδύσεις στον τομέα αυτό, ιδίως από την IBM, ενώ σημαντικό ρόλο αναμένεται να διαδραματίσει και η ίδια η κυβέρνηση βοηθώντας την παραγωγή προϊόντων τα οποία να ανταποκρίνονται καλύτερα στις ανάγκες της αγοράς.

3.2. Πολιτική στην Κύπρο

Το υποκεφάλαιο αυτό εξετάζει την πολιτική που ακολουθείται στην Κύπρο αναφορικά με την εισαγωγή και αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών της πληροφορικής και της επικοινωνίας στους τομείς της εκπαίδευσης και της κατάρτισης του ανθρώπινου δυναμικού. Πρέπει να σημειωθεί ότι η πολιτική που αναλύεται στο υποκεφάλαιο αυτό, αφορά συγκεκριμένους στόχους και μέτρα που λήφθηκαν για τον τομέα της παιδείας σε σχέση με τις τεχνολογίες της πληροφορικής και της επικοινωνίας και είναι με βάση το Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης 1999-2003 του Γραφείου Προγραμματισμού. Πρόσθετα γίνεται αναφορά και στην πολιτική που ακολουθείται από την Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού για το συγκεκριμένο θέμα.

Σύμφωνα με το εν λόγω Σχέδιο, βασική επιδίωξη της Κύπρου είναι να συμμετάσχει ενεργά στο χώρο της νέας οικονομίας και να ενθαρρύνει τους πολίτες της να αξιοποιήσουν στο μέγιστο βαθμό τις δυνατότητες που τους προσφέρονται από τις τηλεματικές εφαρμογές. Με τη συμμετοχή της στην κοινωνία της γνώσης και της πληροφορίας προάγει την αύξηση της αποδοτικότητας των παραγωγικών πόρων του

τόπου και συμβάλλει έτσι στην αύξηση της παραγωγικότητας και στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας.

Απαραίτητη προϋπόθεση για αποτελεσματική παρουσία της Κύπρου στο περιβάλλον της νέας οικονομίας είναι η συνεχής αναβάθμιση των ικανοτήτων και δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού της, ιδιαίτερα στους τομείς της πληροφορικής και επικοινωνίας.

Οι βασικότερες επιμέρους επιδιώξεις του Στρατηγικού Σχεδίου Ανάπτυξης 1999-2003 αναφορικά με αυτό το θέμα είναι:

- α) Η προσφορά ευέλικτης και πολύπλευρης μόρφωσης, που να συνδυάζει γενική παιδεία εμπλουτισμένη σε επαρκή βαθμό με στοιχεία τεχνολογικής παιδείας και να ικανοποιεί τις ανάγκες του σύγχρονου πολίτη.
- β) Ο εκσυγχρονισμός της παιδείας ώστε να ανταποκρίνεται με επιτυχία στις διεθνείς προκλήσεις που επηρεάζουν δραστικά το περιεχόμενο της, όπως είναι η δημιουργία της κοινωνίας της πληροφορίας, η ραγδαία μεταλλαγή της γνώσης, η πρόοδος της τεχνολογίας και επιστήμης και η παγκοσμιοποίηση της οικονομίας.
- γ) Η επέκταση της χρήσης της πληροφορικής και γενικά των πολυμέσων στον τρόπο εφαρμογής της εκπαίδευσης και της κατάρτισης.

Η πολιτική που θα ακολουθηθεί και τα **κυριότερα μέτρα** που θα υιοθετηθούν για ικανοποίηση των πιο πάνω επιδιώξεων, όπως αυτά καθορίζονται στο εν λόγω Σχέδιο, είναι:

- α) Συνεχής αναβάθμιση και **εκσυγχρονισμός του διδακτικού υλικού και των μεθόδων εκπαίδευσης και κατάρτισης** και ειδικότερα στην ενίσχυση των μαθημάτων που συμβάλλουν στην εμπέδωση της τεχνολογίας και εισαγωγή της **τεχνολογικής διάστασης** στα διάφορα μαθήματα και προγράμματα. Στα πλαίσια αυτά θα επιδιωχθεί η αναβάθμιση της διδασκαλίας της πληροφορικής σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης, η σύνδεση των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων με το διαδίκτυο και η προώθηση

της ανάπτυξης εκπαιδευτικών προγραμμάτων στην ελληνική γλώσσα με τη χρήση πολυμέσων.

- β) Συστηματική και συνεχής κατάρτιση του εκπαιδευτικού προσωπικού, ώστε να ικανοποιούνται οι επιδιώξεις του τομέα της εκπαίδευσης και ιδιαίτερα πάνω στις σύγχρονες μεθόδους διδασκαλίας.
- γ) Ενθάρρυνση της συμμετοχής και αξιοποίησης διάφορων κοινοτικών προγραμμάτων στον τομέα της εκπαίδευσης, όπως το “Socrates” και της κατάρτισης όπως το “Leonardo da Vinci”.
- δ) Αναδιαμόρφωση του τρόπου λειτουργίας των κρατικών ινστιτούτων επιμόρφωσης έτσι ώστε να προσφέρουν υψηλού επιπέδου γνώσεις σε εξειδικευμένους τομείς, ανάμεσα τους και αυτοί των τεχνολογιών της πληροφορικής και της επικοινωνίας.

Στα πλαίσια αυτού του Στρατηγικού Σχεδίου Ανάπτυξης 1999-2003, το **Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού εισήγαγε ένα ειδικό πρόγραμμα** σύμφωνα με το οποίο:

- α) Μέχρι το τέλος του τρέχοντος έτους θα υπάρχει ηλεκτρονικός υπολογιστής σε κάθε τμήμα στις τρεις τελευταίες τάξεις των δημοτικών σχολείων.
- β) Στα γυμνάσια εφαρμόζεται τριετές πρόγραμμα το οποίο προνοεί τη δημιουργία εργαστηρίων ηλεκτρονικών υπολογιστών κατά σχολείο, προσφέροντας έτσι τη δυνατότητα στους μαθητές να εξοικειωθούν με τις νέες τεχνολογίες της πληροφορικής και της επικοινωνίας.
- γ) Στα Λύκεια, τα οποία έχουν συνδεθεί με το διαδίκτυο από το 1998, το μάθημα της πληροφορικής να είναι υποχρεωτικό, ενώ να προσφέρεται και ως μάθημα επιλογής με αυξημένες ώρες διδασκαλίας.
- δ) Στα εργαστήρια η αναλογία ηλεκτρονικών υπολογιστών προς μαθητή να είναι σχεδόν ένα προς ένα.

Σε αυτή την προσπάθεια που καταβάλλεται, για εισαγωγή και αξιοποίηση σύγχρονων μεθόδων και τεχνολογιών εκπαίδευσης και κατάρτισης στην Κύπρο, η **Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού** διαδραματίζει το δικό της ουσιαστικό ρόλο μέσω του **Σχεδίου Ενίσχυσης της Υποδομής Κατάρτισης** που εφαρμόζει.

Βασικός στόχος του Σχεδίου είναι η ενίσχυση της υποδομής κατάρτισης για ικανοποιητική κάλυψη των αναγκών κατάρτισης σε τομείς/επαγγέλματα/θέματα προτεραιότητας για την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού της Κύπρου στα πλαίσια των δυνατοτήτων του προϋπολογισμού της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού.

Για τους σκοπούς του Σχεδίου αυτού ο **όρος υποδομή κατάρτισης περιλαμβάνει** τα ακόλουθα συστατικά στοιχεία:

- Τεχνικό εξοπλισμό κατάρτισης (μηχανήματα, όργανα, εργαλεία, οπτικοακουστικά και εποπτικά μέσα, έπιπλα και εξαρτήματα που θα εγκατασταθούν στους χώρους κατάρτισης)
- Προδιαγραφές/Περιεχόμενα και βοηθήματα προγραμμάτων κατάρτισης
- Κατάρτιση Εκπαιδευτών και Υπευθύνων Κατάρτισης

Το Σχέδιο Ενίσχυσης της Υποδομής Κατάρτισης στηρίζεται στις ακόλουθες **βασικές πρόνοιες**:

- Ιδρύματα/οργανισμοί κατάρτισης ή επιχειρήσεις που ενδιαφέρονται για οικονομική ενίσχυση στα πλαίσια του Σχεδίου πρέπει να υποβάλλουν ολοκληρωμένη εισήγηση/πρόταση στην Αρχή για ανάπτυξη της υποδομής τους.
- Ο ενδιαφερόμενος θα πρέπει να καλύψει μέρος της δαπάνης από δικές του πηγές.
- Μέρος της οικονομικής ενίσχυσης της Αρχής θα πρέπει να επιστραφεί υπό μορφή δραστηριοτήτων κατάρτισης μέσα σε συμφωνημένο χρονικό πλαίσιο. Τα ποσά που επιστρέφονται δεν βαρύνονται με τόκους.

- Το Σχέδιο δεν καλύπτει κτιριακές εγκαταστάσεις (αίθουσες, εργαστήρια κλπ). Έπιπλα και εξοπλισμός όπως συσκευές κλιματισμού, φωτιστικά, χαλιά, κουρτίνες κλπ καλύπτονται υπό την προϋπόθεση ότι θα χρησιμοποιηθούν στο χώρο κατάρτισης.
- Το Σχέδιο δεν καλύπτει δικαιώματα για χρήση προγραμμάτων ή συστημάτων κατάρτισης ούτε και λειτουργικά έξοδα για την αξιοποίηση της υποδομής που δημιουργείται με οικονομική ενίσχυση της Αρχής.
- Στοιχεία της υποδομής που καλύπτονται από άλλα Σχέδια και δραστηριότητες της Αρχής εξαιρούνται.
- Σε περίπτωση έγκρισης αίτησης υπογράφεται Συμβόλαιο στο οποίο διατυπώνονται οι υποχρεώσεις που αναλαμβάνει η κάθε πλευρά σε σχέση με το έργο. Ο ενδιαφερόμενος πρέπει να παράσχει εγγυήσεις για το ποσό της οικονομικής ενίσχυσης που θα του δοθεί.
- Η έγκριση αίτησης για συγκεκριμένο ίδρυμα/οργανισμό κατάρτισης ή επιχείρηση είναι δυνατή μόνο μια φορά μέσα στο ίδιο ημερολογιακό έτος.

Η αξιολόγηση και έγκριση αιτήσεων για ενίσχυση της υποδομής κατάρτισης γίνεται με βάση τα ακόλουθα κριτήρια:

- (i) Η προτεινόμενη υποδομή καλύπτει μια ή περισσότερες των αναγκών κατάρτισης σε συγκεκριμένους θεματικούς τομείς οι οποίοι καθορίζονται από την Αρχή.
- (ii) Τα προσφερόμενα προγράμματα εξυπηρετούν επιχειρήσεις του ιδιωτικού και ημικρατικού τομέα και δεν αφορούν τακτική σχολική ή ακαδημαϊκή εκπαίδευση.
- (iii) Οι προδιαγραφές κατάρτισης καλύπτουν ικανοποιητικά τις ανάγκες και οι προτεινόμενοι χώροι και εξοπλισμοί ανταποκρίνονται σε αυτές.
- (iv) Η διάταξη και τα μεγέθη των χώρων και των εξοπλισμών κρίνονται επαρκή σε σχέση με τους αριθμούς των καταρτιζομένων.

- (v) Αν πρόκειται για πολυεπιχειρησιακά προγράμματα συνεχούς κατάρτισης, αυτά κατά κανόνα είναι εξειδικευμένα και απευθύνονται σε συγκεκριμένο κλάδο οικονομικής δραστηριότητας ή συναφείς κλάδους.
- (vi) Τα προτεινόμενα προγράμματα περιλαμβάνουν κατά κανόνα πρακτικές εφαρμογές και ενδοεπιχειρησιακό μέρος.
- (vii) Οι προτεινόμενοι εκπαιδευτές κατέχουν τα απαιτούμενα ακαδημαϊκά προσόντα και έχουν ικανοποιητική βιομηχανική πείρα.
- (viii) Το έργο αναμένεται να ολοκληρωθεί μέσα σε λογικά χρονικά πλαίσια.
- (ix) Ο αιτητής διαθέτει τον απαιτούμενο διοικητικό μηχανισμό για την υλοποίηση του έργου και την εφαρμογή των προγραμμάτων κατάρτισης.
- (x) Προηγούμενη πείρα του αιτητή σε εφαρμογή προγραμμάτων κατάρτισης αποτελεί πλεονέκτημα.
- (xi) Ο προϋπολογισμός της Αρχής μπορεί να καλύψει την επιχορήγηση στο ύψος που προνοεί το Σχέδιο.

Τα **ανώτατα ποσά επιχορήγησης** είναι για:

- Εξοπλισμό £75.000
- Προδιαγραφές/Περιεχόμενα προγραμμάτων £10.000
- Κατάρτιση εκπαιδευτών £15.000

Συνοψίζοντας, μπορεί να λεχθεί ότι η σημασία που η Κύπρος άρχισε να αποδίδει στην εισαγωγή των νέων τεχνολογιών της πληροφορικής και της επικοινωνίας στον τρόπο εφαρμογής της εκπαίδευσης και κατάρτισης είναι μεγάλη. Αυτό προκύπτει από την εξέταση της πολιτικής και τα μέτρα που έχει λάβει η κυβέρνηση και η ΑνΑΔ προς αυτή την κατεύθυνση.

4. ΥΠΟΔΟΜΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Η ποιότητα της κατάρτισης συνδέεται άμεσα με την υποδομή κατάρτισης που υπάρχει και το βαθμό χρησιμοποίησης των σύγχρονων μεθόδων και τεχνολογιών στην εφαρμογή της κατάρτισης. Το κεφάλαιο αυτό εξετάζει διάφορα στοιχεία αναφορικά με την υποδομή κατάρτισης που έχει αναπτυχθεί τόσο στις επιχειρήσεις που απασχολούν 20 άτομα και άνω όσο και στα ιδρύματα/οργανισμούς κατάρτισης στην Κύπρο.

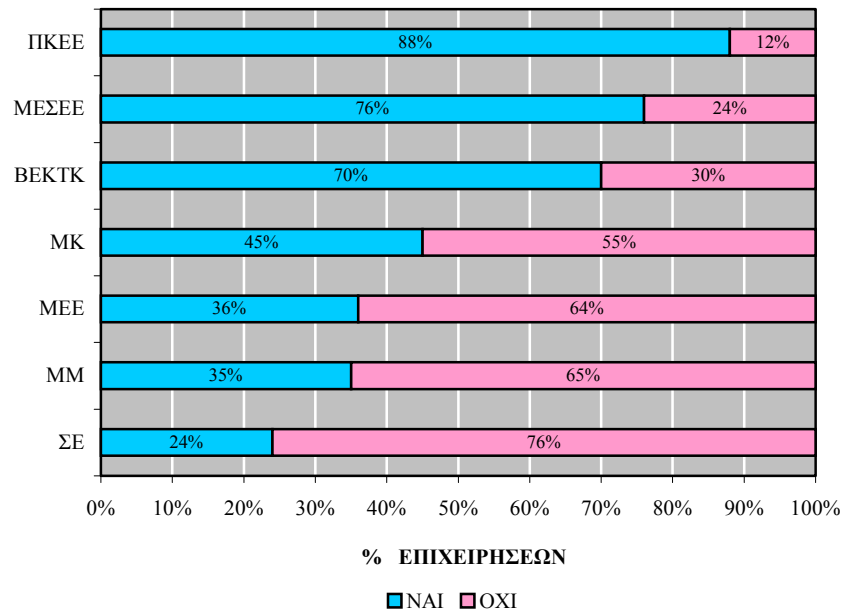
4.1. Κονδύλι επιχειρήσεων για την υποδομή κατάρτισης

Στο υποκεφάλαιο αυτό αναλύονται τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στο κονδύλι των επιχειρήσεων, με απασχόληση 20 άτομα και άνω, που αφορά την κατάρτιση. Στα στοιχεία αυτά περιλαμβάνεται, μεταξύ άλλων, η κατηγορία των Βιβλίων, Εγχειριδίων Κατάρτισης και Τεχνολογιών Κατάρτισης, η οποία σχετίζεται άμεσα με την υποδομή κατάρτισης.

Το Σχεδιάγραμμα 2 παρουσιάζει τα στοιχεία τα οποία οι επιχειρήσεις (20 άτομα και άνω) περιλαμβάνουν στο κονδύλι τους για την κατάρτιση. Όπως προκύπτει από την εξέταση των στοιχείων αυτών, **το 70% των εν λόγω επιχειρήσεων περιλαμβάνει στο κονδύλι που διαθέτει για την κατάρτιση τα Βιβλία, Εγχειρίδια Κατάρτισης και Τεχνολογίες Κατάρτισης** ενώ το υπόλοιπο 30% των επιχειρήσεων δεν διαθέτει οποιοδήποτε μέρος του κονδυλίου κατάρτισης για την εν λόγω κατηγορία.

Παρόλο που το ποσοστό αυτό είναι σχετικά ψηλό, εντούτοις δε μπορεί να θεωρηθεί ικανοποιητικό από τη στιγμή που οι επιχειρήσεις πρέπει να αφιερώνουν μέρος του κονδυλίου κατάρτισης για την αγορά βιβλίων και εγχειριδίων κατάρτισης και ιδίως για την εισαγωγή νέων τεχνολογιών κατάρτισης. Αυτό φυσικά σχετίζεται με το γεγονός ότι 88% των επιχειρήσεων περιλαμβάνει την κατηγορία “Προγράμματα Κατάρτισης Εκτός Επιχείρησης” στο κονδύλι για την κατάρτιση, κάτι που φανερώνει τη μεγάλη εξάρτηση τους σε προγράμματα κατάρτισης που οργανώνονται εκτός της επιχείρησης και ουσιαστικά την απροθυμία τους να διαθέσουν μέρος του κονδυλίου τους στην αγορά βιβλίων και εγχειριδίων κατάρτισης καθώς και στην εισαγωγή νέων τεχνολογιών κατάρτισης.

ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ
ΣΤΟ ΚΟΝΔΥΛΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ

ΠΚΕΕ: Προγράμματα Κατάρτισης Εκτός Επιχείρησης
 ΜΕΣΕΕ: Μίσθωση Εκπαιδευτών και Συμβούλων Εκτός Επιχείρησης
 ΒΕΚΤΚ: Βιβλία, Εγχειρίδια Κατάρτισης, Τεχνολογίες Κατάρτισης
 ΜΚ: Μισθοί Καταρτιζομένων
 ΜΕΕ: Μισθοί Εκπαιδευτών από την Επιχείρηση
 ΜΜ: Μισθοί Μεντόρων και άλλων που ασχολούνται με την κατάρτιση στο χώρο εργασίας
 ΣΕ: Σταθερά Έξοδα

Πηγή: Η Λειτουργία της Κατάρτισης σε Επιχειρήσεις της Κύπρου στο Κατώφλι του 21ου αιώνα

Αναφορικά με την κατάσταση που επικρατεί κατά μέγεθος επιχείρησης σημαντική διαφοροποίηση από το μέσο όρο υπάρχει στην περίπτωση των **επιχειρήσεων που απασχολούν 500+ άτομα**, όπου το ποσοστό των επιχειρήσεων που διαθέτουν κάποιο ποσοστό του κονδυλίου για την κατάρτιση στα Βιβλία, Εγχειρίδια Κατάρτισης και Τεχνολογίες Κατάρτισης ανέρχεται στο **87,5%**. Σε αντίθεση, τα ποσοστά των υπόλοιπων επιχειρήσεων κυμαίνονται πλησίον του μέσου όρου.

Η ανάλυση των στοιχείων που περιλαμβάνονται στο κονδύλι για την κατάρτιση κατά μέγεθος επιχείρησης βρίσκεται στον πίνακα 1.1 στο Παράρτημα 1.

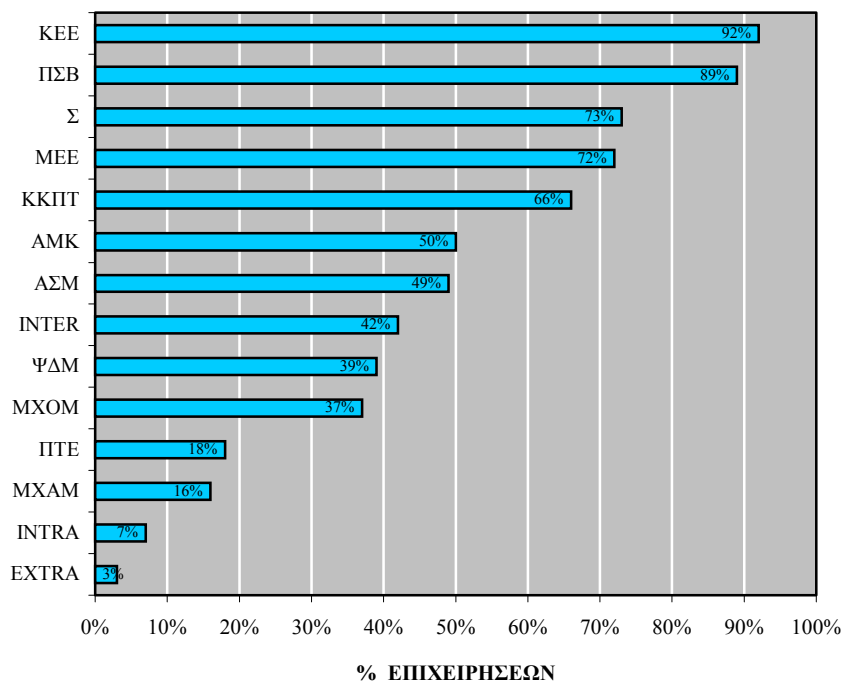
4.2. Μέθοδοι και τεχνολογίες κατάρτισης σε επιχειρήσεις

Στο υποκεφάλαιο αυτό εξετάζονται οι μέθοδοι και τεχνολογίες κατάρτισης οι οποίες χρησιμοποιούνται σήμερα από τις επιχειρήσεις που απασχολούν 20 άτομα και άνω για κατάρτιση του προσωπικού τους καθώς και η πρόθεση για χρήση τους στο άμεσο μέλλον. Οι μέθοδοι και τεχνολογίες κατάρτισης που χρησιμοποιούνται είναι οι ακόλουθες:

- Internet
- Intranet
- Extranet
- Ανοικτά συστήματα μάθησης
- Ψηφιακός δίσκος μνήμης
- Άλλες μορφές κατάρτισης με τη χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών
- Μάθηση με τη χρήση οπτικών μέσων
- Μάθηση με τη χρήση ακουστικών μέσων
- Μάθηση μέσα από την εκτέλεση εργασιών
- Κατάρτιση κατά την εκτέλεση της εργασίας
- Παροχή συμβουλών και βοήθειας
- Συνέδρια
- Προγράμματα τακτικής εκπαίδευσης
- Κατάρτιση με καθορισμένο πρόγραμμα σε τάξη

Το Σχεδιάγραμμα 3 παρουσιάζει το ποσοστό των επιχειρήσεων με απασχόληση 20 άτομα και άνω που χρησιμοποιούν διάφορες μεθόδους και τεχνολογίες κατάρτισης.

**ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3
ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΠΟΥ
ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΝ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΜΕΘΟΔΟΥΣ ΚΑΙ
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ**

ΚΕΕ: Κατάρτιση κατά την Εκτέλεση της Εργασίας

ΠΣΒ: Παροχή Συμβουλών και Βοήθειας

Σ: Συνέδρια

ΜΕΕ: Μάθηση μέσα από την Εκτέλεση Εργασιών

ΚΚΠΤ: Κατάρτιση με Καθορισμένο Πρόγραμμα σε Τάξη

ΑΜΚ: Άλλες Μορφές Κατάρτισης με τη χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών

ΑΣΜ: Ανοικτά Συστήματα Μάθησης

ΙΝΤΕΡ: Internet

ΨΔΜ: Ψηφιακός Δίσκος Μνήμης

ΜΧΟΜ: Μάθηση με τη χρήση Οπτικών Μέσων

ΠΤΕ: Προγράμματα Τακτικής Εκπαίδευσης

ΜΧΑΜ: Μάθηση με τη χρήση Ακουστικών Μέσων

ΙΝΤΡΑ: Intranet

ΕΧΤΡΑ: Extranet

Πηγή: Η Λειτουργία της Κατάρτισης σε Επιχειρήσεις της Κύπρου στο Κατώφλι του 21ου αιώνα

Οι πιο διαδεδομένες μορφές κατάρτισης που χρησιμοποιούνται από τις επιχειρήσεις με απασχόληση 20 άτομα και άνω είναι:

- Κατάρτιση κατά την εκτέλεση της εργασίας (92%)
- Παροχή συμβουλών και βοήθειας (89%)
- Μάθηση μέσα από την εκτέλεση εργασιών (72%)

Σε αντίθεση, οι λιγότερο διαδεδομένες μορφές κατάρτισης που χρησιμοποιούνται από τις επιχειρήσεις (20 άτομα και άνω) είναι:

- Extranet (3%)
- Intranet (7%)
- Μάθηση με τη χρήση ακουστικών μέσων (16%)

Η γενική εικόνα που παρουσιάζεται στην περίπτωση αυτή είναι ότι **ορισμένες σύγχρονες μέθοδοι και τεχνολογίες κατάρτισης χρησιμοποιούνται σε πολύ χαμηλό βαθμό**. Η κατάρτιση με τη χρήση του Διαδικτύου (Internet), του Ψηφιακού Δίσκου Μνήμης και γενικά μέσω του Ηλεκτρονικού Υπολογιστή, οι οποίες αποτελούν τον κύριο κορμό στον τρόπο εφαρμογής της κατάρτισης στις αναπτυγμένες χώρες, δε φαίνονται να είναι ιδιαίτερα διαδεδομένες μορφές κατάρτισης σε επιχειρήσεις στην Κύπρο.

Αναφορικά με την κατάσταση που επικρατεί στη χρησιμοποίηση των συγκεκριμένων μεθόδων και τεχνολογιών κατάρτισης κατά μέγεθος επιχείρησης φαίνεται να υπάρχει μια **θετική συσχέτιση μεταξύ του ποσοστού χρησιμοποίησης των μεθόδων και τεχνολογιών κατάρτισης με το μέγεθος της επιχείρησης**. Όσο περισσότερο μεγαλώνει το μέγεθος της επιχείρησης τόσο περισσότερο αυξάνει το ποσοστό χρησιμοποίησης των συγκεκριμένων μεθόδων και τεχνολογιών κατάρτισης. Τα στοιχεία αυτά περιέχονται στον πίνακα 1.2 στο Παράρτημα 1.

Από την περαιτέρω ανάλυση των στοιχείων κατά συνεργασία με την Αρχή προκύπτει ότι όσες επιχειρήσεις είχαν συνεργασία με την Αρχή είχαν και ψηλότερα ποσοστά χρησιμοποίησης όλων ανεξαιρέτως των

μεθόδων και τεχνολογιών κατάρτισης. Τα ποσοστά των επιχειρήσεων που χρησιμοποιούν τις συγκεκριμένες μεθόδους και τεχνολογίες κατάρτισης κατά συνεργασία με την Αρχή φαίνονται στον πίνακα 1.3 στο Παράρτημα 1.

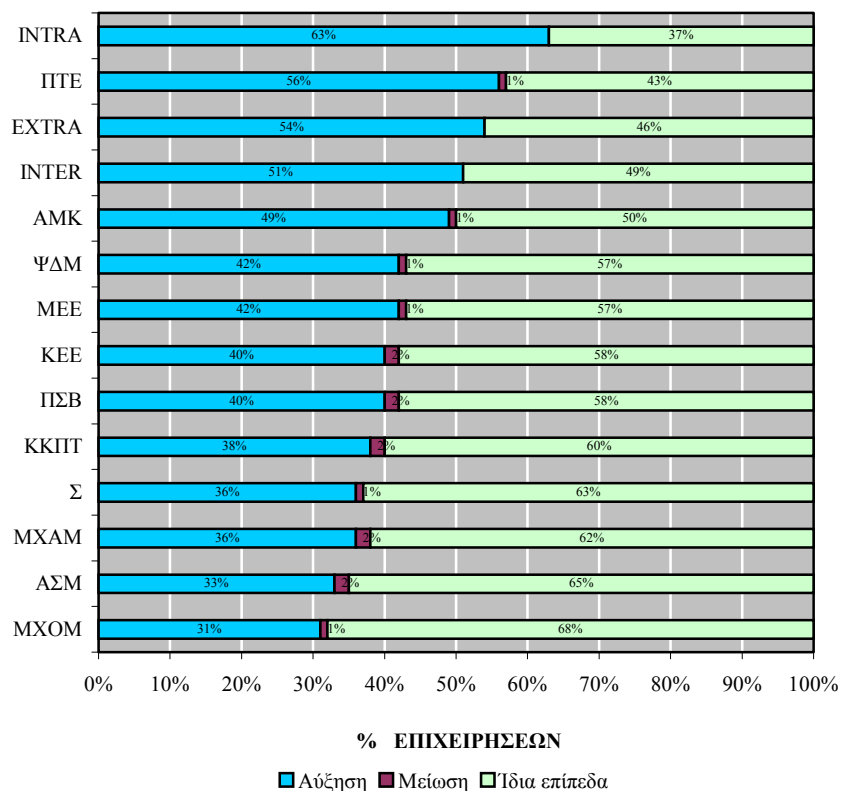
Το Σχεδιάγραμμα 4 εξετάζει την πρόθεση για **διαφοροποίηση της χρήσης των μεθόδων και τεχνολογιών κατάρτισης μέσα στους επόμενους 12 μήνες** για τις επιχειρήσεις που ήδη χρησιμοποιούν την κάθε επιμέρους μέθοδο και τεχνολογία κατάρτισης ενώ στον πίνακα 1.4 του Παραρτήματος 1 περιέχεται η ανάλυση των στοιχείων κατά μέγεθος επιχείρησης.

Από την εξέταση των στοιχείων αναμένεται ότι σε **όλες ανεξάρτητα τις μεθόδους και τεχνολογίες κατάρτισης** θα υπάρξει **αύξηση στη χρήση** τους από τις επιχειρήσεις που ήδη τις χρησιμοποιούν μέσα στους επόμενους 12 μήνες. Τα μεγαλύτερα ποσοστά αυξήσεων, εκτός από τα Προγράμματα Τακτικής Εκπαίδευσης (56%), αναμένεται ότι θα παρατηρηθούν στις ακόλουθες σύγχρονες μεθόδους και τεχνολογίες κατάρτισης:

- Intranet (63%)
- Extranet (54%)
- Internet (51%)
- Άλλες Μορφές Κατάρτισης με τη χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών (49%)
- Ψηφιακός Δίσκος Μνήμης (42%)

Η πρόθεση των επιχειρήσεων (20 άτομα και άνω) να αυξήσουν τη χρήση των **σύγχρονων μεθόδων και τεχνολογιών κατάρτισης** για κατάρτιση του προσωπικού τους, μέσα στους επόμενους 12 μήνες, υποδηλώνει σε μεγάλο βαθμό την αλλαγή νοοτροπίας από πλευράς τους για τις νέες μορφές κατάρτισης και την εμπιστοσύνη που άρχισαν να επιδεικνύουν στην αποτελεσματικότητα αυτών των μορφών κατάρτισης.

ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 4
ΠΡΟΘΕΣΗ ΓΙΑ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ
ΜΕΘΟΔΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ
ΜΕΣΑ ΣΤΟΥΣ ΕΠΟΜΕΝΟΥΣ 12 ΜΗΝΕΣ

INTRA: Intranet

ΠΤΕ: Προγράμματα Τακτικής Εκπαίδευσης

EXTRA: Extranet

INTER: Internet

ΑΜΚ: Άλλες Μορφές Κατάρτισης με τη χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών

ΨΔΜ: Ψηφιακός Δίσκος Μνήμης

ΜΕΕ: Μάθηση μέσα από την Εκτέλεση Εργασιών

ΚΕΕ: Κατάρτιση κατά την Εκτέλεση της Εργασίας

ΠΣΒ: Παροχή Συμβουλών και Βοήθειας

ΚΚΠΤ: Κατάρτιση με Καθορισμένο Πρόγραμμα σε Τάξη

Σ: Συνέδρια

ΜΧΑΜ: Μάθηση με τη χρήση Ακουστικών Μέσων

ΑΣΜ: Ανοικτά Συστήματα Μάθησης

ΜΧΟΜ: Μάθηση με τη χρήση Οπτικών Μέσων

Πηγή: Η Λειτουργία της Κατάρτισης σε Επιχειρήσεις της Κύπρου στο Κατώφλι του 21ου αιώνα

Σε αντίθεση, μόνο ένα πάρα πολύ μικρό ποσοστό επιχειρήσεων, που κυμαίνεται μεταξύ του 1% και 2%, προτίθεται να μειώσει τη χρήση κάποιων μεθόδων και τεχνολογιών κατάρτισης μέσα στους επόμενους 12 μήνες. Στις τεχνολογίες κατάρτισης που αφορούν το **Intranet**, **Extranet** και **Internet**, και οι οποίες συγκαταλέγονται στις **σύγχρονες τεχνολογίες κατάρτισης** που αξιοποιούν τις δυνατότητες που προσφέρονται από τις τεχνολογίες της πληροφορικής και των επικοινωνιών, **δεν αναμένεται να υπάρξει οποιαδήποτε μείωση στη χρήση τους** από τις επιχειρήσεις τουλάχιστο μέσα στους επόμενους 12 μήνες.

Οι **μεγαλύτερες αυξήσεις κατά μέγεθος επιχείρησης** είναι:

- Επιχειρήσεις με απασχόληση 20-49 άτομα:
 - Intranet (70%)
 - Προγράμματα Τακτικής Εκπαίδευσης (67%)
 - Internet (53%)

- Επιχειρήσεις με απασχόληση 50-249 άτομα:
 - Extranet (50%)
 - Intranet (49%)
 - Άλλες Μορφές Κατάρτισης με τη χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών (48%)

- Επιχειρήσεις με απασχόληση πέραν των 250 ατόμων:
 - Intranet (100%)
 - Extranet (100%)
 - Άλλες Μορφές Κατάρτισης με τη χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών (72%)

Όπως προκύπτει από τα στοιχεία αυτά, η αύξηση στη χρήση σύγχρονων μεθόδων και τεχνολογιών κατάρτισης είναι ιδιαίτερα αισθητή στις επιχειρήσεις με απασχόληση πέραν των 250 ατόμων, με το 100% των εν λόγω επιχειρήσεων να δηλώνουν ότι θα αυξήσουν την κατάρτιση με τη χρήση του Intranet και του Extranet.

4.3. Εξοπλισμός ιδρυμάτων

Το υποκεφάλαιο αυτό εξετάζει στοιχεία σε σχέση με τη βιβλιοθήκη των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης, τον εκπαιδευτικό εξοπλισμό που διαθέτουν και το βαθμό αξιοποίησης του από τους εκπαιδευτές.

4.3.1. Βιβλιοθήκη

Στον Πίνακα 1 περιέχονται τα ιδρύματα/οργανισμοί κατάρτισης που διαθέτουν βιβλιοθήκη κατάλληλα εμπλουτισμένη για χρήση από τους εκπαιδευτές κατά υπόσταση ιδρύματος.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1
ΙΔΡΥΜΑΤΑ/ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΠΟΥ ΔΙΑΘΕΤΟΥΝ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΚΑΤΑΛΛΗΛΑ ΕΜΠΛΟΥΤΙΣΜΕΝΗ ΓΙΑ ΧΡΗΣΗ
ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΕΣ ΚΑΤΑ ΥΠΟΣΤΑΣΗ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ

ΥΠΟΣΤΑΣΗ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ	ΥΠΑΡΞΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ				ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ	
	ΝΑΙ		ΟΧΙ		Αρ.	%
	Αρ.	%	Αρ.	%		
Δημόσια Ιδρύματα	3	100	-	-	3	100
Ημιδημόσια Ιδρύματα	3	50	3	50	6	100
Συμβουλευτικοί Οίκοι	37	90	4	10	41	100
Επιχειρήσεις	13	62	8	38	21	100
Εκπαιδευτικά Ιδρύματα	50	91	5	9	55	100
Επαγγελματικοί Σύνδεσμοι	7	35	13	65	20	100
Εργοδοτικές Οργανώσεις/ Σύνδεσμοι	4	67	2	33	6	100
Συνδικαλιστικές Οργανώσεις	2	67	1	33	3	100
Άλλα Ιδρύματα	3	43	4	57	7	100
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ	122	75	40	25	162	100

Πηγή: Τα Ιδρύματα Κατάρτισης της Κύπρου στο Κατόφλι του 2000

Παρόλο που μια κατάλληλα εμπλουτισμένη βιβλιοθήκη είναι πάντοτε χρήσιμη τόσο για του εκπαιδευτές των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης όσο και για τους εκπαιδευομένους, προκύπτει ότι ένα σημαντικό ποσοστό των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης, που ανέρχεται στο **25%**, **δε διαθέτει βιβλιοθήκη**. Η πλειοψηφία αυτών εντοπίζεται στην κατηγορία των Επαγγελματικών Συνδέσμων με το 65% της εν λόγω κατηγορίας να μη διαθέτει βιβλιοθήκη.

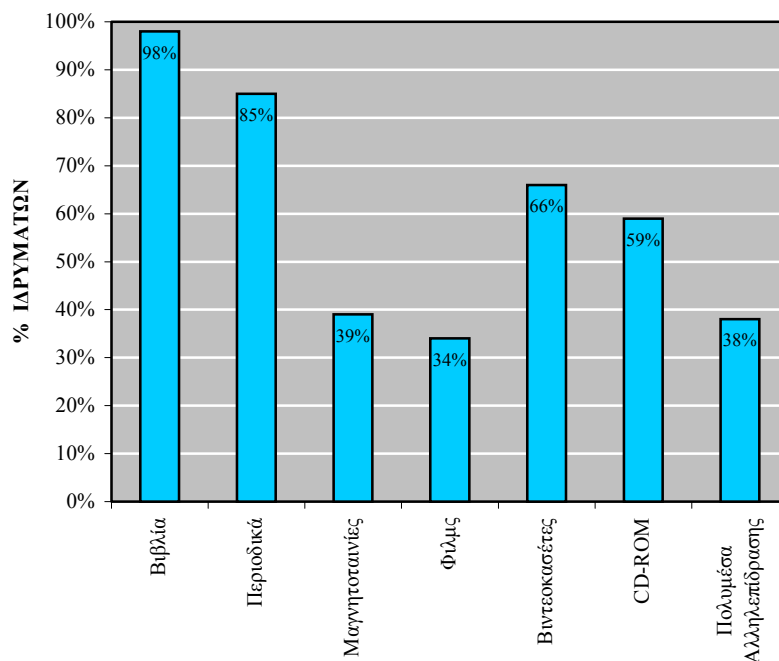
Σε αντίθεση, η πλειοψηφία των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης που διαθέτουν βιβλιοθήκη για χρήση από τους εκπαιδευτές τους ανήκουν στην κατηγορία Εκπαιδευτικά Ιδρύματα και μετά ακολουθεί η κατηγορία των Συμβουλευτικών Οίκων. Επίσης, ενώ όλα τα Δημόσια Ιδρύματα διαθέτουν βιβλιοθήκη κατάλληλα εμπλουτισμένη για χρήση από τους εκπαιδευτές, μόνο το 50% των Ημιδημόσιων Ιδρυμάτων διαθέτουν βιβλιοθήκη.

Όσο αφορά τα στοιχεία των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης που διαθέτουν βιβλιοθήκη κατάλληλα εμπλουτισμένη για χρήση από τους εκπαιδευτές κατά **επαρχία έδρας**, αυτά περιέχονται στον πίνακα 1.5 στο Παράρτημα 1.

Για να μπορεί όμως μια βιβλιοθήκη να συγκαταλέγεται στην κατηγορία των χρήσιμων βιβλιοθηκών για τους εκπαιδευτές και τους καταρτιζομένους χρειάζεται να είναι κατάλληλα εμπλουτισμένη. Στο Σχεδιάγραμμα 5 παρουσιάζεται το περιεχόμενο της βιβλιοθήκης των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης.

Όπως φαίνεται, το 98% των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης που διαθέτουν βιβλιοθήκη είναι εμπλουτισμένα με βιβλία ενώ ένα εξίσου υψηλό ποσοστό ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης (85%) διαθέτει περιοδικά. Ως ικανοποιητικά μπορούν να χαρακτηριστούν τα ποσοστά των ιδρυμάτων που οι βιβλιοθήκες τους είναι εμπλουτισμένες με **βιντεοκασέτες (66%)** και **CD-ROM (59%)**. Επίσης, το **38%** διαθέτει **πολυμέσα αλληλεπίδρασης (interactive multimedia)**, ένα ποσοστό όμως που δε μπορεί να θεωρηθεί υψηλό.

ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΤΩΝ
ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ/ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

Πηγή: Τα Ιδρύματα Κατάρτισης της Κύπρου στο Κατώφλι του 2000

Τα στοιχεία που αναφέρονται στο περιεχόμενο της βιβλιοθήκης των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης κατά **επαρχία έδρας** βρίσκονται στον πίνακα 1.6 στο Παράρτημα 1.

4.3.2. Εκπαιδευτικός εξοπλισμός

Ο εκπαιδευτικός εξοπλισμός που διαθέτουν τα ιδρύματα/οργανισμοί κατάρτισης θεωρείται σαν ένα από τα πιο σημαντικά στοιχεία για την αποτελεσματική εφαρμογή της κατάρτισης. Στον Πίνακα 2 παρουσιάζεται ο εκπαιδευτικός εξοπλισμός που διαθέτουν τα ιδρύματα/οργανισμοί κατάρτισης.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2
**ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ/
 ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ**

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	ΚΑΤΟΧΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ				ΣΥΝΟΛΟ	
	ΝΑΙ		ΟΧΙ		Αρ.	%
	Αρ.	%	Αρ.	%		
Τηλεόραση / Βίντεο (TV / Video Set)	90	56	72	44	162	100
Video Camera	41	25	121	75	162	100
Διασκόπιο (Overhead Projector)	88	54	74	46	162	100
Slide Projector	58	36	104	64	162	100
Film Projector	24	15	138	85	162	100
Multimedia Video Projector	46	28	116	72	162	100
Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές	109	67	53	33	162	100
LCD Display	31	19	131	81	162	100

Πηγή: Τα Ιδρύματα Κατάρτισης της Κύπρου στο Κατώφλι του 2000

Εξετάζοντας τον Πίνακα 2, προκύπτει ότι το **67%** των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης διαθέτουν **ηλεκτρονικούς υπολογιστές**, το **56%** διαθέτουν **τηλεόραση/βίντεο** και το **54%** **διασκόπιο**. Η ύπαρξη της τηλεόρασης/βίντεο στα περισσότερα ιδρύματα/οργανισμούς κατάρτισης αναμενόταν λόγω του ψηλού ποσοστού βιντεοκασετών που παρατηρείται στις βιβλιοθήκες τους. Αναφορικά με τα ποσοστά του υπόλοιπου εκπαιδευτικού εξοπλισμού αυτά κυμαίνονται σε μέτρια επίπεδα με τα χαμηλότερα ποσοστά να σημειώνονται στα **LCD Display (19%)** και **Film Projector (15%)**.

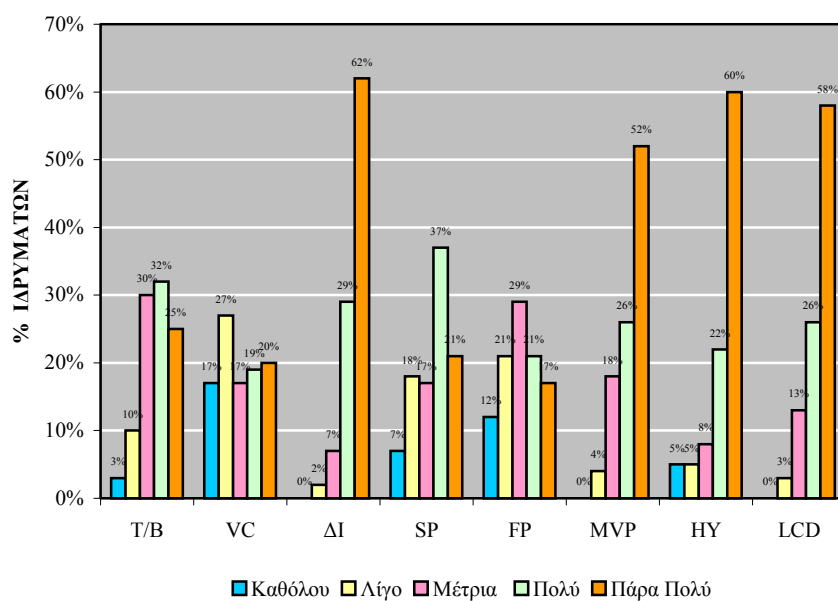
Όπως φαίνεται από τα στοιχεία αυτά, τα περιθώρια για τεχνολογική αναβάθμιση του εκπαιδευτικού εξοπλισμού είναι πολύ μεγάλα. Εδώ θα πρέπει να αναφερθεί ότι τα ιδρύματα/οργανισμοί κατάρτισης μπορούν να εκμεταλλευτούν σε μεγαλύτερο βαθμό το Σχέδιο της Αρχής για Ενίσχυση της Υποδομής Κατάρτισης μέσω του οποίου επιχορηγείται η αγορά εξοπλισμού και μηχανημάτων για κατάρτιση,

συμπεριλαμβανομένου και του εκπαιδευτικού εξοπλισμού που αναφέρεται πιο πάνω.

Η ανάλυση των στοιχείων που αφορούν τον εκπαιδευτικό εξοπλισμό των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης κατά **επαρχία έδρας** φαίνεται στον πίνακα 1.7 στο Παράρτημα 1.

Το Σχεδιάγραμμα 6 απεικονίζει το **βαθμό αξιοποίησης του εκπαιδευτικού εξοπλισμού** που διαθέτουν τα ιδρύματα/οργανισμοί κατάρτισης.

**ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 6
ΒΑΘΜΟΣ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΠΟΥ ΔΙΑΘΕΤΟΥΝ ΤΑ
ΙΔΡΥΜΑΤΑ/ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ**

T/B: Τηλεόραση / Βίντεο
 VC: Video Camera
 ΔΙ: Διασκόπιο
 SP: Slide Projector
 FP: Film Projector
 MVP: Multimedia Video Projector
 ΗΥ: Ηλεκτρονικός Υπολογιστής
 LCD: LCD Display

Πηγή: Τα Ιδρύματα Κατάρτισης της Κύπρου στο Κατώφλι του 2000

Η γενική εικόνα που διαφαίνεται είναι ότι ο εκπαιδευτικός εξοπλισμός δεν αξιοποιείται πάντοτε στο μέγιστο δυνατό βαθμό, πράγμα το οποίο αναμενόταν γιατί σύμφωνα με τα προγράμματα κατάρτισης που οργανώνονται χρησιμοποιείται και ο ανάλογος εκπαιδευτικός εξοπλισμός. Όσο αφορά το κάθε στοιχείο του εκπαιδευτικού εξοπλισμού ξεχωριστά προκύπτει ότι αυτά που **χρησιμοποιούνται περισσότερο**, εκεί όπου υπάρχουν, είναι το διασκόπιο, τα **Multimedia Video Projectors**, οι **ηλεκτρονικοί υπολογιστές** και τα **LCD Displays**.

Ο βαθμός αξιοποίησης του εκπαιδευτικού εξοπλισμού από τα ιδρύματα/οργανισμούς κατάρτισης κατά **επαρχία έδρας** περιέχεται στον πίνακα 1.8 του Παραρτήματος 1.

4.4. Συνεργασίες ιδρυμάτων

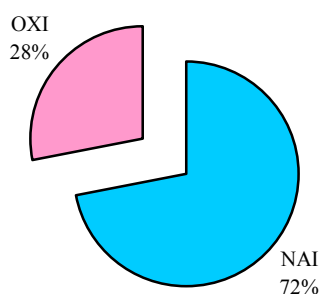
Οι συνεργασίες μεταξύ ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης μπορούν να έχουν θετικές επιπτώσεις στην ποιότητα της κατάρτισης που προσφέρεται. Με τις συνεργασίες αυτές δίνεται η ευκαιρία στους Κύπριους εκπαιδευτές να αποκτήσουν περισσότερες γνώσεις και να καταρτιστούν στη χρησιμοποίηση των νέων μορφών κατάρτισης που εφαρμόζονται στο εξωτερικό, κάτι που αναμένεται να αποβεί αρκετά βοηθητικό στην εισαγωγή και αξιοποίηση τους και στην Κύπρο.

Το Σχεδιάγραμμα 7 δείχνει το ποσοστό των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης που έχουν αναπτύξει κάποιο είδος συνεργασίας με άλλα ιδρύματα/οργανισμούς κατάρτισης είτε στην Κύπρο είτε και στο εξωτερικό.

Όπως φαίνεται, ένα αξιόλογο ποσοστό της τάξης του **72%** έχει **αναπτύξει κάποιο είδος συνεργασίας** με άλλα ιδρύματα/οργανισμούς κατάρτισης. Από την άλλη πλευρά, το ποσοστό το οποίο δεν έχει συνεργαστεί ανέρχεται στο 28% και παραμένει σε σχετικά υψηλά επίπεδα.

Τα στοιχεία σε σχέση με τη συνεργασία των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης με άλλα ιδρύματα/οργανισμούς κατάρτισης κατά **επαρχία έδρας** φαίνονται στον πίνακα 1.9 στο Παράρτημα 1.

ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 7
ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΤΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ/ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ
ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΜΕ ΆΛΛΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ/
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

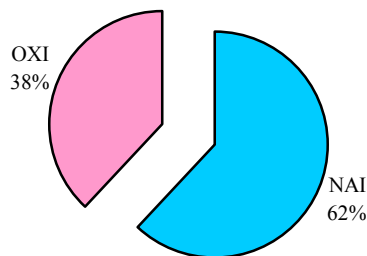
Πηγή: Τα Ιδρύματα Κατάρτισης της Κύπρου στο Κατώφλι του 2000

Το Σχεδιάγραμμα 8 παρουσιάζει με παραστατικό τρόπο το ποσοστό των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης που δεν έχουν αναπτύξει οποιαδήποτε συνεργασία μέχρι σήμερα αλλά σκοπεύουν να συνάψουν μια τέτοια συνεργασία στο άμεσο μέλλον.

Το ενθαρρυντικό στοιχείο στην περίπτωση αυτή είναι ότι το **62%** των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης που δεν έχουν αναπτύξει καμία συνεργασία μέχρι σήμερα, **σκοπεύει να συνάψει κάποιο είδος συνεργασίας** με άλλα ιδρύματα/οργανισμούς κατάρτισης στο άμεσο μέλλον.

Η ανάλυση των στοιχείων του Σχεδιαγράμματος 8 κατά **επαρχία έδρας** παρουσιάζεται στον πίνακα 1.10 στο Παράρτημα 1.

ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 8
ΣΚΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΟ ΑΜΕΣΟ
ΜΕΛΛΟΝ ΤΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ/ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ
ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΔΕΝ ΕΧΟΥΝ
ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΤΕΙ ΜΕ ΑΛΛΑ
ΙΔΡΥΜΑΤΑ/ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

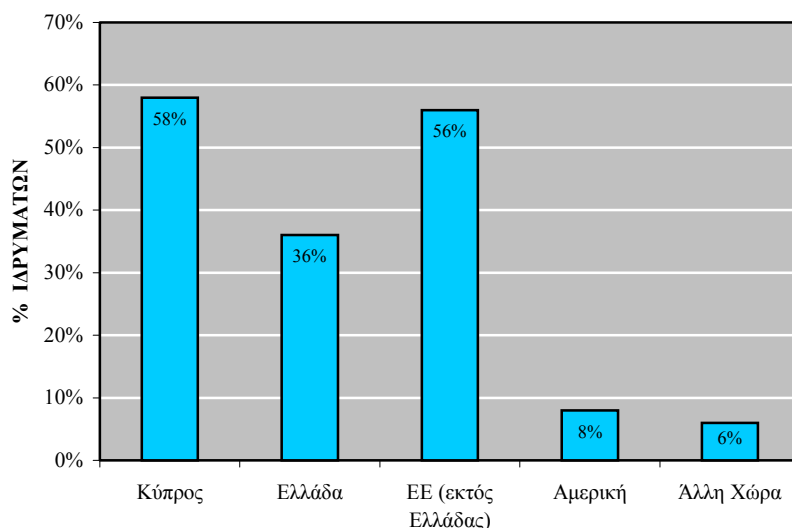

Πηγή: Τα Ιδρύματα Κατάρτισης της Κύπρου στο Κατώφλι του 2000

Σημαντικό στοιχείο θεωρείται επίσης και η **χώρα προέλευσης** αυτών των **συνεργασιών**. Μια σωστή συνεργασία με τους αντίστοιχους οργανισμούς χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή/και της Αμερικής θα έχει σίγουρα **θετικό αντίκτυπο στην απόκτηση περαιτέρω γνώσεων και κατάρτιση των Κύπριων εκπαιδευτών στις νέες μεθόδους και τεχνολογίες κατάρτισης** καθώς και στην εξασφάλιση βοήθειας από ορισμένα **κοινοτικά προγράμματα** που υποστηρίζουν τη διάδοση και εισαγωγή των εκπαιδευτικών λογισμικών και πολυμέσων στους τομείς της εκπαίδευσης και της κατάρτισης.

Το Σχεδιάγραμμα 9 παρουσιάζει τις συνεργασίες που έχουν αναπτύξει τα ιδρύματα/οργανισμοί κατάρτισης της Κύπρου με αντίστοιχους οργανισμούς κατά χώρα προέλευσης.

ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 9
ΧΩΡΑ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ ΤΩΝ ΣΥΝΕΡΓΑΤΩΝ ΤΩΝ
ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ/ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

Πηγή: Τα Ιδρύματα Κατάρτισης της Κύπρου στο Κατόφλι του 2000

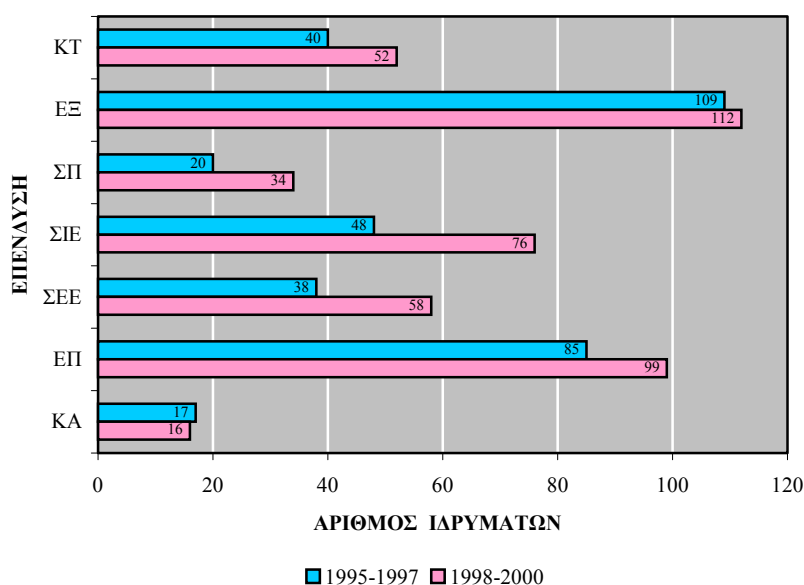
Σύμφωνα με τα στοιχεία του Σχεδιαγράμματος 9 φαίνεται ότι το 58% των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης της Κύπρου έχει αναπτύξει συνεργασία με αντίστοιχους οργανισμούς που εδρεύουν στην Κύπρο, το **56% με οργανισμούς σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης** εκτός της Ελλάδας και το 36% με οργανισμούς της Ελλάδας. Σε πολύ χαμηλά επίπεδα βρίσκεται η συνεργασία των ιδρυμάτων κατάρτισης της Κύπρου με τα αντίστοιχα της Αμερικής.

4.5. Επενδύσεις ιδρυμάτων

Για την αναβάθμιση της ποιότητας της παρεχόμενης κατάρτισης στην Κύπρο απαραίτητη προϋπόθεση αποτελούν οι συνεχείς **επενδύσεις σε εκπαιδευτικό εξοπλισμό προηγμένης τεχνολογίας**, όπως τελευταίου τύπου ηλεκτρονικοί υπολογιστές, ψηφιακοί δίσκοι μνήμης, διασύνδεση με το Διαδίκτυο, σύγχρονες κάμερες για τηλεδιασκέψεις κλπ.

Στο Σχεδιάγραμμα 10 παρουσιάζονται οι επενδύσεις που έχουν γίνει κατά την περίοδο 1995-1997 και αυτές που προγραμματίζονταν να γίνουν κατά την περίοδο 1998-2000 από τα ιδρύματα/οργανισμούς κατάρτισης.

ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 10
ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΓΙΝΕΙ ΚΑΤΑ ΤΗΝ
ΠΕΡΙΟΔΟ 1995-1997 ΚΑΙ ΠΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΖΟΝΤΑΝ ΝΑ ΓΙΝΟΥΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ
ΠΕΡΙΟΔΟ 1998-2000 ΑΠΟ ΤΑ
ΙΔΡΥΜΑΤΑ/ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

ΚΤ: Κτίρια
 ΕΞ: Εξοπλισμός
 ΣΠ: Σύστημα Ποιότητας
 ΣΙΕ: Συνεργασία με Ίδρυμα Εξωτερικού
 ΣΕΕ: Συνεργασία με ειδικό εμπειρογνώμονα
 ΕΠ: Επιμόρφωση προσωπικού
 ΚΑ: Καμιά

Πηγή: Τα Ιδρύματα Κατάρτισης της Κύπρου στο Κατώφλι του 2000

Από τα στοιχεία του Σχεδιαγράμματος 10 φαίνεται ότι κατά την περίοδο **1995-1997** τα περισσότερα ιδρύματα/οργανισμοί κατάρτισης, 109 από τα 146 που έδωσαν στοιχεία ή ποσοστό **75%**, επένδυσαν

στον εξοπλισμό. Όσο αφορά τις επενδύσεις που προγραμματίζονταν να γίνουν από τα ιδρύματα/οργανισμούς κατάρτισης για την περίοδο **1998-2000 η μεγαλύτερη έμφαση αναμενόταν να δοθεί και πάλι στον εξοπλισμό με ποσοστό 75%.**

Πρόσθετα, την περίοδο 1995-1997 πραγματοποιήθηκε και ένας σημαντικός αριθμός επενδύσεων στις συνεργασίες των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης της Κύπρου με αντίστοιχα ιδρύματα του εξωτερικού (33%) ενώ το ποσοστό αυτό αναμενόταν να αυξηθεί και να φτάσει το 51% κατά την περίοδο 1998-2000.

Οι επενδύσεις που έγιναν κατά την περίοδο 1995-1997 και αυτές που προγραμματίζονταν να γίνουν κατά την περίοδο 1998-2000 κατά **επαρχία έδρας** βρίσκονται στον πίνακα 1.11 στο Παράρτημα 1.

Συνοψίζοντας, μπορεί να λεχθεί ότι όλα τα πιο πάνω στοιχεία αναφορικά με τις **επενδύσεις στον εκπαιδευτικό εξοπλισμό** υποδηλώνουν τη μεγάλη σημασία που ορισμένα ιδρύματα/οργανισμοί κατάρτισης της Κύπρου άρχισαν να αποδίδουν, ιδιαίτερα τα τελευταία χρόνια, στην **αναβάθμιση της ποιότητας** της προσφερόμενης κατάρτισης με την εισαγωγή και αξιοποίηση της νέας τεχνολογίας στον τομέα της κατάρτισης.

5. ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΧΡΗΣΙΜΟΤΗΤΑ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΣΥΓΧΡΟΝΩΝ ΜΕΘΟΔΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

Στο κεφάλαιο αυτό διερευνάται η δυνατότητα και η χρησιμότητα εισαγωγής σύγχρονων μεθόδων και τεχνολογιών κατάρτισης στις δραστηριότητες κατάρτισης στην Κύπρο. Πιο συγκεκριμένα, εξετάζονται διάφορα στοιχεία σε σχέση με το Σχέδιο Ενίσχυσης της Υποδομής Κατάρτισης και σε σχέση με τις επιπτώσεις από την Ευρωπαϊκή πορεία της Κύπρου. Εξετάζονται επίσης, η αποτελεσματικότητα και η βελτίωση του ενδιαφέροντος των καταρτιζομένων αναφορικά με τις νέες μορφές κατάρτισης, καθώς και κάποιες παράμετροι που επηρεάζουν τη συμμετοχή των εργαζομένων στην κατάρτιση.

5.1. Δυνατότητα εισαγωγής σύγχρονων μεθόδων και τεχνολογιών κατάρτισης

Η εισαγωγή νέων μεθόδων και τεχνολογιών κατάρτισης περικλείει ένα σημαντικό κόστος για τα ιδρύματα/οργανισμούς κατάρτισης και επιχειρήσεις το οποίο τις περισσότερες φορές ενεργεί σαν αποτρεπτικός παράγοντας. Το κόστος αυτό όμως μπορεί να μειωθεί σε σημαντικό βαθμό με την αξιοποίηση του Σχεδίου Ενίσχυσης της Υποδομής Κατάρτισης της Αρχής και με τη συμμετοχή των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης και των επιχειρήσεων σε διάφορα κοινοτικά προγράμματα τα οποία εξυπηρετούν το σκοπό αυτό.

5.1.1. Σχέδιο Ενίσχυσης της Υποδομής Κατάρτισης

Στο μέρος αυτό εξετάζεται ο βαθμός γνώσης και αξιοποίησης του Σχεδίου Ενίσχυσης της Υποδομής Κατάρτισης της Αρχής από τα ιδρύματα/οργανισμούς κατάρτισης. Πρόσθετα, γίνεται αναφορά και σε στοιχεία που αφορούν την αξιοποίηση του Σχεδίου από επιχειρήσεις.

Ο Πίνακας 3 περιέχει στοιχεία αναφορικά με τη γνώση των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης για την ύπαρξη του εν λόγω Σχεδίου κατά κατηγορία υπόστασης.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3
ΓΝΩΣΗ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ/ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΥΠΑΡΞΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΤΗΣ ΥΠΟΔΟΜΗΣ
ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΚΑΤΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΥΠΟΣΤΑΣΗΣ

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΥΠΟΣΤΑΣΗΣ	ΓΝΩΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΑΡΞΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ				ΣΥΝΟΛΟ	
	ΝΑΙ		ΟΧΙ			
	Αρ.	%	Αρ.	%	Αρ.	%
Δημόσια Ιδρύματα	3	100	-	-	3	100
Ημιδημόσια Ιδρύματα	2	33	4	67	6	100
Συμβουλευτικοί Οίκοι	33	80	8	20	41	100
Επιχειρήσεις	14	70	6	30	20	100
Εκπαιδευτικά Ιδρύματα	47	85	8	15	55	100
Επαγγελματικοί Σύνδεσμοι	9	45	11	55	20	100
Εργοδοτικές Οργανώσεις/Σύνδεσμοι	5	83	1	17	6	100
Συνδικαλιστικές Οργανώσεις	2	67	1	33	3	100
Άλλα Ιδρύματα	2	29	5	71	7	100
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ	117	73	44	27	161	100

Πηγή: Τα Ιδρύματα Κατάρτισης της Κύπρου στο Κατώφλι του 2000

Όπως προκύπτει από την εξέταση των στοιχείων η πλειοψηφία των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης (73%) γνωρίζει για την ύπαρξη του Σχεδίου.

Τα μεγαλύτερα ποσοστά των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης κατά κατηγορία υπόστασης τα οποία γνωρίζουν για το συγκεκριμένο Σχέδιο βρίσκονται στις κατηγορίες “Δημόσια Ιδρύματα” με 100%, “Εκπαιδευτικά Ιδρύματα” με 85%, “Εργοδοτικές Οργανώσεις/Σύνδεσμοι” με 83% και “Συμβουλευτικοί Οίκοι” με 80%.

Σε αντίθεση, τα μεγαλύτερα ποσοστά των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης τα οποία δε γνωρίζουν για την ύπαρξη του Σχεδίου συγκεντρώνονται στις κατηγορίες “Ημιδημόσια Ιδρύματα” με 67% και “Επαγγελματικοί Σύνδεσμοι” με 55%.

Τα στοιχεία τα οποία αναφέρονται στη **γνώση** των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης για την ύπαρξη του Σχεδίου Ενίσχυσης της Υποδομής Κατάρτισης **κατά επαρχία έδρας** περιέχονται στον πίνακα 2.1 στο Παράρτημα 2.

Η **αξιοποίηση** του Σχεδίου Ενίσχυσης της Υποδομής Κατάρτισης **κατά κατηγορία υπόστασης** των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης παρουσιάζεται στον Πίνακα 4 ενώ η ανάλυση **κατά επαρχία έδρας** βρίσκεται στον πίνακα 2.2 στο Παράρτημα 2.

Από την εξέταση των στοιχείων του Πίνακα 4 προκύπτει ότι ποσοστό **40% των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης, από αυτά που γνωρίζουν για την ύπαρξη του Σχεδίου, το έχουν αξιοποιήσει**. Ο αριθμός αυτός μικραίνει ακόμη περισσότερο και πέφτει στο 29% αν υπολογίσουμε το ποσοστό των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης που αξιοποίησαν το συγκεκριμένο Σχέδιο πάνω στο συνολικό αριθμό των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης που υπάρχουν.

Οι κατηγορίες των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης οι οποίες γνώριζαν και αξιοποίησαν περισσότερο το Σχέδιο Ενίσχυσης της Υποδομής Κατάρτισης είναι οι “Συνδικαλιστικές Οργανώσεις” με ποσοστό 100% και τα “Δημόσια Ιδρύματα” με ποσοστό 67%. Όσο αφορά τις υπόλοιπες κατηγορίες φαίνεται ότι λιγότερο από το 50% που γνώριζαν για το Σχέδιο το έχουν αξιοποιήσει.

Από την άλλη πλευρά, κανένα από τα Ημιδημόσια Ιδρύματα που γνώριζε για το Σχέδιο δεν το αξιοποίησε ενώ πολύ ψηλά ποσοστά μη αξιοποίησης του Σχεδίου παρουσιάζονται και στις κατηγορίες των Εργοδοτικών Οργανώσεων/ Συνδέσμων (80%) και Επαγγελματικών Συνδέσμων (78%).

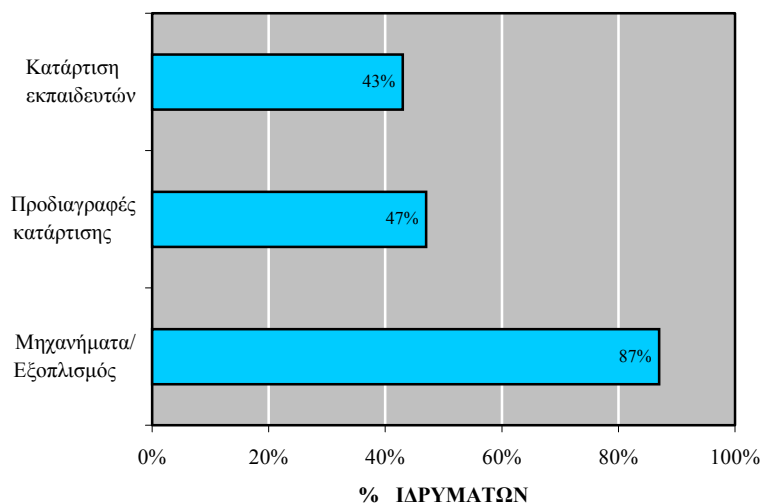
ΠΙΝΑΚΑΣ 4
ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΤΗΣ ΥΠΟΔΟΜΗΣ
ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΑΠΟ ΤΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ/ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ
ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΚΑΤΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΥΠΟΣΤΑΣΗΣ

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΥΠΟΣΤΑΣΗΣ	ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΣΧΕΔΙΟΥ				ΣΥΝΟΛΟ	
	ΝΑΙ		ΟΧΙ			
	Αρ.	%	Αρ.	%	Αρ.	%
Δημόσια Ιδρύματα	2	67	1	33	3	100
Ημιδημόσια Ιδρύματα	-	-	2	100	2	100
Συμβουλευτικοί Οίκοι	14	42	19	58	33	100
Επιχειρήσεις	4	29	10	71	14	100
Εκπαιδευτικά Ιδρύματα	22	47	25	53	47	100
Επαγγελματικοί Σύνδεσμοι	2	22	7	78	9	100
Εργοδοτικές Οργανώσεις/Σύνδεσμοι	1	20	4	80	5	100
Συνδικαλιστικές Οργανώσεις	2	100	-	-	2	100
Άλλα Ιδρύματα	-	-	2	100	2	100
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ	47	40	70	60	117	100

Πηγή: Τα Ιδρύματα Κατάρτισης της Κύπρου στο Κατώφλι του 2000

Τα στοιχεία του Σχεδίου Ενίσχυσης της Υποδομής Κατάρτισης για τα οποία έχουν βοηθηθεί τα ιδρύματα/οργανισμοί κατάρτισης φαίνονται στο Σχεδιάγραμμα 11.

ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 11
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΤΗΣ
ΥΠΟΔΟΜΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΓΙΑ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΕΧΟΥΝ
ΒΟΗΘΗΘΕΙ ΤΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ/ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ
ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

Πηγή: Τα Ιδρύματα Κατάρτισης της Κύπρου στο Κατόφλι του 2000

Πρέπει να διευκρινιστεί ότι η κατηγορία Μηχανήματα/Εξοπλισμός αναφέρεται σε τεχνικό εξοπλισμό (μηχανήματα, όργανα, εργαλεία) και οπτικοακουστικά μέσα και βοηθήματα κατάρτισης (μηχανές προβολής, τηλεόραση, βίντεο, εγχειρίδια κατάρτισης κλπ), κάτι που σχετίζεται άμεσα με τις τεχνολογίες κατάρτισης.

Σύμφωνα με το Σχεδιάγραμμα 11, το **87%** των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης έχουν βοηθηθεί για την **αγορά μηχανημάτων/εξοπλισμού** ενώ τα ποσοστά των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης που έχουν βοηθηθεί σε σχέση με την **ετοιμασία προδιαγραφών κατάρτισης** και την **κατάρτιση των εκπαιδευτών** κυμαίνονται σε πολύ χαμηλότερα επίπεδα και ανέρχονται στο **47%** και **43%** αντίστοιχα.

Όλα τα στοιχεία που αφορούν τα στοιχεία υποδομής του Σχεδίου Ενίσχυσης της Υποδομής Κατάρτισης για τα οποία έχουν βοηθηθεί τα ιδρύματα/οργανισμοί κατάρτισης κατά **επαρχία έδρας** και κατά

κατηγορία υπόστασης περιέχονται στους πίνακες 2.3 και 2.4 αντίστοιχα του Παραρτήματος 2.

Η γενική διαπίστωση που μπορεί να γίνει αναφορικά με τα στοιχεία του Σχεδίου που αξιοποιούνται περισσότερο είναι ότι η μεγάλη πλειοψηφία των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης έχουν βοηθηθεί σε σχέση με την αγορά τεχνικού εξοπλισμού και οπτικοακουστικών μέσων και βοηθημάτων κατάρτισης. Αυτό καταδεικνύει την τεράστια σημασία που τα ιδρύματα/οργανισμοί κατάρτισης άρχισαν να αποδίδουν στην εισαγωγή και αξιοποίηση της νέας τεχνολογίας στον τρόπο εφαρμογής της κατάρτισης.

Η αξιολόγηση της βοήθειας που τα ιδρύματα/οργανισμοί κατάρτισης αποκόμισαν από το Σχέδιο Ενίσχυσης της Υποδομής Κατάρτισης κατά κατηγορία υπόστασης φαίνεται στον Πίνακα 5.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΠΟ ΤΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ/ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ
ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΤΟΥ ΒΑΘΜΟΥ ΒΟΗΘΕΙΑΣ ΠΟΥ ΕΙΧΑΝ ΑΠΟ
ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΤΗΣ ΥΠΟΔΟΜΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ
ΚΑΤΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΥΠΟΣΤΑΣΗΣ
(Μέσος Όρος Απαντήσεων)

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΥΠΟΣΤΑΣΗΣ	ΒΑΘΜΟΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ
Δημόσια Ιδρύματα	5,0
Συμβουλευτικοί Οίκοι	4,6
Επιχειρήσεις	4,8
Εκπαιδευτικά Ιδρύματα	4,4
Επαγγελματικοί Σύνδεσμοι	3,0
Εργοδοτικές Οργανώσεις/Σύνδεσμοι	5,0
Συνδικαλιστικές Οργανώσεις	4,5
ΣΥΝΟΛΟ	4,5

Βαθμός Βοήθειας

- 1: Καθόλου
- 2: Βοηθητικός σε μικρό βαθμό
- 3: Μέτριος
- 4: Βοηθητικός
- 5: Πολύ βοηθητικός

Πηγή: Τα Ιδρύματα Κατάρτισης της Κύπρου στο Κατώφλι του 2000

Ο μέσος όρος του βαθμού βοήθειας που τα ιδρύματα/οργανισμοί κατάρτισης αξιολόγησαν ότι είχαν από το Σχέδιο ήταν 4,5 με μέγιστο βαθμό το 5, ένας βαθμός που υποδηλώνει ότι το Σχέδιο ήταν αρκετά βοηθητικό.

Όλες σχεδόν οι κατηγορίες των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης αξιολόγησαν το Σχέδιο από αρκετά βοηθητικό έως πολύ βοηθητικό ενώ εξαίρεση αποτελεί η κατηγορία των Επαγγελματικών Συνδέσμων που χαρακτήρισε το Σχέδιο ως μέτριο.

Σχετικά με την αξιολόγηση του βαθμού βοήθειας που τα ιδρύματα/οργανισμοί κατάρτισης είχαν από το Σχέδιο κατά **επαρχία έδρας** αυτή βρίσκεται στον πίνακα 2.5 στο Παράρτημα 2.

Όσο αφορά την αξιοποίηση του Σχεδίου Ενίσχυσης της Υποδομής Κατάρτισης από τις επιχειρήσεις φαίνεται ότι το ενδιαφέρον τους για αξιοποίηση του Σχεδίου αυτού κυμαίνεται σε πολύ χαμηλά επίπεδα. Πιο συγκεκριμένα, **οι επιχειρήσεις που εγκρίθηκαν για συμμετοχή στο εν λόγω Σχέδιο μέχρι σήμερα ανέρχονται στις 27**. Από την περαιτέρω ανάλυση των δεδομένων σε σχέση με τα στοιχεία του Σχεδίου που έχουν αξιοποιηθεί από τις επιχειρήσεις, προκύπτει ότι **όλες οι επιχειρήσεις** βοηθήθηκαν ή αναμένεται να βοηθηθούν για την **αγορά μηχανημάτων/εξοπλισμού, 33%** για την **ετοιμασία προδιαγραφών κατάρτισης** και μόλις **7%** για την **εκπαίδευση των εκπαιδευτών**.

5.1.2. Επιπτώσεις από την Ευρωπαϊκή πορεία της Κύπρου

Η πορεία της Κύπρου για ένταξη της στην Ευρωπαϊκή Ένωση αναμένεται ότι θα έχει κάποιες επιπτώσεις και στα ιδρύματα/οργανισμούς κατάρτισης. Στο σημείο αυτό, εξετάζονται οι επιπτώσεις που είχαν και που αναμενόταν να έχουν τα ιδρύματα/οργανισμοί κατάρτισης λόγω της πορείας ένταξης της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση και η αξιοποίηση των κοινοτικών προγραμμάτων εκ μέρους των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης.

Στον Πίνακα 6 παρουσιάζονται οι εκτιμήσεις των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης για τις επιπτώσεις που υπέστησαν κατά την περίοδο 1995-1997 και για αυτές που ανέμεναν ότι θα υποστούν κατά την περίοδο 1998-2000 από την Ευρωπαϊκή πορεία της Κύπρου.

ΠΙΝΑΚΑΣ 6
ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ/ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ
ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΟΡΕΙΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

ΕΠΙΠΤΩΣΗ	1995 – 1997		1998 – 2000	
	Αρ.	%	Αρ.	%
Εξασφάλιση οικονομικών πόρων	6	4	84	52
Τεχνολογική αναβάθμιση	38	24	97	60
Απώλεια αγορών	3	2	3	2
Πρόσβαση σε νέες αγορές	12	7	67	41
Μείωση στον αριθμό των καταρτιζομένων	-	-	2	1
Αύξηση στον αριθμό των καταρτιζομένων	29	18	78	48
Μείωση της ανταγωνιστικότητας	1	1	8	5
Απόλυση προσωπικού	-	-	1	1
Καμιά επίπτωση	103	64	37	23
ΣΥΝΟΛΟ	162	100	162	100

Πηγή: Τα Ιδρύματα Κατάρτισης της Κύπρου στο Κατόφλι του 2000

Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης φαίνεται ότι παρόλο που την περίοδο 1995-1997 μόνο το 4% από αυτά εξασφάλισαν οικονομικούς πόρους από την Ευρωπαϊκή Ένωση, το ποσοστό που ανάμενε ότι θα εξασφαλίσει οικονομικούς πόρους την περίοδο 1998-2000 ανέρχεται στο 52%. Η αύξηση αυτή οφείλεται κυρίως στους Συμβουλευτικούς Οίκους και στα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα.

Παράλληλα, την περίοδο 1995-1997 το ποσοστό των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης που αναβαθμίστηκαν τεχνολογικά ήταν μόνο 24% ενώ το ποσοστό που πίστευε ότι θα υπάρξει τεχνολογική αναβάθμιση την περίοδο 1998-2000 λόγω της ευρωπαϊκής πορείας της Κύπρου ανέρχεται στο 60%. Το ψηλό αυτό ποσοστό προέρχεται και πάλι από τους Συμβουλευτικούς Οίκους και τα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα.

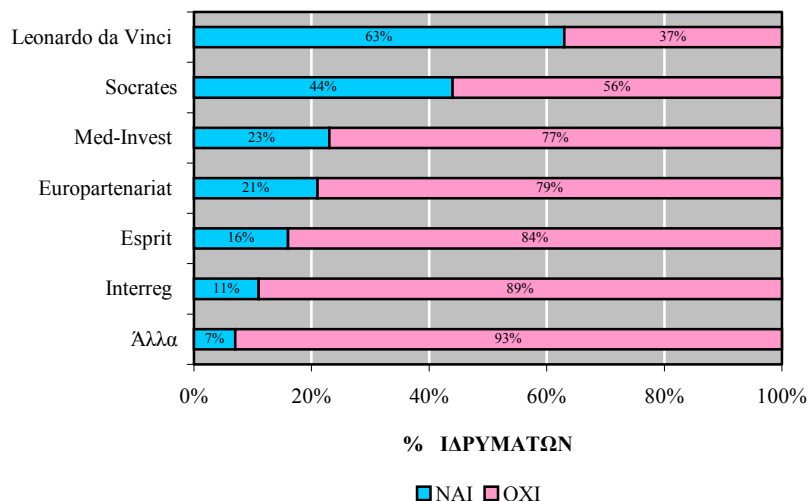
Οι επιπτώσεις στα ιδρύματα/οργανισμούς από την Ευρωπαϊκή πορεία της Κύπρου κατά **κατηγορία υπόστασης** και κατά **επαρχία έδρας** περιέχονται στους πίνακες 2.6 και 2.7 αντίστοιχα στο Παράρτημα 2.

Το θέμα της **αξιοποίησης των κοινοτικών προγραμμάτων από τα ιδρύματα/οργανισμούς κατάρτισης** θα αναλυθεί σε σχέση με δύο σημεία. Το πρώτο σημείο αφορά τη γνώση των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης για τα κοινοτικά προγράμματα ενώ το δεύτερο σημείο αφορά τη συμμετοχή των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης στα προγράμματα αυτά.

Η συμμετοχή των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης σε κοινοτικά προγράμματα αυτού του είδους θα αποβεί προς όφελος τους λόγω της οικονομικής βοήθειας που θα έχουν την ευκαιρία να εξασφαλίσουν, της τεχνολογικής αναβάθμισης τους σε εκπαιδευτικό εξοπλισμό, της άμεσης και έμμεσης κατάρτισης του προσωπικού τους καθώς και των χρήσιμων εμπειριών που θα αποκομίσουν από τη συμμετοχή τους.

Στο Σχεδιάγραμμα 12 φαίνεται η ποσοστιαία κατανομή των ιδρυμάτων/οργανισμών που γνωρίζουν για τα υπό εξέταση κοινοτικά προγράμματα.

**ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 12
ΚΟΙΝΟΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΟΥ ΓΝΩΡΙΖΟΥΝ
ΤΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ/ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ**

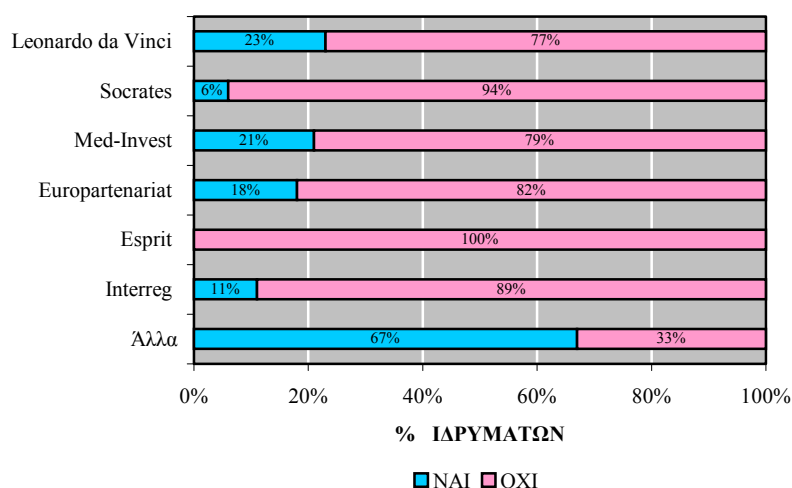
Πηγή: Τα Ιδρύματα Κατάρτισης της Κύπρου στο Κατώφλι του 2000

Το μόνο πρόγραμμα για το οποίο είναι ενήμερη η πλειοψηφία των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης είναι το Leonardo da Vinci. Πιο συγκεκριμένα, το ποσοστό των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης που γνωρίζουν για την ύπαρξη του προγράμματος αυτού φτάνει το 63%. Το αποτέλεσμα αυτό ίσως να οφείλεται εν μέρει στο γεγονός ότι η Αρχή ήταν μέχρι το 1999 η Εθνική Μονάδα Συντονισμού για το συγκεκριμένο πρόγραμμα και έτσι ήταν πιο εύκολο για τα ιδρύματα/οργανισμούς κατάρτισης να ενημερωθούν και να συμμετάσχουν στο πρόγραμμα αυτό λόγω της σχέσης τους με την Αρχή.

Το πρόγραμμα Socrates το γνωρίζει μόνο το 44% των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης, ενώ τα ποσοστά των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης που γνωρίζουν για τα υπόλοιπα προγράμματα βρίσκονται σε πολύ χαμηλά επίπεδα.

Το Σχεδιάγραμμα 13 παρουσιάζει το ποσοστό των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης που έλαβαν μέρος στα υπό εξέταση κοινοτικά προγράμματα, έχοντας ως βάση τον αριθμό των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης που γνώριζαν για το κάθε πρόγραμμα.

**ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 13
ΚΟΙΝΟΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΤΑ ΟΠΟΙΑ
ΕΧΟΥΝ ΛΑΒΕΙ ΜΕΡΟΣ ΤΑ
ΙΔΡΥΜΑΤΑ/ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ**

Πηγή: Τα Ιδρύματα Κατάρτισης της Κύπρου στο Κατώφλι του 2000

Σύμφωνα με τα στοιχεία του Σχεδιαγράμματος 13 φαίνεται ότι το πρόγραμμα που συγκεντρώνει το μεγαλύτερο ποσοστό συμμετοχής από τα ιδρύματα/οργανισμούς κατάρτισης που γνώριζαν για αυτό είναι το Leonardo da Vinci με 23%. Στη δεύτερη και τρίτη θέση βρίσκονται το Med-Invest και Europartenariat με 21% και 18% αντίστοιχα ενώ παρόλο που το πρόγραμμα Socrates περιήλθε στη γνώση του 44% των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης μόνο το 6% από αυτά έλαβε μέρος.

Το συμπέρασμα το οποίο συνάγεται είναι ότι **τα ιδρύματα/οργανισμοί κατάρτισης εκμεταλλεύονται σε πολύ μικρό βαθμό τα κοινοτικά προγράμματα** που παρέχουν τη δυνατότητα για γενική αναβάθμιση και ενίσχυση της υποδομής κατάρτισης των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης. Το ποσοστό των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης της Κύπρου το οποίο γνωρίζει για τα συγκεκριμένα προγράμματα κυμαίνεται σε χαμηλά επίπεδα και σε ακόμη χαμηλότερα επίπεδα κυμαίνεται το ποσοστό συμμετοχής τους σε αυτά.

5.2. Χρησιμότητα εισαγωγής σύγχρονων μεθόδων και τεχνολογιών κατάρτισης

Η εισαγωγή σύγχρονων μεθόδων και τεχνολογιών κατάρτισης έχει σαν στόχο όχι μόνο τη βελτίωση της ποιότητας της κατάρτισης αλλά και την παροχή περισσότερων διευκολύνσεων στην παρακολούθηση προγραμμάτων κατάρτισης, με απώτερο σκοπό την αναβάθμιση της ποιότητας και παραγωγικότητας του εργατικού δυναμικού.

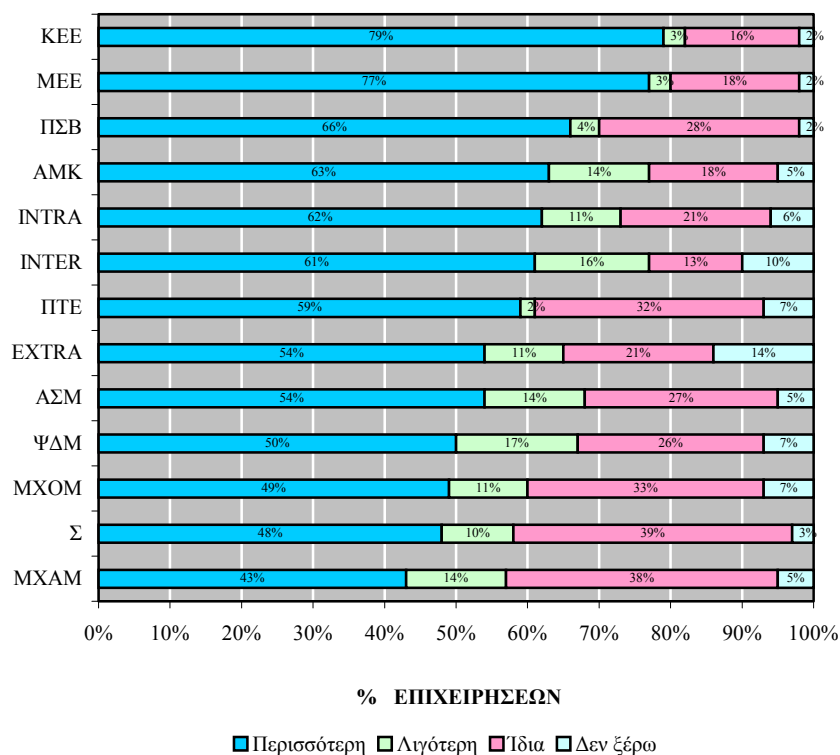
Στο υποκεφάλαιο αυτό εξετάζονται η αποτελεσματικότητα στη χρήση νέων μορφών κατάρτισης, ο βαθμός βελτίωσης στο ενδιαφέρον των καταρτιζομένων για συμμετοχή σε κατάρτιση με τη χρήση νέων μορφών κατάρτισης καθώς και τα κυριότερα εμπόδια και παράγοντες που επηρεάζουν τη συμμετοχή των εργαζομένων στην κατάρτιση.

5.2.1. Αποτελεσματικότητα από την αξιοποίηση νέων μορφών κατάρτισης

Το Σχεδιάγραμμα 14 παρουσιάζει με παραστατικό τρόπο την αποτελεσματικότητα στη χρήση διάφορων μεθόδων και τεχνολογιών

κατάρτισης συγκριτικά με παραδοσιακές μεθόδους όπως η κατάρτιση με καθορισμένο πρόγραμμα σε τάξη διδασκαλίας.

**ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 14
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΗ ΧΡΗΣΗ
ΜΕΘΟΔΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ
ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΑ ΜΕ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΥΣ**

ΚΕΕ: Κατάρτιση κατά την Εκτέλεση της Εργασίας
 ΜΕΕ: Μάθηση μέσα από την Εκτέλεση Εργασιών
 ΠΣΒ: Παροχή Συμβουλών και Βοήθειας
 ΑΜΚ: Άλλες Μορφές Κατάρτισης με τη χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών
 INTRA: Intranet
 INTER: Internet
 ΠΤΕ: Προγράμματα Τακτικής Εκπαίδευσης
 EXTRA: Extranet
 ΑΣΜ: Ανοικτά Συστήματα Μάθησης
 ΨΔΜ: Ψηφιακός Δίσκος Μνήμης
 ΜΧΟΜ: Μάθηση με τη χρήση Οπτικών Μέσων
 Σ: Συνέδρια
 ΜΧΑΜ: Μάθηση με τη χρήση Ακουστικών Μέσων

Πηγή: Η Λειτουργία της Κατάρτισης σε Επιχειρήσεις της Κύπρου στο Κατώφλι του 21ου αιώνα

Από την εξέταση των στοιχείων του Σχεδιαγράμματος 14 φαίνεται ότι η πλειοψηφία των επιχειρήσεων που χρησιμοποιούν τις διάφορες μεθόδους και τεχνολογίες κατάρτισης αξιολογούν ότι αυτές είναι **περισσότερο αποτελεσματικές μορφές κατάρτισης συγκρίνοντας τις με τις παραδοσιακές μεθόδους κατάρτισης**. Σε αντίθεση, το ποσοστό των επιχειρήσεων που κρίνουν ότι οι παραδοσιακές μέθοδοι κατάρτισης είναι περισσότερο αποτελεσματικές μορφές κατάρτισης είναι αρκετά μικρό.

Οι μέθοδοι και τεχνολογίες κατάρτισης που συγκεντρώνουν τα μεγαλύτερα ποσοστά επιχειρήσεων οι οποίες πιστεύουν ότι είναι πιο αποτελεσματικές από τις παραδοσιακές μεθόδους κατάρτισης είναι:

- Κατάρτιση κατά την Εκτέλεση της Εργασίας (79%)
- Μάθηση μέσα από την Εκτέλεση Εργασιών (77%)
- Παροχή Συμβουλών και Βοήθειας (66%)
- Άλλες Μορφές Κατάρτισης με τη χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών (63%)
- Intranet (62%)
- Internet (61%)

Οι μέθοδοι και τεχνολογίες κατάρτισης που συγκεντρώνουν τα μεγαλύτερα ποσοστά επιχειρήσεων οι οποίες πιστεύουν ότι αποτελούν πιο αποτελεσματικούς τρόπους κατάρτισης από τους παραδοσιακούς κατά μέγεθος επιχείρησης είναι:

- **Επιχειρήσεις με απασχόληση 20-49 άτομα:**
 - Κατάρτιση κατά την Εκτέλεση της Εργασίας (79%)
 - Intranet (78%)
 - Μάθηση μέσα από την Εκτέλεση Εργασιών (76%)
- **Επιχειρήσεις με απασχόληση 50-249 άτομα:**
 - Μάθηση μέσα από την Εκτέλεση Εργασιών (80%)
 - Κατάρτιση κατά την Εκτέλεση της Εργασίας (79%)
 - Παροχή Συμβουλών και Βοήθειας (66%)

- **Επιχειρήσεις με απασχόληση πέραν των 250 ατόμων:**
 - Intranet (100%)
 - Extranet (100%)
 - Κατάρτιση κατά την Εκτέλεση της Εργασίας (91%)

Τα στοιχεία αναφορικά με την αποτελεσματικότητα στη χρήση μεθόδων και τεχνολογιών κατάρτισης συγκριτικά με παραδοσιακές μεθόδους κατά **μέγεθος επιχείρησης** παρουσιάζονται στον πίνακα 2.8 στο Παράρτημα 2.

Οι εκτιμήσεις για την **αποτελεσματικότητα της αξιοποίησης νέων μορφών κατάρτισης στον τρόπο εφαρμογής της κατάρτισης κατά επαγγελματική κατηγορία** των Μικρομεσαίων επιχειρήσεων, στους τομείς της Μεταποίησης, Κατασκευών και Υπηρεσιών, καθώς και των Ιδρυμάτων/Οργανισμών Κατάρτισης παρουσιάζονται στους πίνακες 2.9 μέχρι 2.12 στο Παράρτημα 2.

Από την εξέταση των στοιχείων αυτών, το γενικό συμπέρασμα που συνάγεται είναι ότι η αποτελεσματικότητα στις επαγγελματικές κατηγορίες οι οποίες απαιτούν τη χρήση περισσότερο πνευματικών δεξιοτήτων παρά πρακτικών εμφανίζεται μεγαλύτερη. Οι **κυριότερες επαγγελματικές κατηγορίες** όπου η κατάρτιση με την υιοθέτηση νέων μορφών κατάρτισης θα καταστεί περισσότερο αποτελεσματική είναι:

- Επιστημονικό προσωπικό
- Διευθυντές

5.2.2. Βελτίωση του ενδιαφέροντος από την υιοθέτηση νέων μορφών κατάρτισης

Οι εκτιμήσεις των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης καθώς και των Μικρομεσαίων επιχειρήσεων στους τομείς της Μεταποίησης, Κατασκευών και Υπηρεσιών για το βαθμό βελτίωσης του ενδιαφέροντος των εργοδοτούμενων τους για συμμετοχή σε προγράμματα κατάρτισης με την υιοθέτηση νέων μορφών κατάρτισης παρουσιάζονται στον Πίνακα 7.

ΠΙΝΑΚΑΣ 7
ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΒΑΘΜΟ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΤΟΥ
ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΤΩΝ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥΜΕΝΩΝ ΓΙΑ
ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΜΕ
ΤΗΝ ΥΙΟΘΕΤΗΣΗ ΝΕΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

ΒΑΘΜΟΣ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ	Μεταποίηση (%)	Κατασκευές (%)	Υπηρεσίες (%)	Ιδρύματα Κατάρτισης (%)
Καθόλου / Λίγο	32	36	48	46
Μέτρια	14	12	22	24
Πολύ / Πάρα Πολύ	33	19	22	27
Δεν Ξέρω	21	33	8	3
ΣΥΝΟΛΟ	100	100	100	100

Πηγή: Τα Ιδρύματα Κατάρτισης της Κύπρου στο Κατώφλι του 2000

Όπως φαίνεται, ένα σημαντικό ποσοστό τόσο των Μικρομεσαίων επιχειρήσεων και στους τρεις οικονομικούς τομείς όσο και των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης πιστεύει ότι με την υιοθέτηση νέων μορφών κατάρτισης το ενδιαφέρον των εργοδοτούμενων τους θα αυξηθεί πολύ ή πάρα πολύ, με το ψηλότερο ποσοστό να σημειώνεται στον τομέα της Μεταποίησης (33%).

Αξίζει επίσης να σημειωθεί ότι η πλειοψηφία των Μικρομεσαίων επιχειρήσεων, εκτός από τον τομέα της Μεταποίησης, και των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης δήλωσαν ότι το ενδιαφέρον των εργοδοτούμενων τους για συμμετοχή σε προγράμματα κατάρτισης θα βελτιωθεί καθόλου ή λίγο. Το ποσοστό αυτό εμφανίζεται ιδιαίτερα ψηλό στις Υπηρεσίες και στα Ιδρύματα Κατάρτισης όπου σχεδόν μία στις δύο επιχειρήσεις/ιδρύματα κρίνει ότι ο βαθμός βελτίωσης θα είναι ουσιαστικά ανύπαρκτος έως μηδαμινός.

Επίσης, ένα μεγάλο ποσοστό των εν λόγω επιχειρήσεων, στους τομείς των Κατασκευών (33%) και της Μεταποίησης (21%), δήλωσαν ότι δε γνωρίζουν αν με την εισαγωγή νέων μορφών κατάρτισης το ενδιαφέρον για συμμετοχή σε προγράμματα κατάρτισης θα βελτιωθεί. Το ψηλό αυτό ποσοστό θα οφείλεται εν μέρει στην άγνοια ορισμένων επιχειρήσεων αναφορικά τις νέες μορφές κατάρτισης.

5.2.3. Εμπόδια συμμετοχής στην κατάρτιση

Ο Πίνακας 8 καταγράφει τις απόψεις των Μικρομεσαίων επιχειρήσεων κατά οικονομικό τομέα αναφορικά με τα εμπόδια που αντιμετωπίζουν στην προσπάθεια για κατάρτιση του προσωπικού τους.

ΠΙΝΑΚΑΣ 8
ΑΠΟΨΕΙΣ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ
ΜΕ ΤΑ ΕΜΠΟΔΙΑ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ ΓΙΑ
ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΤΟΥΣ
(Μέσος Όρος Απαντήσεων)

ΕΜΠΟΔΙΟ ΣΤΗΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ	ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ
Αποδέσμευση προσωπικού κατά τις ώρες εργασίας	3,7	3,7	3,7
Μη προσφορά κατάλληλων προγραμμάτων στον κλάδο δραστηριότητας των επιχειρήσεων	2,9	3,1	2,8
Μη προσφορά κατάλληλων προγραμμάτων στην επαρχία των επιχειρήσεων	2,7	2,9	2,6
Ψηλό κόστος για συμμετοχή	2,2	2,4	2,3
Απουσία εμπειριών από τις επιχειρήσεις σε θέματα κατάρτισης	2,6	2,6	2,3
Ανυπαρξία υποδομής κατάρτισης μέσα στις επιχειρήσεις	2,5	2,6	2,3

Βαθμός Δυσκολίας

- 1: Καθόλου
- 2: Μικρός
- 3: Μέτριος
- 4: Μεγάλος
- 5: Πολύ μεγάλος

Πηγή: Τα Ιδρύματα Κατάρτισης της Κύπρου στο Κατώφλι του 2000

Το **κυριότερο εμπόδιο** στην κατάρτιση του προσωπικού των Μικρομεσαίων επιχειρήσεων και στους τρεις οικονομικούς τομείς είναι η **αποδέσμευση του προσωπικού** κατά τις ώρες εργασίας, κάτι που δυσκολεύει σε μεγάλο βαθμό τις επιχειρήσεις στην προσπάθεια που καταβάλλουν για κατάρτιση των εργοδοτούμενων τους.

Σημαντικά εμπόδια, που επηρεάζουν σε μέτριο βαθμό τη συμμετοχή των εργοδοτούμενων των εν λόγω επιχειρήσεων στην κατάρτιση, θεωρούνται επίσης η μη προσφορά κατάλληλων προγραμμάτων στον κλάδο δραστηριότητας των επιχειρήσεων καθώς και η μη προσφορά κατάλληλων προγραμμάτων στην επαρχία που εδρεύουν οι επιχειρήσεις.

Όσο αφορά τα εμπόδια που αντιμετωπίζουν τα ιδρύματα/οργανισμοί κατάρτισης στην προσπάθεια για κατάρτιση του προσωπικού τους αυτά παρουσιάζονται στον Πίνακα 9.

ΠΙΝΑΚΑΣ 9
ΑΠΟΨΕΙΣ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ/ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ
ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΕΜΠΟΔΙΑ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ
ΓΙΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΤΟΥΣ
(Μέσος Όρος Απαντήσεων)

ΕΜΠΟΔΙΟ ΣΤΗΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ	ΒΑΘΜΟΣ ΔΥΣΚΟΛΙΑΣ
Αποδέσμευση προσωπικού κατά τις ώρες εργασίας	2,9
Μη προσφορά κατάλληλων προγραμμάτων στον κλάδο δραστηριότητας των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης	2,8
Μη προσφορά κατάλληλων προγραμμάτων στην επαρχία των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης	2,3
Ψηλό κόστος για συμμετοχή	2,2
Χαμηλό ενδιαφέρον του προσωπικού για κατάρτιση εκτός ωρών εργασίας	2,1

Βαθμός Δυσκολίας

- 1: Καθόλου
- 2: Μικρός
- 3: Μέτριος
- 4: Μεγάλος
- 5: Πολύ μεγάλος

Πηγή: Τα Ιδρύματα Κατάρτισης της Κύπρου στο Κατώφλι του 2000

Όπως προκύπτει από την εξέταση των στοιχείων δε φαίνεται να υπάρχουν οποιαδήποτε σοβαρά εμπόδια για τα ιδρύματα/οργανισμούς κατάρτισης στην προσπάθεια για κατάρτιση του προσωπικού τους. Το κυριότερο εμπόδιο είναι αυτό που παρατηρήθηκε και στην περίπτωση των Μικρομεσαίων επιχειρήσεων, η αποδέσμευση προσωπικού κατά τις ώρες εργασίας.

Με την **εισαγωγή και αξιοποίηση νέων μεθόδων και τεχνολογιών κατάρτισης**, όπως κατάρτιση μέσω του Διαδικτύου ή κατάρτιση με τη χρήση ψηφιακού δίσκου μνήμης, ο **βαθμός δυσκολίας σε αυτά τα εμπόδια στην κατάρτιση θα μειωθεί σε σημαντικό βαθμό**. Η αποδέσμευση του προσωπικού κατά τις ώρες εργασίας και η ανάγκη για μετακίνηση του σε άλλες επαρχίες που προσφέρουν κατάλληλα προγράμματα κατάρτισης δεν θα αποτελούν πλέον σοβαρά εμπόδια για συμμετοχή των εργοδοτούμενων των επιχειρήσεων στην κατάρτιση.

5.2.4. Παράγοντες επηρεασμού της συμμετοχής στην κατάρτιση

Εκτός από τα εμπόδια στα οποία προσκρούουν οι προσπάθειες των Μικρομεσαίων επιχειρήσεων για κατάρτιση του προσωπικού τους υπάρχουν και ορισμένοι άλλοι παράγοντες που επηρεάζουν τη συμμετοχή των εργοδοτούμενων τους στην κατάρτιση.

Ο Πίνακας 10 παρουσιάζει τις απόψεις των Μικρομεσαίων επιχειρήσεων κατά οικονομικό τομέα αναφορικά με τους παράγοντες που επηρεάζουν τη συμμετοχή του προσωπικού τους σε προγράμματα κατάρτισης.

Όπως φαίνεται, ο σημαντικότερος παράγοντας που επηρεάζει τη συμμετοχή των εργοδοτούμενων των επιχειρήσεων στην κατάρτιση είναι ο χρόνος εφαρμογής του προγράμματος. Η άποψη η οποία επικρατεί στις Μικρομεσαίες επιχειρήσεις και των τριών οικονομικών τομέων είναι ότι ο χρόνος κατά τον οποίο εφαρμόζεται το πρόγραμμα επηρεάζει σε μεγάλο βαθμό τη συμμετοχή των εργοδοτούμενων των επιχειρήσεων στην κατάρτιση.

Ο τόπος εφαρμογής του προγράμματος, η διάρκεια, το περιεχόμενο καθώς και η μορφή κατάρτισης είναι κάποιοι άλλοι επιπρόσθετοι

παράγοντες που επηρεάζουν τη συμμετοχή των εργοδοτούμενων των επιχειρήσεων στην κατάρτιση. Στους τομείς της Μεταποίησης και των Υπηρεσιών ο βαθμός επηρεασμού όλων των πιο πάνω παραγόντων είναι μέτριος ενώ στον τομέα των Κατασκευών είναι μεγάλος.

ΠΙΝΑΚΑΣ 10
ΑΠΟΨΕΙΣ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ
ΤΟΥΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ
ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΤΟΥΣ ΣΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ
(Μέσος Όρος Απαντήσεων)

ΠΑΡΑΓΟΝΤΑΣ ΕΠΗΡΕΑΣΜΟΥ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ
Χρόνος εφαρμογής προγράμματος	3,7	4,0	3,7
Τόπος εφαρμογής προγράμματος	3,1	3,7	3,3
Διάρκεια κατάρτισης	3,3	3,6	3,2
Περιεχόμενο κατάρτισης	3,1	3,8	3,1
Μορφή κατάρτισης	3,0	3,5	2,8
Εκπαιδευτής	2,7	3,3	2,9
Μέσα παρουσίασης	2,8	3,2	2,7
Θέση ατόμων που θα καταρτισθούν	3,0	3,3	2,7
Ηλικία ατόμων που θα καταρτισθούν	2,8	3,6	2,5
Επίπεδο μόρφωσης ατόμων που θα καταρτισθούν	3,2	3,7	2,9
Χρόνια υπηρεσίας στην επιχείρηση ατόμων που θα καταρτισθούν	2,8	3,1	2,3

Βαθμός Επηρεασμού

- 1: Καθόλου
- 2: Μικρός
- 3: Μέτριος
- 4: Μεγάλος
- 5: Πολύ μεγάλος

Πηγή: Τα Ιδρύματα Κατάρτισης της Κύπρου στο Κατώφλι του 2000

Ο Πίνακας 11 παρουσιάζει τις απόψεις των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης αναφορικά με τους παράγοντες που επηρεάζουν τη συμμετοχή του προσωπικού τους στην κατάρτιση.

ΠΙΝΑΚΑΣ 11
ΑΠΟΨΕΙΣ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ/ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ
ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ
ΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΤΟΥΣ
ΣΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ
(Μέσος Όρος Απαντήσεων)

ΠΑΡΑΓΟΝΤΑΣ ΕΠΗΡΕΑΣΜΟΥ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	ΒΑΘΜΟΣ ΕΠΗΡΕΑΣΜΟΥ
Χρόνος εφαρμογής προγράμματος	3,2
Τόπος εφαρμογής προγράμματος	2,7
Διάρκεια κατάρτισης	3,1
Περιεχόμενο κατάρτισης	3,7
Μορφή κατάρτισης	2,9
Εκπαιδευτής	3,4
Θέση ατόμων που θα καταρτισθούν	2,5
Ηλικία ατόμων που θα καταρτισθούν	2,0
Επίπεδο εκπαίδευσης ατόμων που θα καταρτισθούν	2,5
Χρόνια υπηρεσίας στο ίδρυμα/ οργανισμό κατάρτισης των ατόμων που θα καταρτισθούν	1,9

Βαθμός Επηρεασμού

- 1: Καθόλου
- 2: Μικρός
- 3: Μέτριος
- 4: Μεγάλος
- 5: Πολύ μεγάλος

Πηγή: Τα Ιδρύματα Κατάρτισης της Κύπρου στο Κατώφλι του 2000

Όπως διαπιστώνεται, ο σημαντικότερος παράγοντας ο οποίος επηρεάζει σε μεγάλο βαθμό τη συμμετοχή του προσωπικού των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης σε προγράμματα κατάρτισης είναι το περιεχόμενο της κατάρτισης ενώ ο χρόνος και ο τόπος εφαρμογής του προγράμματος και η διάρκεια και η μορφή κατάρτισης επηρεάζουν σε μέτριο βαθμό τη συμμετοχή των ατόμων αυτών στην κατάρτιση.

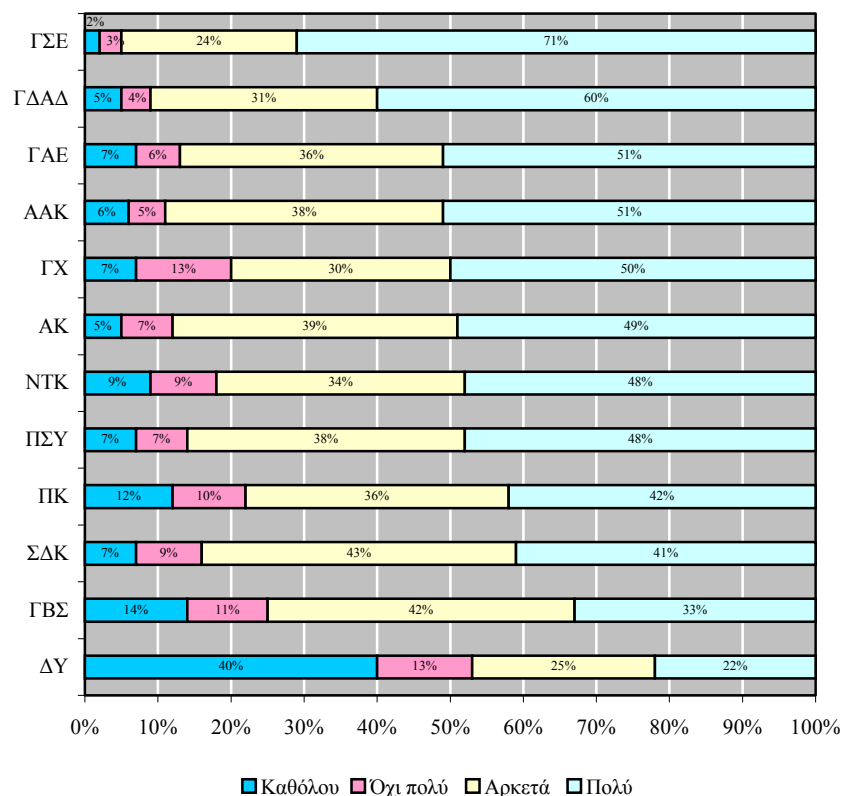
Με την **εισαγωγή και αξιοποίηση νέων μεθόδων και τεχνολογιών κατάρτισης** οι προαναφερθέντες παράγοντες, οι οποίοι επηρεάζουν τη συμμετοχή των εργοδοτούμενων τόσο των Μικρομεσαίων επιχειρήσεων όσο και των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης, θα σταματήσουν να επηρεάζουν, σε μεγάλο ή μέτριο βαθμό, αρνητικά τη συμμετοχή στην κατάρτιση. Παράγοντες όπως ο χρόνος και ο τόπος εφαρμογής του προγράμματος καθώς επίσης η διάρκεια, το περιεχόμενο και η μορφή κατάρτισης θα μπορούν να ελέγχονται σε σημαντικό βαθμό από τους καταρτιζομένους.

Οι καταρτιζόμενοι θα έχουν τη **δυνατότητα κατάρτισης σε χρόνο που είναι βολικός για τις επιχειρήσεις τους και τους ιδίους**, η ανάγκη για μετακίνηση τους σε άλλες επαρχίες θα πάψει πλέον να υφίσταται και η διάρκεια κατάρτισης που σημαίνει την απουσία του προσωπικού από τον χώρο εργασίας του για κάποιο χρονικό διάστημα θα μπορεί να επιλέγεται ευκολότερα. Επιπρόσθετα, οι καταρτιζόμενοι θα έχουν μεγαλύτερη επιλογή προγραμμάτων σε σχέση με το περιεχόμενο κατάρτισης παρέχοντας τους έτσι τη δυνατότητα ικανοποίησης σε μεγαλύτερο βαθμό των εξειδικευμένων αναγκών κατάρτισης της επιχείρησής τους ενώ ταυτόχρονα θα έχουν και την ευκαιρία να επιλέξουν τη μορφή κατάρτισης του προγράμματος στο οποίο θα συμμετάσχουν.

5.2.5. Σημαντικότητα δεξιοτήτων των υπευθύνων κατάρτισης σε επιχειρήσεις

Η υιοθέτηση νέων τεχνολογιών κατάρτισης αναμένεται να έχει και κάποιες επιπτώσεις στην εκτέλεση των καθηκόντων των υπευθύνων κατάρτισης στις επιχειρήσεις. Το Σχεδιάγραμμα 15 εξετάζει τη σημαντικότητα που διαδραματίζουν διάφορες δεξιότητες στην αποτελεσματική εκτέλεση της εργασίας των υπευθύνων κατάρτισης στις επιχειρήσεις με απασχόληση 20 άτομα και άνω.

ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 15
ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΗΤΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΣΤΗΝ
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΤΩΝ ΥΠΕΥΘΥΝΩΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

- ΓΣΕ: Γνώσεις Στόχων της Επιχείρησης
- ΓΔΑΔ: Γνώσεις Διεύθυνσης Ανθρώπινου Δυναμικού
- ΓΑΕ: Γνώσεις σε σχέση με την Ανάπτυξη των Επιχειρήσεων
- ΑΑΚ: Ανάλυση Αναγκών Κατάρτισης
- ΓΧ: Γνώσεις στα Χρηματοοικονομικά
- ΑΚ: Αξιολόγηση Κατάρτισης
- ΝΤΚ: Νέες Τεχνολογίες Κατάρτισης
- ΠΣΥ: Παροχή Συμβουλευτικών Υπηρεσιών
- ΠΚ: Παροχή Κατάρτισης
- ΣΔΚ: Σχεδιασμός Δραστηριοτήτων Κατάρτισης
- ΓΒΣ: Γνώσεις Βιομηχανικών Σχέσεων
- ΔΥ: Διαχείριση Υπεργολάβων

Πηγή: Η Λειτουργία της Κατάρτισης σε Επιχειρήσεις της Κύπρου στο Κατώφλι του 21ου αιώνα

Από την εξέταση των στοιχείων του Σχεδιαγράμματος 15, φαίνεται ότι η **σημαντικότητα των νέων τεχνολογιών κατάρτισης στην αποτελεσματική εκτέλεση της εργασίας των υπευθύνων κατάρτισης στις επιχειρήσεις που απασχολούν 20 άτομα και άνω είναι πολύ μεγάλη**. Το 48% των υπευθύνων κατάρτισης στις επιχειρήσεις αυτές εκτιμούν ότι οι νέες τεχνολογίες κατάρτισης έχουν πολύ μεγάλη σημασία στην αποτελεσματική εκτέλεση της εργασίας τους ενώ ποσοστό της τάξης του 34% τις θεωρεί αρκετά σημαντικές. Αντίθετα, ποσοστό 9% δεν αποδίδει πολλή σημασία στο ρόλο που μπορούν να διαδραματίσουν οι νέες τεχνολογίες κατάρτισης στην αποτελεσματική εκτέλεση των καθηκόντων τους ενώ ακόμη 9% τις θεωρεί καθόλου σημαντικές.

Αξιοσημείωτο γεγονός είναι ότι όσο περισσότερο μεγαλώνει το μέγεθος της επιχείρησης τόσο περισσότερο μικραίνει το ποσοστό των υπευθύνων κατάρτισης το οποίο πιστεύει ότι οι νέες τεχνολογίες κατάρτισης δεν είναι καθόλου χρήσιμες στην εκτέλεση της εργασίας τους.

Η εικόνα που επικρατεί σχετικά με τη σημαντικότητα των νέων τεχνολογιών κατάρτισης στην αποτελεσματική εκτέλεση των καθηκόντων των υπευθύνων κατάρτισης των επιχειρήσεων κατά **μέγεθος επιχείρησης** περιέχεται στον πίνακα 2.13 στο Παράρτημα 2.

Συνοψίζοντας, η εισαγωγή και ιδιαίτερα η αξιοποίηση νέων μεθόδων και τεχνολογιών κατάρτισης αναμένεται να βοηθήσει στην **ανάπτυξη νέων προσεγγίσεων** στην κατάρτιση των εργαζομένων, στη **βελτίωση της ποιότητας** της παρεχόμενης κατάρτισης και στην **αύξηση της συμμετοχής** σε δραστηριότητες κατάρτισης. Η θέση αυτή ενισχύεται από τα ακόλουθα:

- Την αποτελεσματικότητα από την αξιοποίηση σύγχρονων μεθόδων και τεχνολογιών κατάρτισης συγκριτικά με τις παραδοσιακές μεθόδους.
- Τη βελτίωση του ενδιαφέροντος των εργοδοτούμενων των Μικρομεσαίων επιχειρήσεων και των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης από την υιοθέτηση νέων μορφών κατάρτισης.

- Την εξάλειψη των εμποδίων που αντιμετωπίζουν τόσο οι Μικρομεσαίες επιχειρήσεις όσο και τα ιδρύματα/οργανισμοί κατάρτισης στην προσπάθεια την οποία καταβάλλουν για κατάρτιση του προσωπικού τους.
- Την εξάλειψη των παραγόντων που επηρεάζουν αρνητικά τη συμμετοχή του προσωπικού των Μικρομεσαίων επιχειρήσεων και των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης σε δραστηριότητες κατάρτισης.
- Τη σημαντικότητα που διαδραματίζουν οι νέες τεχνολογίες κατάρτισης στην αποτελεσματική εκτέλεση της εργασίας των υπευθύνων κατάρτισης στις επιχειρήσεις με απασχόληση 20 άτομα και άνω.

6. ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ/ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ

Από την εξέταση και ανάλυση των στοιχείων και δεδομένων αναφορικά με τις μεθόδους και τεχνολογίες κατάρτισης έχουν προκύψει ορισμένα σημαντικά συμπεράσματα και διαπιστώσεις τα οποία καταγράφονται στο κεφάλαιο αυτό. Στη συνέχεια, γίνονται συγκεκριμένες εισηγήσεις σε σχέση με την ενημέρωση και την εισαγωγή και αξιοποίηση σύγχρονων μεθόδων και τεχνολογιών κατάρτισης στην Κύπρο.

6.1. Βασικές διαπιστώσεις και συμπεράσματα

Όπως φάνηκε από τη μελέτη, οι ραγδαίες εξελίξεις που παρατηρούνται τα τελευταία χρόνια στις τεχνολογίες της πληροφορικής και των επικοινωνιών δεν άφησαν ανεπηρέαστους ούτε τους τομείς της εκπαίδευσης και της κατάρτισης. Η τάση για αντικατάσταση της παθητικής κατάρτισης από την ενεργητική κατάρτιση και η στροφή προς την ηλεκτρονική μάθηση γίνεται ολοένα και πιο αισθητή. Οι πρόσφατες εξελίξεις στην τεχνολογία των ηλεκτρονικών υπολογιστών και ιδιαίτερα του διαδικτύου, έχουν δώσει μια άλλη διάσταση στην εκπαίδευση και κατάρτιση των ατόμων.

Ο ρόλος που διαδραματίζουν σήμερα και που αναμένεται να διαδραματίσουν στο μέλλον οι σύγχρονες μέθοδοι και τεχνολογίες κατάρτισης στην κατάρτιση και ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού είναι πολύ μεγάλος. Με την εισαγωγή και ορθή αξιοποίηση της τεχνολογίας της πληροφορικής και των επικοινωνιών στον τομέα της κατάρτισης επιτυγχάνεται η κατάρτιση του ατόμου σε συντομότερο χρονικό διάστημα αλλά κυρίως πιο αποτελεσματικά.

6.1.1. Διαπιστώσεις και συμπεράσματα σε σχέση με την πολιτική στην Ευρωπαϊκή Ένωση

- (i) Στόχος της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι να καταστεί η πιο ανταγωνιστική και δυναμική οικονομία της γνώσης ανά την υφήλιο προσαρμόζοντας τα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης της στην ψηφιακή μάθηση και αυξάνοντας σημαντικά τις επενδύσεις της σε ανθρώπινους πόρους.

- (ii) Πρόθεση της είναι να κινηθεί προς την εκπαίδευση καθόλη τη διάρκεια της ζωής, κυρίως μέσω της ανάπτυξης πιο αποτελεσματικών και πιο ευέλικτων μεθόδων διδασκαλίας και μάθησης και της προσαρμογής των μεθόδων αυτών στις ανάγκες και απαιτήσεις των ατόμων.
- (iii) Τα κράτη μέλη της ΕΕ καλούνται να αναπτύξουν την έρευνα, τον πειραματισμό, την αξιολόγηση και τη χρήση των νέων τεχνολογιών της πληροφορικής και της επικοινωνίας στους τομείς της εκπαίδευσης και της κατάρτισης. Καλούνται επίσης να ενθαρρύνουν την έρευνα στα εκπαιδευτικά λογισμικά και στα συστήματα μάθησης, στο πλαίσιο συμπράξεων μεταξύ παραγόντων της εκπαίδευσης, εκδοτών και επιχειρήσεων του τομέα των πολυμέσων.
- (iv) Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή καλείται να διεξαγάγει συγκριτική μελέτη για τις πιο προηγμένες πειραματικές εφαρμογές χρήσης εκπαιδευτικών προϊόντων και πολυμέσων ανά το παγκόσμιο κοινοποιώντας τα αποτελέσματα της στα κράτη μέλη και να συμπεριλάβει την εκπαίδευση και την κατάρτιση στις πρωτοβουλίες της με θέμα την κοινωνία της πληροφορικής. Πρόσθετα, καλείται να ενθαρρύνει τη δημιουργία δικτύων ιδρυμάτων κατάρτισης και τη διάδοση των καλύτερων πρακτικών στα κράτη μέλη.
- (v) Στην ΕΕ σχεδιάστηκαν ειδικά προγράμματα, όπως είναι οι Εφαρμογές Τηλεπληροφορικής και Τεχνολογίες Πληροφορικής και τα Socrates I και II και Leonardo da Vinci I και II, τα οποία άμεσα ή έμμεσα υποστηρίζουν την έρευνα, παραγωγή και εισαγωγή των τεχνολογιών της πληροφορικής και των επικοινωνιών στην εκπαίδευση και στην κατάρτιση και γενικά τη διάδοση καινοτόμων μεθόδων διδασκαλίας και μάθησης.
- (vi) Μια από τις προτεραιότητες των κοινοτικών προγραμμάτων Socrates και Leonardo da Vinci είναι να ενθαρρύνουν την αναγνώριση των προσόντων που αποκτούνται τόσο από την ανοικτή και εξ αποστάσεως μάθηση όσο και από τη χρήση εκπαιδευτικών λογισμικών.

- (vii) Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει καθορίσει ως κύριες ενέργειες προτεραιότητας την ενθάρρυνση της παρατήρησης και της κατανόησης των ορθών πρακτικών και των τεχνολογιών, την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας τους και τη σύσταση ομάδων εμπειρογνομόνων με υπεύθυνους κατάρτισης για την παρακολούθηση των εξελίξεων στο συγκεκριμένο θέμα.
- (viii) Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε Σχέδιο δράσης ηλεκτρονικής μάθησης που αποσκοπεί στην επιτάχυνση της χρήσης των νέων τεχνολογιών της πληροφορικής και των επικοινωνιών στην εκπαίδευση και στην κατάρτιση. Οι επιμέρους στόχοι του Σχεδίου αυτού είναι να δικτυωθούν τα ερευνητικά ιδρύματα, τα πανεπιστήμια, οι επιστημονικές βιβλιοθήκες και τα σχολεία πριν το τέλος του 2001, να εξαπλωθεί η πρόσβαση στο διαδίκτυο και στα πολυμέσα για όλους τους μαθητές μέχρι το 2002 και να εξειδικευτούν οι εκπαιδευτικοί στη χρήση του διαδικτύου και των πολυμέσων μέχρι το τέλος του 2002.
- (ix) Όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχουν αναλάβει πρωτοβουλίες σε εθνικό επίπεδο που στόχο έχουν τον εκσυγχρονισμό των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης τους με την εισαγωγή και αξιοποίηση των τεχνολογιών της πληροφορικής και της επικοινωνίας στους τομείς της εκπαίδευσης και της κατάρτισης. Οι κυριότερες πρωτοβουλίες αφορούν τη σύνδεση των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων με το διαδίκτυο, την παραγωγή και διάδοση εκπαιδευτικών λογισμικών και πολυμέσων καθώς και την προώθηση της ανοικτής και εξ αποστάσεως μάθησης.

6.1.2. Διαπιστώσεις και συμπεράσματα σε σχέση με την πολιτική στην Κύπρο

- (i) Στόχος της Κύπρου για το συγκεκριμένο θέμα είναι όπως η χώρα συμμετάσχει ενεργά στην κοινωνία της γνώσης και της πληροφορίας ενώ ταυτόχρονα να ενθαρρύνει τους πολίτες της να εκμεταλλευτούν στο έπακρο τις δυνατότητες που τους προσφέρουν οι τηλεματικές εφαρμογές.

- (ii) Συγκεκριμένα, σύμφωνα με το Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης 1999-2003 στόχος της Κύπρου είναι να εκσυγχρονίσει το σύστημα εκπαίδευσης και κατάρτισης της με απώτερο σκοπό την προσφορά μιας ευέλικτης και πολύπλευρης μόρφωσης η οποία να συνδυάζει στοιχεία γενικής και τεχνολογικής παιδείας.
- (iii) Κύριοι άξονες της πολιτικής αυτής θα είναι η συνεχής αναβάθμιση του διδακτικού υλικού με διάφορα μαθήματα τα οποία θα συμβάλλουν στην εμπέδωση της τεχνολογίας της πληροφορικής και των επικοινωνιών, η κατάρτιση των εκπαιδευτικών και εκπαιδευτών στις σύγχρονες μεθόδους διδασκαλίας και η ενθάρρυνση της αξιοποίησης των ειδικών κοινοτικών προγραμμάτων.
- (iv) Στα πλαίσια του Στρατηγικού Σχεδίου Ανάπτυξης 1999-2003 το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού προγραμματίζει την εισαγωγή ενός ειδικού προγράμματος που αποσκοπεί στην εισαγωγή των ηλεκτρονικών υπολογιστών και του μαθήματος της πληροφορικής σε όλες τις βαθμίδες του εκπαιδευτικού συστήματος.
- (v) Η Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού συμβάλλει στην ενίσχυση της υποδομής κατάρτισης τόσο των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης όσο και των επιχειρήσεων μέσω του Σχεδίου Ενίσχυσης της Υποδομής Κατάρτισης που εφαρμόζει. Το Σχέδιο αυτό επιχορηγεί τα ιδρύματα/οργανισμούς κατάρτισης και τις επιχειρήσεις για την αγορά τεχνικού εξοπλισμού κατάρτισης, την ετοιμασία προδιαγραφών κατάρτισης και την κατάρτιση εκπαιδευτών.
- (vi) Το Σχέδιο Ενίσχυσης της Υποδομής Κατάρτισης είναι συνδεδεμένο με τις παραδοσιακές αρχές και αντιλήψεις που επικρατούσαν για την κατάρτιση και χρειάζεται να επισπευτεί ο εμπλουτισμός του για να συνάδει περισσότερο με τις διεθνείς εξελίξεις. Θα πρέπει να διαμορφωθεί με τέτοιο τρόπο έτσι ώστε να ενσωματώνει και να προωθεί την εξατομικευμένη μάθηση, την ανοικτή και εξ αποστάσεως μάθηση και γενικά τις σύγχρονες μεθόδους και τεχνολογίες κατάρτισης. Προς αυτή την κατεύθυνση, καθοριστικό ρόλο

αναμένεται να διαδραματίσει και η επανεξέταση και αναθεώρηση της Πολιτικής Κατάρτισης και της Πολιτικής Χορηγιών της Αρχής.

6.1.3. Διαπιστώσεις και συμπεράσματα αναφορικά με την υποδομή κατάρτισης στην Κύπρο

Επιχειρήσεις (20 άτομα και άνω)

- (i) Το ποσοστό των επιχειρήσεων, με απασχόληση 20 άτομα και άνω, που αφιερώνει μέρος του κονδυλίου για την κατάρτιση στον εμπλουτισμό και στη βελτίωση των στοιχείων της υποδομής κατάρτισης ανέρχεται στο 70% και σίγουρα υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης.
- (ii) Οι σύγχρονες μέθοδοι και τεχνολογίες κατάρτισης δεν συγκαταλέγονται ανάμεσα στις διαδεδομένες μορφές κατάρτισης που χρησιμοποιούν οι επιχειρήσεις, με απασχόληση 20 άτομα και άνω, για κατάρτιση του προσωπικού τους. Ορισμένες σύγχρονες μέθοδοι και τεχνολογίες κατάρτισης παρουσιάζουν ιδιαίτερα χαμηλά ποσοστά χρησιμοποίησης με τα χαμηλότερα να εντοπίζονται στο Extranet (3%) και στο Intranet (7%).
- (iii) Σε όλες τις μεθόδους και τεχνολογίες κατάρτισης αναμένεται να παρατηρηθεί σημαντική αύξηση στη χρήση τους μέσα στους επόμενους 12 μήνες από τις επιχειρήσεις (20 άτομα και άνω) που ήδη τις χρησιμοποιούν. Οι μεγαλύτερες αυξήσεις αναμένονται να παρατηρηθούν στις σύγχρονες μεθόδους και τεχνολογίες κατάρτισης όπως το Intranet (63%), το Extranet (54%), το Internet (51%) και τις Άλλες Μορφές Κατάρτισης με τη χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών (49%).

Ιδρύματα/Οργανισμοί κατάρτισης

- (iv) Μόνο το 75% των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης διαθέτει βιβλιοθήκη κατάλληλα εμπλουτισμένη για χρήση από τους εκπαιδευτές, με τα ποσοστά των Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων και των Συμβουλευτικών Οίκων να φτάνουν το 91% και 90% αντίστοιχα.

- (v) Αναφορικά με το περιεχόμενο των βιβλιοθηκών φαίνεται ότι το ποσοστό των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης που είναι εμπλουτισμένα με βιντεοκασέτες και ψηφιακούς δίσκους μνήμης βρίσκεται σε ικανοποιητικά επίπεδα, 66% και 59% αντίστοιχα. Από την άλλη πλευρά, σε πολύ χαμηλά επίπεδα βρίσκεται το ποσοστό των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης που διαθέτει πολυμέσα αλληλεπίδρασης (38%).
- (vi) Σχετικά με τον εκπαιδευτικό εξοπλισμό των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης προκύπτει ότι η πλειοψηφία τους διαθέτει ηλεκτρονικούς υπολογιστές (67%), τηλεόραση/βίντεο (56%) και διασκόπιο (54%). Σε πολύ χαμηλά επίπεδα κυμαίνονται τα ποσοστά των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης τα οποία είναι εξοπλισμένα με LCD Display (19%) και Film Projector (15%). Ο εκπαιδευτικός εξοπλισμός ο οποίος χρησιμοποιείται σε μεγαλύτερο βαθμό εκεί όπου είναι διαθέσιμος είναι το διασκόπιο, τα Multimedia Video Projectors, οι ηλεκτρονικοί υπολογιστές και τα LCD Displays.
- (vii) Τα περισσότερα ιδρύματα/οργανισμοί κατάρτισης στην Κύπρο (72%) έχουν αναπτύξει κάποιο είδος συνεργασίας με αντίστοιχα ιδρύματα/οργανισμούς κατάρτισης είτε στην Κύπρο είτε και στο εξωτερικό. Το 56% των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης έχει συνεργαστεί με αντίστοιχους οργανισμούς χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (πλην της Ελλάδας), το 36% με οργανισμούς της Ελλάδας και μόνο το 8% με αντίστοιχους Αμερικάνικους οργανισμούς.
- (viii) Το 62% των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης από αυτά που δεν έχουν συνάψει κανένα είδος συνεργασίας με αντίστοιχα ιδρύματα/οργανισμούς κατάρτισης σκοπεύει να αναπτύξει μια τέτοια συνεργασία στο προσεχές μέλλον.
- (ix) Η μεγαλύτερη έμφαση στις επενδύσεις που έχουν κάνει και που προγραμματίζουν να κάνουν τα ιδρύματα/οργανισμοί κατάρτισης αφορά τον εκπαιδευτικό εξοπλισμό. Αυτό δείχνει τη σημασία που τα ιδρύματα/οργανισμοί κατάρτισης άρχισαν να αποδίδουν στην αναβάθμιση της ποιότητας της

κατάρτισης που προσφέρουν. Συγκεκριμένα, ποσοστό της τάξης του 75% επένδυσε σε εκπαιδευτικό εξοπλισμό κατά την περίοδο 1995-1997 ενώ το ίδιο ποσοστό προγραμμάτιζε να επενδύσει σε εκπαιδευτικό εξοπλισμό κατά την περίοδο 1998-2000.

6.1.4. Διαπιστώσεις και συμπεράσματα για τη δυνατότητα και τη χρησιμότητα εισαγωγής σύγχρονων μεθόδων και τεχνολογιών κατάρτισης

Σχέδιο Ενίσχυσης της Υποδομής Κατάρτισης της Αρχής

- (i) Η πλειοψηφία των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης (73%) γνωρίζει για την ύπαρξη του Σχεδίου Ενίσχυσης της Υποδομής Κατάρτισης της Αρχής.
- (ii) Το ποσοστό αξιοποίησης του Σχεδίου Ενίσχυσης της Υποδομής Κατάρτισης από τα ιδρύματα/οργανισμούς κατάρτισης τα οποία γνωρίζουν για την ύπαρξη του ανέρχεται μόλις στο 40%, ενώ το ποσοστό αυτό μειώνεται ακόμη περισσότερο, στο 29%, αν υπολογιστεί στο συνολικό αριθμό των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης.
- (iii) Τα πλείστα ιδρύματα/οργανισμοί κατάρτισης (87%), που έχουν αξιοποιήσει το Σχέδιο αυτό, βοηθήθηκαν για την αγορά μηχανημάτων/εξοπλισμού, ενώ τα ποσοστά που έχουν βοηθηθεί για την ετοιμασία προδιαγραφών κατάρτισης και την εκπαίδευση εκπαιδευτών είναι 47% και 43% αντίστοιχα.
- (iv) Το συγκεκριμένο Σχέδιο της Αρχής αξιολογήθηκε από τα ιδρύματα/οργανισμούς κατάρτισης ως αρκετά βοηθητικό, με όλες τις κατηγορίες των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης να το αξιολογούν από αρκετά βοηθητικό έως πολύ βοηθητικό. Μοναδική εξαίρεση αποτελούν οι Επαγγελματικοί Σύνδεσμοι που χαρακτήρισαν τη βοήθεια που έλαβαν από το Σχέδιο ως μέτρια.
- (v) Το ενδιαφέρον των επιχειρήσεων για συμμετοχή στο Σχέδιο Ενίσχυσης της Υποδομής Κατάρτισης βρίσκεται σε πολύ

χαμηλά επίπεδα. Μόνο 27 επιχειρήσεις εγκρίθηκαν μέχρι σήμερα για συμμετοχή στο συγκεκριμένο Σχέδιο, με το στοιχείο που αφορά στην αγορά μηχανημάτων/εξοπλισμού να αξιοποιείται από όλες τις επιχειρήσεις.

Ευρωπαϊκή Ένωση και Κοινοτικά Προγράμματα

- (vi) Την περίοδο 1995-1997, το 4% των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης εξασφάλισε οικονομικούς πόρους από την Ευρωπαϊκή Ένωση και το 24% αναβαθμίστηκε τεχνολογικά. Τα ποσοστά αυτά, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις των ίδιων των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης, προβλεπόταν ότι θα αυξηθούν κατακόρυφα την περίοδο 1998-2000. Το ποσοστό των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης το οποίο εκτιμούσε ότι θα εξασφαλίσει οικονομική βοήθεια ανέρχεται στο 52%, ενώ αυτό που πίστευε ότι θα υπάρξει τεχνολογική αναβάθμιση ανέρχεται στο 60%. Θετικές επιπτώσεις αναμενόταν να υπάρξουν κυρίως στους Συμβουλευτικούς Οίκους και στα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα.
- (vii) Η εικόνα που φαίνεται αναφορικά με τα κοινοτικά προγράμματα είναι ότι το ποσοστό των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης στην Κύπρο που γνωρίζουν για τα κοινοτικά προγράμματα κυμαίνεται σε χαμηλά επίπεδα και σε ακόμη χαμηλότερα επίπεδα το ποσοστό το οποίο συμμετέχει. Η πλειοψηφία των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης, με ποσοστό 63%, γνώριζε για το πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης Leonardo da Vinci αλλά μόνο το 23% των ιδρυμάτων αυτών έλαβε μέρος. Πρόσθετα, παρόλο που το 44% των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης γνώριζε για το κοινοτικό πρόγραμμα Socrates μόλις το 6% συμμετέσχε.
- (viii) Δηλώθηκε ότι η Ευρωπαϊκή πορεία της Κύπρου και η συμμετοχή των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης σε σχετικά κοινοτικά προγράμματα θα έχουν θετικές επιπτώσεις σε αυτά. Εκτός από τις χρήσιμες εμπειρίες που θα έχουν την ευκαιρία να αποκομίσουν, αναμένεται να έχουν τη δυνατότητα να εξασφαλίσουν οικονομικούς

πόρους, να αναβαθμιστούν τεχνολογικά σε εκπαιδευτικό εξοπλισμό και να καταρτιστεί το προσωπικό τους.

Σύγχρονες Μέθοδοι και Τεχνολογίες Κατάρτισης

- (ix) Η πλειοψηφία των επιχειρήσεων με απασχόληση 20 άτομα και άνω που χρησιμοποιούν διάφορες σύγχρονες μεθόδους και τεχνολογίες κατάρτισης αξιολογούν ότι αυτές είναι πιο αποτελεσματικές από τις παραδοσιακές μεθόδους. Η κατάρτιση με τη χρήση των ηλεκτρονικών υπολογιστών, του Intranet και του Internet βρίσκονται ανάμεσα στις μεθόδους και τεχνολογίες κατάρτισης που συγκεντρώνουν τα μεγαλύτερα ποσοστά επιχειρήσεων οι οποίες πιστεύουν ότι είναι πιο αποτελεσματικές από τις παραδοσιακές μεθόδους κατάρτισης.
- (x) Οι Μικρομεσαίες επιχειρήσεις και τα ιδρύματα/οργανισμοί κατάρτισης εκτιμούν ότι η κατάρτιση με την υιοθέτηση νέων μορφών κατάρτισης θα είναι πιο αποτελεσματική στις επαγγελματικές κατηγορίες όπου απαιτείται η χρήση περισσότερο πνευματικών δεξιοτήτων και θεωρητικών γνώσεων παρά πρακτικών, όπως είναι οι κατηγορίες των διευθυντών και του επιστημονικού προσωπικού.
- (xi) Μία στις τέσσερις Μικρομεσαίες επιχειρήσεις και ένα στα τέσσερα ιδρύματα/οργανισμοί κατάρτισης, εκτιμούν ότι το ενδιαφέρον των εργοδοτούμενων τους για συμμετοχή σε προγράμματα κατάρτισης θα βελτιωθεί από πολύ έως πάρα πολύ με την εισαγωγή νέων μορφών κατάρτισης.
- (xii) Η αποδέσμευση του προσωπικού των Μικρομεσαίων επιχειρήσεων και των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης κατά τις ώρες εργασίας αποτελεί το κυριότερο εμπόδιο στην προσπάθεια που καταβάλλουν για την κατάρτιση του. Πρόσθετα εμπόδια που δυσκολεύουν σε μικρότερο βαθμό αυτή την προσπάθεια των μικρομεσαίων επιχειρήσεων αποτελούν η μη προσφορά κατάλληλων προγραμμάτων στην επαρχία που εδρεύουν οι επιχειρήσεις καθώς και η ανυπαρξία υποδομής κατάρτισης μέσα σε αυτές.

- (xiii) Ο σημαντικότερος παράγοντας που επηρεάζει σε μεγάλο βαθμό τη συμμετοχή του προσωπικού των Μικρομεσαίων επιχειρήσεων στην κατάρτιση είναι ο χρόνος κατά τον οποίο εφαρμόζεται το πρόγραμμα. Άλλοι λιγότερο σημαντικοί παράγοντες είναι ο τύπος εφαρμογής του προγράμματος, η διάρκεια και το περιεχόμενο καθώς και η μορφή κατάρτισης. Στην περίπτωση των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης ο κυριότερος παράγοντας είναι το περιεχόμενο κατάρτισης, κάτι που επηρεάζει σε μεγάλο βαθμό τη συμμετοχή του προσωπικού στην κατάρτιση, και ακολουθούν κατά σειρά ο χρόνος εφαρμογής του προγράμματος, η διάρκεια και η μορφή κατάρτισης και ο τύπος εφαρμογής του προγράμματος.
- (xiv) Με την αξιοποίηση των νέων μορφών κατάρτισης, τόσο τα εμπόδια στην κατάρτιση όσο και οι παράγοντες επηρεασμού της συμμετοχής σε αυτή, θα παύσουν σε κάποιο βαθμό να διαδραματίζουν αρνητικό ρόλο στη συμμετοχή του προσωπικού των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης και των επιχειρήσεων στις δραστηριότητες κατάρτισης.
- (xv) Το 48% των υπευθύνων κατάρτισης στις επιχειρήσεις με απασχόληση 20 άτομα και άνω, πιστεύει ότι οι νέες τεχνολογίες κατάρτισης διαδραματίζουν πολύ σημαντικό ρόλο στην αποτελεσματική εκτέλεση της εργασίας τους, ενώ το 34% τις θεωρεί αρκετά σημαντικές. Σε αντίθεση, μόνο το 9% τις θεωρεί καθόλου σημαντικές ενώ ακόμη 9% τις θεωρεί όχι πολύ σημαντικές.
- (xvi) Η εισαγωγή και μελετημένη αξιοποίηση των σύγχρονων μεθόδων και τεχνολογιών κατάρτισης στις δραστηριότητες κατάρτισης στην Κύπρο αναμένεται να έχει σαν αποτέλεσμα την ανάπτυξη νέων προσεγγίσεων στην κατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού, τη βελτίωση της ποιότητας και αποτελεσματικότητας της κατάρτισης που προσφέρεται και την αύξηση των συμμετοχών στα προγράμματα κατάρτισης.

6.2. Εισηγήσεις

Η ευρωπαϊκή πορεία της Κύπρου παράλληλα με τις διεθνείς προκλήσεις που δημιουργούνται από την παγκοσμιοποίηση και τη φιλελευθεροποίηση, επιβάλλουν επιτακτικά την ανάπτυξη, υιοθέτηση και διάδοση νέων προσεγγίσεων στην κατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού. Με την αξιοποίηση σύγχρονων μεθόδων και τεχνολογιών κατάρτισης αναμένεται να υπάρξει βελτίωση της ποιότητας της προσφερόμενης κατάρτισης και περισσότερη ευελιξία η οποία θα παρέχει τη δυνατότητα κατάρτισης σε περισσότερους εργαζομένους έτσι που να μπορέσουν να ανταποκριθούν με επιτυχία στο νέο ανταγωνιστικό περιβάλλον.

Οι αποφάσεις, οι οδηγίες καθώς και τα ψηφίσματα των οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης στα θέματα που αφορούν την εισαγωγή και αξιοποίηση σύγχρονων μεθόδων και τεχνολογιών στους τομείς της εκπαίδευσης και της κατάρτισης υποδηλώνουν τη σημασία που η Ευρωπαϊκή Ένωση αποδίδει στο θέμα αυτό. Η πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην περίπτωση αυτή είναι να υποστηρίζει, να συμπληρώνει και να συντονίζει τις προσπάθειες που καταβάλλουν τα κράτη μέλη της για εκσυγχρονισμό και προσαρμογή των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με τέτοιο τρόπο έτσι που να ανταποκρίνονται καλύτερα στις ανάγκες των εργαζομένων.

Στα πλαίσια αυτά και λαμβάνοντας υπόψη τις διαπιστώσεις και τα συμπεράσματα τα οποία εξάχθηκαν από τη μελέτη, διατυπώνονται συγκεκριμένες εισηγήσεις που αφορούν την εισαγωγή και αξιοποίηση σύγχρονων μεθόδων και τεχνολογιών κατάρτισης στην Κύπρο.

6.2.1. Ενημέρωση των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης και των επιχειρήσεων αναφορικά με την αξιοποίηση σύγχρονων μεθόδων και τεχνολογιών κατάρτισης

Η Αρχή να αναλάβει πρωτοβουλία με σκοπό την ενημέρωση των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης και των επιχειρήσεων αναφορικά με την εισαγωγή και αξιοποίηση σύγχρονων μεθόδων και τεχνολογιών κατάρτισης στις δραστηριότητες κατάρτισης στην Κύπρο.

Στα πλαίσια της πρωτοβουλίας αυτής γίνονται οι ακόλουθες εισηγήσεις:

(i) Να αποσταλεί η μελέτη αυτή στα ιδρύματα/οργανισμούς κατάρτισης και στις επιχειρήσεις που απασχολούν 20 άτομα και άνω.

Επιδίωξη της Αρχής είναι να ενημερωθούν τα ιδρύματα/οργανισμοί κατάρτισης και οι επιχειρήσεις για:

- τις σύγχρονες μεθόδους και τεχνολογίες κατάρτισης και τις πρόσφατες εξελίξεις στον τομέα αυτό,
- τα σχετικά κοινοτικά προγράμματα που προωθούν την εισαγωγή και αξιοποίηση των σύγχρονων μεθόδων και τεχνολογιών κατάρτισης,
- την ύπαρξη του Σχεδίου Ενίσχυσης της Υποδομής Κατάρτισης της Αρχής μέσω του οποίου μπορούν να εξασφαλίσουν οικονομική βοήθεια για ενίσχυση της υποδομής κατάρτισης τους, και
- την πρόθεση της Αρχής να εμπλουτίσει το εν λόγω Σχέδιο έτσι που να προωθεί και να ενθαρρύνει σε μεγαλύτερο βαθμό την εισαγωγή και αξιοποίηση των σύγχρονων μεθόδων και τεχνολογιών κατάρτισης.

(ii) Να διοργανωθεί ειδική ημερίδα με θέμα την αξιοποίηση σύγχρονων μεθόδων και τεχνολογιών κατάρτισης.

Η ημερίδα αυτή να περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

- Παρουσίαση των διαπιστώσεων και των συμπερασμάτων της μελέτης.
- Ενημέρωση για το Σχέδιο Ενίσχυσης της Υποδομής Κατάρτισης της Αρχής.
- Παρουσιάσεις ειδικών για τις σύγχρονες μεθόδους και τεχνολογίες κατάρτισης.

- Έκθεση σύγχρονων μεθόδων και τεχνολογιών κατάρτισης.
- Ενημέρωση από τους αρμόδιους φορείς και υπηρεσίες για τα σχετικά κοινοτικά προγράμματα και τις δυνατότητες που προσφέρουν.

(iii) Οι σύγχρονες μέθοδοι και τεχνολογίες κατάρτισης να αποτελέσουν το κύριο θέμα σε μια από τις επόμενες εκδόσεις του περιοδικού της Αρχής “Άνθρωπος και Ανάπτυξη”.

Το τεύχος να περιέχει μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

- Περίληψη της μελέτης.
- Το Σχέδιο Ενίσχυσης της Υποδομής Κατάρτισης της Αρχής.
- Άρθρα από εμπειρογνώμονες στον τομέα αυτό.

6.2.2. Εμπλουτισμός του Σχεδίου Ενίσχυσης της Υποδομής Κατάρτισης και αναθεώρηση της Πολιτικής Κατάρτισης και της Πολιτικής Χορηγιών της Αρχής

Όπως προκύπτει από τα στοιχεία της μελέτης, το Σχέδιο Ενίσχυσης της Υποδομής Κατάρτισης της Αρχής είναι συνδεδεμένο με τους παραδοσιακούς τρόπους κατάρτισης και χρειάζεται όπως εμπλουτιστεί για να συμβαδίζει περισσότερο με τις σύγχρονες αντιλήψεις που επικρατούν διεθνώς για την κατάρτιση. Καθοριστικό ρόλο αναμένεται να διαδραματίσει η επανεξέταση και αναθεώρηση της Πολιτικής Κατάρτισης και της Πολιτικής Χορηγιών της Αρχής.

Λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω αλλά και τους στόχους και επιδιώξεις της κυβερνητικής πολιτικής όπως εκφράζονται μέσα από το Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης 1999-2003, για προσφορά μιας ευέλικτης και πολύπλευρης μόρφωσης, γίνεται εισήγηση να διαφοροποιηθεί και να εμπλουτιστεί το Σχέδιο Ενίσχυσης της Υποδομής Κατάρτισης της Αρχής για να συνάδει με τις διεθνείς εξελίξεις και πρακτικές. Κατά τη διαδικασία αναθεώρησης του Σχεδίου πρέπει να ληφθούν υπόψη τα εξής σημεία:

- Ο τρόπος και η διαδικασία επιχορήγησης.
- Η προώθηση της εξατομικευμένης μάθησης.
- Η προώθηση της ανοικτής και εξ αποστάσεως μάθησης.
- Η δυνατότητα κάλυψης οποιωνδήποτε πρόσθετων σύγχρονων μεθόδων και τεχνολογιών κατάρτισης.
- Η οποιαδήποτε διαφορετικότητα της ανάγκης για υποδομή κατάρτισης των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης και των επιχειρήσεων.

6.2.3. Πειραματική εισαγωγή σύγχρονων μεθόδων και τεχνολογιών κατάρτισης σε δραστηριότητες κατάρτισης

Έχοντας υπόψη τις διάφορες δυσκολίες που αντιμετωπίζουν τα ιδρύματα/οργανισμοί κατάρτισης και οι επιχειρήσεις στην προσπάθεια που καταβάλλουν για κατάρτιση του προσωπικού τους και κυρίως ότι η πλειοψηφία των επιχειρήσεων με απασχόληση 20 άτομα και άνω εκτιμά ότι οι νέες μορφές κατάρτισης είναι περισσότερο αποτελεσματικές από τις παραδοσιακές μεθόδους, γίνεται εισήγηση για πειραματική εισαγωγή σύγχρονων μεθόδων και τεχνολογιών κατάρτισης σε δραστηριότητες κατάρτισης στην Κύπρο.

Προς αυτή την κατεύθυνση, η Αρχή να προχωρήσει στην υιοθέτηση της πρακτικής της ΕΕ και να προκηρύξει πρόγραμμα δράσης για πειραματική εισαγωγή σύγχρονων μεθόδων και τεχνολογιών κατάρτισης σε δραστηριότητες κατάρτισης. Το πρόγραμμα δράσης να είναι παρόμοιο με εκείνο του Leonardo da Vinci και να κινηθεί στη βάση των ακόλουθων κατευθύνσεων:

- Να υπάρξει στενή συνεργασία μεταξύ ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης και επιχειρήσεων για αποτελεσματικότερη εφαρμογή και αξιολόγηση αυτής της πειραματικής εισαγωγής. Προτεραιότητα να δοθεί σε αιτήσεις/προτάσεις που θα περιλαμβάνουν συνεργασίες με οίκους του εξωτερικού.
- Οι επαγγελματικές κατηγορίες στις οποίες να απευθύνονται οι προτάσεις να είναι εκείνες των διευθυντών, εποπτών και

επιστημονικού προσωπικού αφού για αυτές τις κατηγορίες εκτιμάται ότι η αποτελεσματικότητα με την υιοθέτηση νέων μορφών κατάρτισης θα είναι μεγαλύτερη.

- Οι θεματικοί τομείς στους οποίους να αναφέρονται οι προτάσεις για δραστηριότητες κατάρτισης να αφορούν τις πιο πάνω επαγγελματικές κατηγορίες και να περιλαμβάνουν θέματα όπως στρατηγικός προγραμματισμός, γενική διεύθυνση, εποπτεία, διεύθυνση μάρκετινγκ και πωλήσεων και χρηματοοικονομικά θέματα.
- Να χρησιμοποιηθούν σε ουσιαστικό βαθμό σύγχρονες μέθοδοι και τεχνολογίες κατάρτισης όπως ηλεκτρονική μάθηση, τηλεδιάσκεψη, ψηφιακοί δίσκοι μνήμης, πολυμέσα αλληλεπίδρασης και γενικά νέες μορφές κατάρτισης.

6.2.4. Κατάρτιση των διευθυντών/υπευθύνων κατάρτισης ιδρυμάτων/επιχειρήσεων και των εκπαιδευτών στην αξιοποίηση σύγχρονων μεθόδων και τεχνολογιών κατάρτισης

Η κατάρτιση και η εξοικείωση των διευθυντών/υπευθύνων κατάρτισης ιδρυμάτων/επιχειρήσεων και των εκπαιδευτών στις σύγχρονες μεθόδους και τεχνολογίες κατάρτισης αναμένεται να έχει θετική επίδραση στη γρηγορότερη εισαγωγή και ορθή αξιοποίηση τους στην Κύπρο. Η ενημέρωση και κατάρτιση των συγκεκριμένων ατόμων στα θέματα αυτά θεωρείται σημαντική και πρέπει να προχωρήσει το ταχύτερο δυνατό.

Επιμέρους ενέργειες που ήδη τροχοδρομούνται προς αυτή την κατεύθυνση είναι:

- Περίληψη στο θεματολόγιο των Πολυεπιχειρησιακών Προγραμμάτων Ζωτικής Σημασίας της Αρχής το θέμα της αξιοποίησης σύγχρονων μεθόδων και τεχνολογιών κατάρτισης στις δραστηριότητες κατάρτισης.
- Οργάνωση σχετικών προγραμμάτων με πρωτοβουλία της Αρχής τα οποία απευθύνονται στους διευθυντές/υπεύθυνους κατάρτισης ιδρυμάτων/επιχειρήσεων και στους εκπαιδευτές.

- Οργάνωση ομαδικών επισκέψεων στο εξωτερικό διευθυντών/υπευθύνων κατάρτισης ιδρυμάτων/επιχειρήσεων και εκπαιδευτών για παρακολούθηση πρακτικών εφαρμογών περιλαμβανομένων και σχετικών διαλέξεων που να αφορούν τις σύγχρονες μεθόδους και τεχνολογίες κατάρτισης. Οι επισκέψεις θα οργανωθούν με πρωτοβουλία της Αρχής και σε συνεργασία με οίκους του εξωτερικού.

6.2.5. Αξιοποίηση των δυνατοτήτων που προσφέρονται από το κοινοτικό πρόγραμμα Leonardo da Vinci II

Με την ανάθεση στο Κέντρο Παραγωγικότητας του ρόλου της Εθνικής Υπηρεσίας Διαχείρισης για το Leonardo da Vinci II, δημιουργήθηκαν δυνατότητες αξιοποίησης του προγράμματος αυτού από την Αρχή. Η Αρχή δύναται πλέον να υποβάλει προτάσεις ή/και να συμμετάσχει σε προτάσεις κρατών-μελών ως εταίρος με θέμα την αξιοποίηση σύγχρονων μεθόδων και τεχνολογιών κατάρτισης.

Η εισήγηση που γίνεται είναι όπως, πέραν της πρότασης για ανταλλαγή σχετικά με την αξιοποίηση νέων τεχνολογιών στην κατάρτιση που ήδη έχει εγκριθεί, η Αρχή καταβάλλει πρόσθετες προσπάθειες για περαιτέρω αξιοποίηση των δυνατοτήτων του εν λόγω προγράμματος. Αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα την καλύτερη ενημέρωση και τη διεύρυνση της χρήσης των σύγχρονων μεθόδων και τεχνολογιών κατάρτισης καθώς και την ανάπτυξη καινοτόμων προσεγγίσεων στην επαγγελματική κατάρτιση στην Κύπρο.

Παράλληλα, προκύπτει να είναι συμβουλευσιμη η επικεντρωμένη ενημέρωση ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης και επιχειρήσεων για αξιοποίηση των δυνατοτήτων που παρέχονται μέσω του Leonardo da Vinci II. Τόσο τα ιδρύματα/οργανισμοί κατάρτισης όσο και οι επιχειρήσεις της Κύπρου θα πρέπει να ενημερωθούν και ενθαρρυνθούν κατάλληλα για συμμετοχή στο Leonardo da Vinci II με δικές τους προτάσεις ή ως εταίροι με στόχο την κατάλληλη εισαγωγή και αξιοποίηση σύγχρονων μεθόδων και τεχνολογιών κατάρτισης.

6.2.6. Σύσταση ειδικής ad-hoc επιτροπής για παρακολούθηση των εξελίξεων αναφορικά με την αξιοποίηση σύγχρονων μεθόδων και τεχνολογιών κατάρτισης

Η εισήγηση για πειραματική εισαγωγή σύγχρονων μεθόδων και τεχνολογιών κατάρτισης στις δραστηριότητες κατάρτισης στην Κύπρο και οι ραγδαίες εξελίξεις που παρατηρούνται ανά το παγκόσμιο στο συγκεκριμένο τομέα, υποδεικνύουν την ανάγκη για συνεχή παρακολούθηση του θέματος. Για το λόγο αυτό, γίνεται εισήγηση για σύσταση ειδικής ad-hoc επιτροπής στην οποία να μετέχουν εκπρόσωποι από την Αρχή, τις αρμόδιες κυβερνητικές υπηρεσίες, τα ιδρύματα/οργανισμούς κατάρτισης, τις επιχειρήσεις καθώς και άλλοι ειδικοί πάνω στο θέμα.

Βασικός σκοπός της επιτροπής αυτής θα είναι η παρακολούθηση και η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων της πειραματικής εισαγωγής των σύγχρονων μεθόδων και τεχνολογιών κατάρτισης σε δραστηριότητες κατάρτισης στην Κύπρο. Παράλληλα, η επιτροπή θα παρακολουθεί τις διεθνείς εξελίξεις όσο αφορά τις μεθόδους και τεχνολογίες κατάρτισης και θα κάνει τις ανάλογες αναφορές και εισηγήσεις στην Αρχή.

Πρόσθετα, θα ήταν χρήσιμο όπως η Αρχή συμμετέχει σε διάφορα ευρωπαϊκά και διεθνή φόρουμ και συνέδρια/προγράμματα με σκοπό τη μεταφορά τεχνογνωσίας από το εξωτερικό στην Κύπρο.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1
ΠΙΝΑΚΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΔΟΜΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ
ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.1
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΚΟΝΔΥΛΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ
ΚΑΤΑ ΜΕΓΕΘΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

ΣΤΟΙΧΕΙΟ		ΜΕΓΕΘΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ							
		20 – 49	50 – 249			250 +			20 +
		(%)	50 – 99 (%)	100 – 249 (%)	Σύνολο (%)	250 – 499 (%)	500 + (%)	Σύνολο (%)	(%)
Σταθερά Έξοδα	ΝΑΙ	25,7	14,3	28,8	21,1	11,1	50,0	23,3	24,0
	ΟΧΙ	74,3	85,7	71,2	78,9	88,9	50,0	76,7	76,0
Προγράμματα Κατάρτισης Εκτός Επιχείρησης	ΝΑΙ	82,4	94,0	100,0	96,8	94,4	100,0	96,2	88,1
	ΟΧΙ	17,6	6,0	-	3,2	5,6	-	3,8	11,9
Βιβλία, Εγχειρίδια Κατάρτισης, Τεχνολογίες Κατάρτισης κλπ	ΝΑΙ	70,3	75,5	62,7	69,5	61,1	87,5	69,4	70,0
	ΟΧΙ	29,7	24,5	37,3	30,5	38,9	12,5	30,6	30,0
Μισθοί Καταρτιζομένων	ΝΑΙ	48,7	42,9	36,2	39,8	50,0	25,0	42,2	45,3
	ΟΧΙ	51,3	57,1	63,8	60,2	50,0	75,0	57,8	54,7
Μισθοί Εκπαιδευτών από την Επιχείρηση	ΝΑΙ	32,4	46,9	32,2	40,1	50,0	37,5	46,1	35,7
	ΟΧΙ	67,6	53,1	67,8	59,9	50,0	62,5	53,9	64,3

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.1 (συνέχεια)
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΚΟΝΔΥΛΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ
ΚΑΤΑ ΜΕΓΕΘΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

ΣΤΟΙΧΕΙΟ		ΜΕΓΕΘΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ							
		20 – 49	50 – 249			250 +			20 +
		(%)	50 – 99 (%)	100 – 249 (%)	Σύνολο (%)	250 – 499 (%)	500 + (%)	Σύνολο (%)	(%)
Μισθοί Μεντόρων και άλλων	ΝΑΙ	31,1	36,7	40,7	38,6	44,4	62,5	50,1	34,6
	ΟΧΙ	68,9	63,3	59,3	61,4	55,6	37,5	49,9	65,4
Μίσθωση Εκπαιδευτών και Συμβούλων Εκτός Επιχείρησης	ΝΑΙ	71,6	78,0	84,8	81,1	100,0	100,0	100,0	76,2
	ΟΧΙ	28,4	22,0	15,2	18,9	-	-	-	23,8

Πηγή: Η Λειτουργία της Κατάρτισης σε Επιχειρήσεις της Κύπρου στο Κατόφλι του 21ου αιώνα

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.2
ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΝ ΜΕΘΟΔΟΥΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ
ΚΑΤΑ ΜΕΓΕΘΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ	ΜΕΓΕΘΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ							
	20 – 49	50 – 249			250 +			20 +
	(%)	50 – 99 (%)	100 – 249 (%)	Σύνολο (%)	250 – 499 (%)	500 + (%)	Σύνολο (%)	(%)
Κατάρτιση με Καθορισμένο Πρόγραμμα σε Τάξη	59,8	76,8	80,2	78,1	88,9	90,0	89,2	66,3
Ανοικτά Συστήματα Μάθησης	48,2	47,5	55,8	50,7	51,9	100,0	65,1	49,5
Intranet	6,2	11,1	7,1	9,6	7,4	20,0	10,9	7,4
Extranet	2,5	4,0	2,4	3,4	3,7	20,0	8,2	2,9
Internet	38,0	47,5	50,0	48,5	55,6	40,0	51,3	41,6
Ψηφιακός Δίσκος Μνήμης	38,0	39,4	39,5	39,5	48,1	50,0	48,7	38,8
Άλλες Μορφές Κατάρτισης με τη χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών	47,6	54,5	53,5	54,1	48,1	80,0	56,9	49,9

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.2 (συνέχεια)
ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΝ ΜΕΘΟΔΟΥΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ
ΚΑΤΑ ΜΕΓΕΘΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ	ΜΕΓΕΘΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ							
	20 – 49	50 – 249			250 +			20 +
	(%)	50 – 99 (%)	100 – 249 (%)	Σύνολο (%)	250 – 499 (%)	500 + (%)	Σύνολο (%)	(%)
Μάθηση με τη Χρήση Οπτικών Μέσων	31,7	38,4	58,1	46,0	63,0	100,0	73,1	37,4
Μάθηση με τη Χρήση Ακουστικών Μέσων	11,6	18,4	32,6	23,9	33,3	70,0	43,4	16,3
Μάθηση μέσα από την Εκτέλεση Εργασιών	70,7	72,7	74,4	73,4	77,8	90,0	81,8	71,9
Κατάρτιση κατά την Εκτέλεση της Εργασίας	92,1	91,9	94,2	92,8	92,6	100,0	94,6	92,4
Παροχή Συμβουλών και Βοήθειας	88,4	87,8	91,9	89,4	85,2	90,0	86,5	88,6
Προγράμματα Τακτικής Εκπαίδευσης	13,0	21,0	29,4	24,4	44,4	70,0	51,5	17,7
Συνέδρια	67,1	80,6	87,2	83,2	88,9	100,0	91,9	72,7

Πηγή: Η Λειτουργία της Κατάρτισης σε Επιχειρήσεις της Κύπρου στο Κατώφλι του 21ου αιώνα

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.3
ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΝ
ΜΕΘΟΔΟΥΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ
ΚΑΤΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΡΧΗ

ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ	ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΡΧΗ		20 + (%)
	ΝΑΙ (%)	ΟΧΙ (%)	
Κατάρτιση με Καθορισμένο Πρόγραμμα σε Τάξη	74,5	13,5	66,3
Ανοικτά Συστήματα Μάθησης	52,0	33,1	49,5
Intranet	8,5	-	7,4
Extranet	3,4	-	2,9
Internet	44,7	22,1	41,6
Ψηφιακός Δίσκος Μνήμης	40,7	26,9	38,8
Άλλες Μορφές Κατάρτισης με τη χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών	53,3	27,9	49,9
Μάθηση με τη Χρήση Οπτικών Μέσων	41,5	11,1	37,4
Μάθηση με τη Χρήση Ακουστικών Μέσων	17,9	6,0	16,3
Μάθηση μέσα από την Εκτέλεση Εργασιών	74,1	57,2	71,9
Κατάρτιση κατά την Εκτέλεση της Εργασίας	93,3	86,6	92,4
Παροχή Συμβουλών και Βοήθειας	90,4	77,5	88,6
Προγράμματα Τακτικής Εκπαίδευσης	19,3	7,4	17,7
Συνέδρια	75,8	53,4	72,7

Πηγή: Η Λειτουργία της Κατάρτισης σε Επιχειρήσεις της Κύπρου στο Κατώφλι του 21ου αιώνα

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.4
ΠΡΟΘΕΣΗ ΓΙΑ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΜΕΘΟΔΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΜΕΣΑ
ΣΤΟΥΣ ΕΠΟΜΕΝΟΥΣ 12 ΜΗΝΕΣ ΚΑΤΑ ΜΕΓΕΘΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ		ΜΕΓΕΘΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ							
		20 – 49	50 – 249			250 +			20 +
		(%)	50 – 99 (%)	100 – 249 (%)	Σύνολο (%)	250 – 499 (%)	500 + (%)	Σύνολο (%)	(%)
Κατάρτιση με Καθορισμένο Πρόγραμμα σε Τάξη	A	39,2	34,2	36,2	35,0	37,5	55,6	42,5	37,8
	M	2,0	2,6	4,4	3,3	-	11,1	3,1	2,6
	I	58,8	63,2	59,4	61,7	62,5	33,3	54,4	59,6
Ανοικτά Συστήματα Μάθησης	A	34,2	25,5	31,2	28,0	42,9	80,0	58,6	33,2
	M	2,5	2,1	-	1,2	-	10,0	4,2	2,2
	I	63,3	72,4	68,8	70,8	57,1	10,0	37,2	64,6
Intranet	A	70,0	54,5	33,3	48,5	100,0	100,0	100,0	62,9
	M	-	-	-	-	-	-	-	-
	I	30,0	45,5	66,7	51,5	-	-	-	37,1
Extranet	A	50,0	50,0	50,0	50,0	100,0	100,0	100,0	54,4
	M	-	-	-	-	-	-	-	-
	I	50,0	50,0	50,0	50,0	-	-	-	45,6

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.4 (συνέχεια)
ΠΡΟΘΕΣΗ ΓΙΑ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΜΕΘΟΔΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΜΕΣΑ
ΣΤΟΥΣ ΕΠΟΜΕΝΟΥΣ 12 ΜΗΝΕΣ ΚΑΤΑ ΜΕΓΕΘΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ		ΜΕΓΕΘΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ							
		20 – 49	50 – 249			250 +			20 +
		(%)	50 – 99 (%)	100 – 249 (%)	Σύνολο (%)	250 – 499 (%)	500 + (%)	Σύνολο (%)	(%)
Internet	A	52,5	46,8	46,5	46,7	60,0	100,0	68,6	51,0
	M	-	-	-	-	-	-	-	-
	I	47,5	53,2	53,5	53,3	40,0	-	31,4	49,0
Ψηφιακός Δίσκος Μνήμης	A	41,0	41,0	47,1	43,4	61,5	60,0	61,1	42,5
	M	-	2,6	-	1,6	-	-	-	0,5
	I	59,0	56,4	52,9	55,0	38,5	40,0	38,9	57,0
Άλλες Μορφές Κατάρτισης με τη χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών	A	48,0	42,6	56,5	47,9	61,5	87,5	71,6	48,9
	M	-	-	4,4	1,7	-	-	-	0,5
	I	52,0	57,4	39,1	50,4	38,5	12,5	28,4	50,6
Μάθηση με τη Χρήση Οπτικών Μέσων	A	30,8	29,0	26,0	27,5	41,2	70,0	52,0	30,8
	M	-	2,6	2,0	2,3	-	-	-	0,9
	I	69,2	68,4	72,0	70,2	58,8	30,0	48,0	68,3

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.4 (συνέχεια)
ΠΡΟΘΕΣΗ ΓΙΑ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΜΕΘΟΔΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΜΕΣΑ
ΣΤΟΥΣ ΕΠΟΜΕΝΟΥΣ 12 ΜΗΝΕΣ ΚΑΤΑ ΜΕΓΕΘΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ		ΜΕΓΕΘΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ							
		20 – 49	50 – 249			250 +			20 +
		(%)	50 – 99 (%)	100 – 249 (%)	Σύνολο (%)	250 – 499 (%)	500 + (%)	Σύνολο (%)	(%)
Μάθηση με τη Χρήση Ακουστικών Μέσων	A	36,8	33,3	28,6	30,8	55,6	71,4	62,6	36,3
	M	-	11,1	-	5,2	-	-	-	2,3
	I	63,2	55,6	71,4	64,0	44,4	28,6	37,4	61,4
Μάθηση μέσα από την Εκτέλεση Εργασιών	A	42,2	38,9	37,5	38,3	61,9	77,8	66,8	41,9
	M	0,9	1,4	3,1	2,1	-	-	-	1,2
	I	56,9	59,7	59,4	59,6	38,1	22,2	33,2	56,9
Κατάρτιση κατά την Εκτέλεση της Εργασίας	A	36,7	46,7	43,2	45,3	64,0	70,0	65,7	40,3
	M	2,0	1,1	2,5	1,6	-	-	-	1,8
	I	61,3	52,2	54,3	53,1	36,0	30,0	34,3	57,9
Παροχή Συμβουλών και Βοήθειας	A	36,5	44,2	45,6	44,7	65,2	77,8	68,8	40,0
	M	2,8	-	1,3	0,5	-	-	-	2,0
	I	60,7	55,8	53,1	54,8	34,8	22,2	31,2	58,0

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.4 (συνέχεια)
ΠΡΟΘΕΣΗ ΓΙΑ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΜΕΘΟΔΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΜΕΣΑ
ΣΤΟΥΣ ΕΠΟΜΕΝΟΥΣ 12 ΜΗΝΕΣ ΚΑΤΑ ΜΕΓΕΘΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ		ΜΕΓΕΘΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ							
		20 – 49	50 – 249			250 +			20 +
		(%)	50 – 99 (%)	100 – 249 (%)	Σύνολο (%)	250 – 499 (%)	500 + (%)	Σύνολο (%)	(%)
Προγράμματα Τακτικής Εκπαίδευσης	A	66,7	45,0	44,0	44,5	50,0	57,1	52,7	56,2
	M	-	-	4,0	1,9	-	-	-	0,8
	I	33,3	55,0	52,0	53,6	50,0	42,9	47,3	43,0
Συνέδρια	A	34,6	40,5	28,0	35,4	54,2	40,0	49,9	35,5
	M	1,8	-	1,3	0,5	-	-	-	1,3
	I	63,6	59,5	70,7	64,1	45,8	60,0	50,1	63,2

A: Αύξηση
M: Μείωση
I: Ίδια επίπεδα

Πηγή: Η Λειτουργία της Κατάρτισης σε Επιχειρήσεις της Κύπρου στο Κατώφλι του 21ου αιώνα

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.5
ΙΔΡΥΜΑΤΑ/ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΠΟΥ ΔΙΑΘΕΤΟΥΝ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΚΑΤΑΛΛΗΛΑ ΕΜΠΛΟΥΤΙΣΜΕΝΗ ΓΙΑ ΧΡΗΣΗ
ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΕΣ ΚΑΤΑ ΕΠΑΡΧΙΑ ΕΔΡΑΣ

ΕΠΑΡΧΙΑ ΕΔΡΑΣ	ΥΠΑΡΞΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ				ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ	
	ΝΑΙ		ΟΧΙ		Αρ.	%
	Αρ.	%	Αρ.	%		
Λευκωσία	80	70	34	30	114	100
Λεμεσός	19	86	3	14	22	100
Λάρνακα	16	94	1	6	17	100
Αμμόχωστος	-	-	1	100	1	100
Πάφος	7	88	1	12	8	100
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ	122	75	40	25	162	100

Πηγή: Τα Ιδρύματα Κατάρτισης της Κύπρου στο Κατώφλι του 2000

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.6
**ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΤΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ/
 ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΚΑΤΑ ΕΠΑΡΧΙΑ ΕΔΡΑΣ**

ΕΠΑΡΧΙΑ ΕΔΡΑΣ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ						
	B	Π	ΜΤ	Φ	ΒΚ	CD	ΠΑ
	ΠΟΣΟΣΤΟ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ (%)						
Λευκωσία	96	79	40	34	70	55	29
Λεμεσός	100	100	32	37	47	68	42
Λάρνακα	100	94	56	31	75	69	69
Πάφος	100	100	14	29	57	57	57
ΣΥΝΟΛΟ	98	85	39	34	66	59	38

B: Βιβλία
 Π: Περιοδικά
 ΜΤ: Μαγνητοταινίες
 Φ: Φίλμ
 ΒΚ: Βιντεοκασέτες
 CD: CD-ROM
 ΠΑ: Πολυμέσα Αλληλεπίδρασης

Πηγή: Τα Ιδρύματα Κατάρτισης της Κύπρου στο Κατώφλι του 2000

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.7
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ/ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΚΑΤΑ ΕΠΑΡΧΙΑ ΕΔΡΑΣ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	ΛΕΥΚΩΣΙΑ		ΛΕΜΕΣΟΣ		ΛΑΡΝΑΚΑ		ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ		ΠΑΦΟΣ		ΣΥΝΟΛΟ	
	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
	ΑΡΙΘΜΟΣ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ											
Τηλεόραση/ Μαγνητοσκόπιο	60	54	13	9	13	4	-	1	4	4	90	72
Video Camera	30	84	4	18	6	11	-	1	1	7	41	121
Διασκόπιο	59	55	14	8	8	9	-	1	7	1	88	74
Slide Projector	41	73	7	15	6	11	-	1	4	4	58	104
Film Projector	16	98	3	19	4	13	-	1	1	7	24	138
Multimedia Video Projector	32	82	4	18	6	11	-	1	4	4	46	116
Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές	77	37	14	8	12	5	-	1	6	2	109	53
LCD Display	25	89	3	19	1	16	-	1	2	6	31	131

Πηγή: Τα Ιδρύματα Κατάρτισης της Κύπρου στο Κατόφλι του 2000

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.8
ΒΑΘΜΟΣ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΠΟΥ ΔΙΑΘΕΤΟΥΝ ΤΑ
ΙΔΡΥΜΑΤΑ/ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΚΑΤΑ ΕΠΑΡΧΙΑ ΕΔΡΑΣ
(Μέσος Όρος Απαντήσεων)

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	ΕΠΑΡΧΙΑ ΕΔΡΑΣ				ΣΥΝΟΛΟ
	ΛΕΥΚΩΣΙΑ	ΛΕΜΕΣΟΣ	ΛΑΡΝΑΚΑ	ΠΑΦΟΣ	
Τηλεόραση/ Μαγνητοσκόπιο	3,8	4,3	2,5	4,0	3,6
Video Camera	2,8	4,3	3,0	2,0	3,0
Διασκόπιο	4,5	4,6	4,8	4,0	4,5
Slide Projector	3,3	4,7	2,5	4,5	3,5
Film Projector	2,6	4,7	3,3	5,0	3,1
Multimedia Video Projector	4,3	4,5	3,7	4,3	4,3
Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές	4,1	4,8	4,4	4,5	4,3
LCD Display	4,4	4,0	5,0	4,0	4,3

Βαθμός Αξιοποίησης

- 1: Καθόλου
- 2: Λίγος
- 3: Μέτριος
- 4: Πολύ μεγάλος
- 5: Πάρα πολύ μεγάλος

Πηγή: Τα Ιδρύματα Κατάρτισης της Κύπρου στο Κατόφλι του 2000

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.9
ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΤΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ/ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ
ΜΕ ΆΛΛΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ/ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ
ΚΑΤΑ ΕΠΑΡΧΙΑ ΕΔΡΑΣ

ΕΠΑΡΧΙΑ ΕΔΡΑΣ	ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΗΜΕΡΑ				ΣΥΝΟΛΟ	
	ΝΑΙ		ΟΧΙ			
	Αρ.	%	Αρ.	%	Αρ.	%
Λευκωσία	83	73	31	27	114	100
Λεμεσός	13	59	9	41	22	100
Λάρνακα	15	88	2	12	17	100
Αμμόχωστος	1	100	-	-	1	100
Πάφος	5	63	3	37	8	100
ΣΥΝΟΛΟ	117	72	45	28	162	100

Πηγή: Τα Ιδρύματα Κατάρτισης της Κύπρου στο Κατώφλι του 2000

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.10
ΣΚΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΟ ΑΜΕΣΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΩΝ
ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ/ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΔΕΝ
ΕΧΟΥΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΤΕΙ ΜΕ ΑΛΛΑ
ΙΔΡΥΜΑΤΑ/ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ
ΚΑΤΑ ΕΠΑΡΧΙΑ ΕΔΡΑΣ

ΕΠΑΡΧΙΑ ΕΔΡΑΣ	ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΟ ΜΕΛΛΟΝ				ΣΥΝΟΛΟ	
	ΝΑΙ		ΟΧΙ			
	Αρ.	%	Αρ.	%	Αρ.	%
Λευκωσία	14	50	14	50	28	100
Λεμεσός	8	89	1	11	9	100
Λάρνακα	1	50	1	50	2	100
Πάφος	3	100	-	-	3	100
ΣΥΝΟΛΟ	26	62	16	38	42	100

Πηγή: Τα Ιδρύματα Κατάρτισης της Κύπρου στο Κατώφλι του 2000

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.11
ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΓΙΝΕΙ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ
1995-1997 ΚΑΙ ΠΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΖΟΝΤΑΙ ΝΑ ΓΙΝΟΥΝ
ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1998-2000 ΑΠΟ ΤΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ/
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΚΑΤΑ ΕΠΑΡΧΙΑ ΕΔΡΑΣ

ΕΠΕΝΔΥΣΗ	ΕΠΑΡΧΙΑ ΕΔΡΑΣ									
	Λ		ΛΕ		ΛΑ		Α		Π	
	Π 1	Π 2	Π 1	Π 2	Π 1	Π 2	Π 1	Π 2	Π 1	Π 2
	ΑΡΙΘΜΟΣ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ									
Κτίρια	25	35	9	7	3	5	-	-	3	5
Εξοπλισμός	73	73	17	18	13	14	-	-	6	7
Σύστημα ποιότητας	12	10	4	11	3	6	-	-	1	7
Συνεργασία με ίδρυμα εξωτερικού	35	46	6	15	5	10	-	-	2	5
Συνεργασία με ειδικό εμπειρογνώμονα	24	31	7	11	5	9	-	-	2	7
Επιμόρφωση προσωπικού	52	60	16	18	10	13	-	-	7	8
Καμιά	14	15	-	-	1	-	1	1	1	-
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ	99	103	21	21	17	17	1	1	8	8

Λ: Λευκωσία Π 1: 1995-1997
 ΛΕ: Λεμεσός Π 2: 1998-2000
 ΛΑ: Λάρνακα
 Α: Αμμόχωστος
 Π: Πάφος

Πηγή: Τα Ιδρύματα Κατάρτισης της Κύπρου στο Κατόφλι του 2000

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

ΠΙΝΑΚΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΤΗ ΧΡΗΣΙΜΟΤΗΤΑ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΣΥΓΧΡΟΝΩΝ ΜΕΘΟΔΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.1
ΓΝΩΣΗ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ/ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΥΠΑΡΞΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΤΗΣ ΥΠΟΔΟΜΗΣ
ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΚΑΤΑ ΕΠΑΡΧΙΑ ΕΔΡΑΣ

ΕΠΑΡΧΙΑ ΕΔΡΑΣ	ΓΝΩΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΑΡΞΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ				ΣΥΝΟΛΟ	
	ΝΑΙ		ΟΧΙ		Αρ.	%
	Αρ.	%	Αρ.	%		
Λευκωσία	83	73	30	27	113	100
Λεμεσός	15	68	7	32	22	100
Λάρνακα	15	88	2	12	17	100
Αμμόχωστος	-	-	1	100	1	100
Πάφος	4	50	4	50	8	100
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ	117	73	44	27	161	100

Πηγή: Τα Ιδρύματα Κατάρτισης της Κύπρου στο Κατόφλι του 2000

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.2
ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΤΗΣ ΥΠΟΔΟΜΗΣ
ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΑΠΟ ΤΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ/ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ
ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΚΑΤΑ ΕΠΑΡΧΙΑ ΕΔΡΑΣ

ΕΠΑΡΧΙΑ ΕΔΡΑΣ	ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΣΧΕΔΙΟΥ				ΣΥΝΟΛΟ	
	ΝΑΙ		ΟΧΙ		Αρ.	%
	Αρ.	%	Αρ.	%		
Λευκωσία	36	43	47	57	83	100
Λεμεσός	5	33	10	67	15	100
Λάρνακα	4	27	11	73	15	100
Πάφος	2	50	2	50	4	100
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ	47	40	70	60	117	100

Πηγή: Τα Ιδρύματα Κατάρτισης της Κύπρου στο Κατόφλι του 2000

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.3
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΤΗΣ ΥΠΟΔΟΜΗΣ
ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΓΙΑ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΕΧΟΥΝ ΒΟΗΘΗΘΕΙ ΤΑ
ΙΔΡΥΜΑΤΑ/ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ
ΚΑΤΑ ΕΠΑΡΧΙΑ ΕΔΡΑΣ

ΕΠΑΡΧΙΑ ΕΔΡΑΣ	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΠΟΔΟΜΗΣ			ΣΥΝΟΛΟ
	Μηχανήματα/ Εξοπλισμός	Προδιαγραφές Κατάρτισης	Κατάρτιση Εκπαιδευτών	
Λευκωσία	33	18	13	36
Λεμεσός	4	2	2	5
Λάρνακα	2	-	3	4
Πάφος	2	2	2	2
ΣΥΝΟΛΟ	41	22	20	47

Πηγή: Τα Ιδρύματα Κατάρτισης της Κύπρου στο Κατόφλι του 2000

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.4
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΤΗΣ ΥΠΟΔΟΜΗΣ
ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΓΙΑ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΕΧΟΥΝ ΒΟΗΘΗΘΕΙ ΤΑ
ΙΔΡΥΜΑΤΑ/ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ
ΚΑΤΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΥΠΟΣΤΑΣΗΣ

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΥΠΟΣΤΑΣΗΣ	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΠΟΔΟΜΗΣ			ΣΥΝΟΛΟ
	Μηχανήματα/ Εξοπλισμός	Προδιαγραφές Κατάρτισης	Κατάρτιση Εκπαιδευτών	
Δημόσια Ιδρύματα	2	1	1	2
Συμβουλευτικοί Οίκοι	13	8	4	14
Επιχειρήσεις	3	1	3	4
Εκπαιδευτικά Ιδρύματα	19	10	9	22
Επαγγελματικοί Σύνδεσμοι	1	-	1	2
Εργοδοτικές Οργανώσεις/Σύνδεσμοι	1	1	1	1
Συνδικαλιστικές Οργανώσεις	2	1	1	2
ΣΥΝΟΛΟ	41	22	20	47

Πηγή: Τα Ιδρύματα Κατάρτισης της Κύπρου στο Κατώφλι του 2000

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.5
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΠΟ ΤΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ/ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ
ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΤΟΥ ΒΑΘΜΟΥ ΒΟΗΘΕΙΑΣ ΠΟΥ ΕΙΧΑΝ ΑΠΟ
ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΤΗΣ ΥΠΟΔΟΜΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ
ΚΑΤΑ ΕΠΑΡΧΙΑ ΕΔΡΑΣ
(Μέσος Όρος Απαντήσεων)

ΕΠΑΡΧΙΑ ΕΔΡΑΣ	ΒΑΘΜΟΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ
Λευκωσία	4,4
Λεμεσός	4,6
Λάρνακα	4,8
Πάφος	5,0
ΣΥΝΟΛΟ	4,5

Βαθμός Βοήθειας

- 1: Καθόλου
- 2: Βοηθητικός σε μικρό βαθμό
- 3: Μέτριος
- 4: Βοηθητικός
- 5: Πολύ βοηθητικός

Πηγή: Τα Ιδρύματα Κατάρτισης της Κύπρου στο Κατόφλι του 2000

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.6
ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ/ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΟΡΕΙΑ
ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΚΑΤΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΥΠΟΣΤΑΣΗΣ

ΕΠΙΠΤΩΣΗ	ΥΠΟΣΤΑΣΗ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ																	
	ΔΙ		ΗΙ		ΣΟ		Ε		ΕΙ		ΕΣ		ΕΟΣ		ΣΟΡ		ΑΙ	
	Π 1	Π 2	Π 1	Π 2	Π 1	Π 2	Π 1	Π 2	Π 1	Π 2	Π 1	Π 2	Π 1	Π 2	Π 1	Π 2	Π 1	Π 2
	ΑΡΙΘΜΟΣ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ																	
Εξασφάλιση οικονομικών πόρων	-	1	1	2	1	25	-	9	2	32	1	9	-	3	-	-	1	3
Τεχνολογική αναβάθμιση	-	1	1	3	9	28	5	11	20	37	3	10	-	3	-	1	-	3
Απώλεια αγορών	-	-	-	-	1	1	1	1	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-
Πρόσβαση σε νέες αγορές	-	-	-	-	4	25	3	8	4	26	1	4	-	2	-	-	-	2
Μείωση στον αριθμό των καταρτιζομένων	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
Αύξηση στον αριθμό των καταρτιζομένων	1	1	1	3	2	21	4	7	17	37	1	5	2	2	1	1	-	1
Μείωση της ανταγωνιστικότητας	-	-	-	-	-	3	1	1	-	2	-	1	-	1	-	-	-	-

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.6 (συνέχεια)
ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ/ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΟΡΕΙΑ
ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΚΑΤΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΥΠΟΣΤΑΣΗΣ

ΕΠΙΠΤΩΣΗ	ΥΠΟΣΤΑΣΗ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ																	
	ΔΙ		ΗΙ		ΣΟ		Ε		ΕΙ		ΕΣ		ΕΟΣ		ΣΟΡ		ΑΙ	
	Π 1	Π 2	Π 1	Π 2	Π 1	Π 2	Π 1	Π 2	Π 1	Π 2	Π 1	Π 2	Π 1	Π 2	Π 1	Π 2	Π 1	Π 2
	ΑΡΙΘΜΟΣ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ																	
Απόλυση προσωπικού	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Καμιά επίπτωση	2	1	3	2	28	6	14	5	28	6	16	9	4	2	2	2	6	4
ΣΥΝΟΛΟ	3	3	6	6	41	41	21	21	55	55	20	20	6	6	3	3	7	7

ΔΙ: Δημόσια Ιδρύματα
 ΗΙ: Ημιδημόσια Ιδρύματα
 ΣΟ: Συμβουλευτικοί Οίκοι
 Ε: Επιχειρήσεις
 ΕΙ: Εκπαιδευτικά Ιδρύματα

ΕΣ: Επαγγελματικοί Σύνδεσμοι
 ΕΟΣ: Εργοδοτικές Οργανώσεις/Σύνδεσμοι
 ΣΟΡ: Συνδικαλιστικές Οργανώσεις
 ΑΙ: Άλλα Ιδρύματα/Οργανισμοί Κατάρτισης

Π 1: 1995-1997
 Π 2: 1998-2000

Πηγή: Τα Ιδρύματα Κατάρτισης της Κύπρου στο Κατόφλι του 2000

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.7
ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ/ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΟΡΕΙΑ
ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΚΑΤΑ ΕΠΑΡΧΙΑ ΕΔΡΑΣ

ΕΠΙΠΤΩΣΗ	ΕΠΑΡΧΙΑ ΕΔΡΑΣ									
	ΛΕΥΚΩΣΙΑ		ΛΕΜΕΣΟΣ		ΛΑΡΝΑΚΑ		ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ		ΠΑΦΟΣ	
	Π 1	Π 2	Π 1	Π 2	Π 1	Π 2	Π 1	Π 2	Π 1	Π 2
	ΑΡΙΘΜΟΣ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ									
Εξασφάλιση οικονομικών πόρων	5	50	-	15	-	13	-	-	1	6
Τεχνολογική αναβάθμιση	24	61	3	15	10	14	-	-	1	7
Απώλεια αγορών	3	2	-	1	-	-	-	-	-	-
Πρόσβαση σε νέες αγορές	10	45	1	11	1	8	-	-	-	3
Μείωση στον αριθμό των καταρτιζομένων	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Αύξηση στον αριθμό των καταρτιζομένων	12	42	5	16	11	14	-	-	1	6
Μείωση της ανταγωνιστικότητας	1	6	-	1	-	1	-	-	-	-
Απόλυση προσωπικού	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Καμιά επίπτωση	75	32	17	3	4	1	1	1	6	-
ΣΥΝΟΛΟ	114	114	22	22	17	17	1	1	8	8

Π 1: 1995-1997 Π 2: 1998-2000

Πηγή: Τα Ιδρύματα Κατάρτισης της Κύπρου στο Κατώφλι του 2000

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.8
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΗ ΧΡΗΣΗ ΜΕΘΟΔΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΑ ΜΕ
ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΥΣ ΚΑΤΑ ΜΕΓΕΘΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ		ΜΕΓΕΘΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ							
		20 – 49	50 – 249			250 +			20 +
		(%)	50 – 99 (%)	100 – 249 (%)	Σύνολο (%)	250 – 499 (%)	500 + (%)	Σύνολο (%)	(%)
Ανοικτά Συστήματα Μάθησης	Α	10,1	20,0	23,4	21,5	21,4	-	12,4	13,7
	Β	55,7	51,1	46,8	49,2	42,9	90,0	62,8	54,0
	Γ	30,4	20,0	25,5	22,4	28,6	-	16,5	27,4
	Δ Ε	3,8	8,9	4,3	6,9	7,1	10,0	8,3	4,9
Intranet	Α	11,1	9,1	16,7	11,2	-	-	-	10,6
	Β	77,8	45,4	16,7	37,3	100,0	100,0	100,0	61,8
	Γ	11,1	45,5	16,6	37,3	-	-	-	21,6
	Δ Ε	-	-	50,0	14,2	-	-	-	6,0
Extranet	Α	-	25,0	50,0	31,7	-	-	-	11,2
	Β	50,0	50,0	50,0	50,0	100,0	100,0	100,0	54,4
	Γ	25,0	25,0	-	18,3	-	-	-	20,5
	Δ Ε	25,0	-	-	-	-	-	-	13,9

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.8 (συνέχεια)
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΗ ΧΡΗΣΗ ΜΕΘΟΔΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΑ ΜΕ
ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΥΣ ΚΑΤΑ ΜΕΓΕΘΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ		ΜΕΓΕΘΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ							
		20 – 49	50 – 249			250 +			20 +
		(%)	50 – 99 (%)	100 – 249 (%)	Σύνολο (%)	250 – 499 (%)	500 + (%)	Σύνολο (%)	(%)
Internet	Α	13,1	19,1	23,8	21,0	6,7	-	5,2	15,6
	Β	65,6	53,2	52,4	52,9	66,7	100,0	73,8	61,4
	Γ	13,1	12,8	14,3	13,3	13,3	-	10,5	13,1
	Δ Ε	8,2	14,9	9,5	12,8	13,3	-	10,5	9,9
Ψηφιακός Δίσκος Μνήμης	Α	14,5	17,9	30,3	22,7	23,1	-	16,6	17,1
	Β	54,9	41,0	33,3	38,1	61,5	40,0	55,4	49,7
	Γ	25,8	30,8	21,2	27,1	7,7	60,0	22,5	26,1
	Δ Ε	4,8	10,3	15,2	12,1	7,7	-	5,5	7,1
Άλλες Μορφές Κατάρτισης με τη χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών	Α	13,0	17,0	22,2	19,0	-	-	-	14,5
	Β	67,5	45,3	60,0	50,9	84,6	75,0	80,9	62,6
	Γ	15,6	24,5	17,8	21,9	7,7	25,0	14,4	17,6
	Δ Ε	3,9	13,2	-	8,2	7,7	-	4,7	5,3

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.8 (συνέχεια)
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΗ ΧΡΗΣΗ ΜΕΘΟΔΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΑ ΜΕ
ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΥΣ ΚΑΤΑ ΜΕΓΕΘΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ		ΜΕΓΕΘΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ							
		20 – 49	50 – 249			250 +			20 +
		(%)	50 – 99 (%)	100 – 249 (%)	Σύνολο (%)	250 – 499 (%)	500 + (%)	Σύνολο (%)	(%)
Μάθηση με τη Χρήση Οπτικών Μέσων	Α	11,5	8,1	12,2	10,1	11,8	-	7,3	10,8
	Β	50,0	35,1	57,1	45,9	58,8	70,0	63,0	49,3
	Γ	32,7	43,3	28,6	36,1	11,8	20,0	14,9	32,8
	Δ Ε	5,8	13,5	2,1	7,9	17,6	10,0	14,8	7,1
Μάθηση με τη Χρήση Ακουστικών Μέσων	Α	10,5	27,8	14,3	20,6	-	-	-	14,1
	Β	42,1	33,3	50,0	42,2	55,6	57,1	56,3	43,3
	Γ	42,1	33,3	35,7	34,6	22,2	28,6	25,0	37,4
	Δ Ε	5,3	5,6	-	2,6	22,2	14,3	18,7	5,2
Μάθηση μέσα από την Εκτέλεση Εργασιών	Α	2,6	1,4	4,7	2,7	-	-	-	2,5
	Β	75,9	80,3	79,4	79,9	90,5	77,8	86,6	77,5
	Γ	19,8	15,5	15,9	15,7	9,5	11,1	10,0	18,2
	Δ Ε	1,7	2,8	-	1,7	-	11,1	3,4	1,8

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.8 (συνέχεια)
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΗ ΧΡΗΣΗ ΜΕΘΟΔΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΑ ΜΕ
ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΥΣ ΚΑΤΑ ΜΕΓΕΘΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ		ΜΕΓΕΘΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ							
		20 – 49	50 – 249			250 +			20 +
		(%)	50 – 99 (%)	100 – 249 (%)	Σύνολο (%)	250 – 499 (%)	500 + (%)	Σύνολο (%)	(%)
Κατάρτιση κατά την Εκτέλεση της Εργασίας	Λ	2,7	1,1	3,7	2,1	-	-	-	2,4
	Π	78,8	78,9	80,0	79,3	96,0	80,0	91,4	79,4
	Ι	15,9	18,9	13,8	16,9	4,0	10,0	5,7	15,9
	Δ Ξ	2,6	1,1	2,5	1,7	-	10,0	2,9	2,3
Παροχή Συμβουλών και Βοήθειας	Λ	4,1	3,5	5,1	4,2	-	-	-	4,0
	Π	64,8	57,7	78,2	65,9	78,3	66,7	74,9	65,5
	Ι	29,0	35,3	14,1	26,8	21,7	22,2	21,9	28,1
	Δ Ξ	2,1	3,5	2,6	3,1	-	11,1	3,2	2,4
Προγράμματα Τακτικής Εκπαίδευσης	Λ	-	5,0	4,0	4,5	-	14,3	5,3	2,4
	Π	61,9	55,0	56,0	55,5	66,7	42,8	57,8	58,8
	Ι	28,6	40,0	32,0	36,2	33,3	28,6	31,6	32,0
	Δ Ξ	9,5	-	8,0	3,8	-	14,3	5,3	6,8

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.8 (συνέχεια)
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΗ ΧΡΗΣΗ ΜΕΘΟΔΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΑ ΜΕ
ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΥΣ ΚΑΤΑ ΜΕΓΕΘΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ		ΜΕΓΕΘΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ							
		20 – 49	50 – 249			250 +			20 +
		(%)	50 – 99 (%)	100 – 249 (%)	Σύνολο (%)	250 – 499 (%)	500 + (%)	Σύνολο (%)	(%)
Συνέδρια	Λ	6,4	16,7	14,9	15,9	4,2	20,0	8,9	9,8
	Π	51,4	41,0	39,2	40,3	62,5	30,0	52,8	47,6
	Ι	39,5	37,2	44,6	40,2	25,0	40,0	29,5	39,3
	Δ Ξ	2,7	5,1	1,3	3,6	8,3	10,0	8,8	3,3

Λ: Λιγότερη
 Π: Περισσότερη
 Ι: Ίδια
 Δ Ξ: Δεν Ξέρω

Πηγή: Η Λειτουργία της Κατάρτισης σε Επιχειρήσεις της Κύπρου στο Κατώφλι του 21ου αιώνα

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.9
ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΟΥ ΒΑΘΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΝΕΩΝ ΜΟΡΦΩΝ
ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΣΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΚΑΤΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ
(ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ)

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΒΑΘΜΟΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ					
	ΚΑΘΟΛΟΥ (%)	ΛΙΓΟ (%)	ΜΕΤΡΙΑ (%)	ΠΟΛΥ (%)	ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ (%)	ΔΕΝ ΞΕΡΩ (%)
Διευθυντές	10	8	8	25	25	24
Επιστημονικό προσωπικό	9	6	6	23	28	28
Τεχνικοί βοηθοί	12	2	15	21	18	32
Γραφειακό προσωπικό	16	4	18	18	21	23
Πωλητές	19	8	10	21	16	26
Επόπτες	23	5	16	16	15	25
Τεχνίτες	19	10	10	17	21	23
Χειριστές μηχανημάτων και Οδηγοί	24	9	12	10	17	28
Ανειδίκευτοι εργάτες	32	11	10	9	8	30

Πηγή: Οι Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις της Κύπρου στο Κατώφλι του 2000: Ο Τομέας της Μεταποίησης

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.10
ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΟΥ ΒΑΘΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΝΕΩΝ ΜΟΡΦΩΝ
ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΣΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΚΑΤΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ
(ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ)

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΒΑΘΜΟΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ					
	ΚΑΘΟΛΟΥ (%)	ΛΙΓΟ (%)	ΜΕΤΡΙΑ (%)	ΠΟΛΥ (%)	ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ (%)	ΔΕΝ ΞΕΡΩ (%)
Διευθυντές	19	6	8	17	15	35
Επιστημονικό προσωπικό	10	4	6	20	16	44
Τεχνικοί βοηθοί	5	7	19	16	15	38
Γραφειακό προσωπικό	16	6	16	16	6	40
Πωλητές	14	0	14	0	14	58
Επόπτες	29	9	8	15	1	38
Τεχνίτες	32	10	8	13	1	36
Χειριστές μηχανημάτων και Οδηγοί	22	10	6	27	2	33
Ανειδίκευτοι εργάτες	36	11	5	14	2	32

Πηγή: Οι Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις της Κύπρου στο Κατώφλι του 2000: Ο Τομέας των Κατασκευών

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.11
ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΟΥ ΒΑΘΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΝΕΩΝ ΜΟΡΦΩΝ
ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΣΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΚΑΤΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ
(ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ)

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΒΑΘΜΟΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ					
	ΚΑΘΟΛΟΥ (%)	ΛΙΓΟ (%)	ΜΕΤΡΙΑ (%)	ΠΟΛΥ (%)	ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ (%)	ΔΕΝ ΞΕΡΩ (%)
Διευθυντές	14	8	17	21	32	8
Επιστημονικό προσωπικό	10	7	18	28	32	5
Τεχνικοί βοηθοί	17	11	16	20	24	12
Γραφειακό προσωπικό	19	10	20	19	24	8
Υπάλληλοι υπηρεσιών	23	11	20	17	22	7
Πωλητές	17	10	18	23	26	6
Επόπτες	15	13	31	24	10	7
Τεχνίτες	35	10	17	22	13	3
Χειριστές μηχανημάτων και Οδηγοί	49	11	15	3	7	15
Ανεπίδοκτοι εργάτες	52	14	13	8	6	7

Πηγή: Οι Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις της Κύπρου στο Κατόφλι του 2000: Ο Τομέας των Υπηρεσιών

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.12
ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΟΥ ΒΑΘΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΝΕΩΝ ΜΟΡΦΩΝ
ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΣΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΚΑΤΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ
(ΙΔΡΥΜΑΤΑ/ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ)

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΒΑΘΜΟΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ					
	ΚΑΘΟΛΟΥ (%)	ΛΙΓΟ (%)	ΜΕΤΡΙΑ (%)	ΠΟΛΥ (%)	ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ (%)	ΔΕΝ ΞΕΡΩ (%)
Διευθυντές	28	15	20	12	19	6
Επιστημονικό προσωπικό	25	13	19	17	19	7
Τεχνικοί βοηθοί	31	19	21	12	9	8
Γραφειακό προσωπικό	34	22	18	15	4	7
Υπάλληλοι υπηρεσιών	42	17	16	12	4	9
Πωλητές	43	16	16	11	4	10
Επόπτες	40	19	19	7	5	10
Τεχνίτες	52	22	7	5	3	11
Χειριστές μηχανημάτων και Οδηγοί	56	17	8	3	3	13

Πηγή: Τα Ιδρύματα Κατάρτισης της Κύπρου στο Κατώφλι του 2000

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.13
ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΗΤΑ ΝΕΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΣΤΗΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΗΣ
ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΥΠΕΥΘΥΝΩΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΚΑΤΑ ΜΕΓΕΘΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ		ΜΕΓΕΘΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ							
		20 – 49	50 – 249			250 +		20 +	
		(%)	50 – 99 (%)	100 – 249 (%)	Σύνολο (%)	250 – 499 (%)	500 + (%)	Σύνολο (%)	(%)
Νέες τεχνολογίες κατάρτισης	Κ	11,0	6,1	1,2	4,2	-	-	-	8,6
	Ο Π	8,6	9,1	8,1	8,7	18,5	10,0	16,2	8,9
	Α	36,2	32,3	26,7	30,2	25,9	60,0	35,3	34,3
	Π	44,2	52,5	64,0	56,9	55,6	30,0	48,5	48,2

Κ: Καθόλου
 Ο Π: Όχι Πολύ
 Α: Αρκετά
 Π: Πολύ

Πηγή: Η Λειτουργία της Κατάρτισης σε Επιχειρήσεις της Κύπρου στο Κατώφλι του 21ου αιώνα

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ ΤΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ ΤΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ

1:	Ιδρύματα/οργανισμοί κατάρτισης που διαθέτουν βιβλιοθήκη κατάλληλα εμπλουτισμένη για χρήση από τους εκπαιδευτές κατά υπόσταση ιδρύματος	66
2:	Εκπαιδευτικός εξοπλισμός των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης	69
3:	Γνώση ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης για την ύπαρξη του Σχεδίου Ενίσχυσης της Υποδομής Κατάρτισης κατά κατηγορία υπόστασης	78
4:	Αξιοποίηση του Σχεδίου Ενίσχυσης της Υποδομής Κατάρτισης από τα ιδρύματα/οργανισμούς κατάρτισης κατά κατηγορία υπόστασης	80
5:	Αξιολόγηση από τα ιδρύματα/οργανισμούς κατάρτισης του βαθμού βοήθειας που είχαν από το Σχέδιο Ενίσχυσης της Υποδομής Κατάρτισης κατά κατηγορία υπόστασης	82
6:	Επιπτώσεις στα ιδρύματα/οργανισμούς κατάρτισης από την Ευρωπαϊκή πορεία της Κύπρου	84
7:	Εκτιμήσεις για το βαθμό βελτίωσης του ενδιαφέροντος των εργοδοτούμενων για συμμετοχή σε προγράμματα κατάρτισης με την υιοθέτηση νέων μορφών κατάρτισης	91
8:	Απόψεις Μικρομεσαίων επιχειρήσεων αναφορικά με τα εμπόδια στην προσπάθεια για κατάρτιση του προσωπικού τους	92
9:	Απόψεις ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης αναφορικά με τα εμπόδια στην προσπάθεια για κατάρτιση του προσωπικού τους	93

- 10: Απόψεις Μικρομεσαίων επιχειρήσεων αναφορικά με τους παράγοντες που επηρεάζουν τη συμμετοχή του προσωπικού τους σε προγράμματα κατάρτισης 95
- 11: Απόψεις ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης αναφορικά με τους παράγοντες που επηρεάζουν τη συμμετοχή του προσωπικού τους σε προγράμματα κατάρτισης 96

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

1:	Κατηγορίες τεχνολογιών κατάρτισης	7
2:	Στοιχεία τα οποία περιλαμβάνονται στο κονδύλι για την κατάρτιση	59
3:	Ποσοστό επιχειρήσεων που χρησιμοποιούν διάφορες μεθόδους και τεχνολογίες κατάρτισης	61
4:	Πρόθεση για διαφοροποίηση της χρήσης μεθόδων και τεχνολογιών κατάρτισης μέσα στους επόμενους 12 μήνες	64
5:	Περιεχόμενο της βιβλιοθήκης των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης	68
6:	Βαθμός αξιοποίησης του εκπαιδευτικού εξοπλισμού που διαθέτουν τα ιδρύματα/οργανισμοί κατάρτισης	70
7:	Συνεργασία των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης με άλλα ιδρύματα/οργανισμούς κατάρτισης	72
8:	Σκέψεις για συνεργασία στο άμεσο μέλλον των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης τα οποία δεν έχουν προηγουμένως συνεργαστεί με άλλα ιδρύματα/οργανισμούς κατάρτισης	73
9:	Χώρα προέλευσης των συνεργατών των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης	74
10:	Επενδύσεις που έχουν γίνει κατά την περίοδο 1995-1997 και που προγραμματίζονται να γίνουν κατά την περίοδο 1998-2000 από τα ιδρύματα/οργανισμούς κατάρτισης	75

11:	Στοιχεία του Σχεδίου Ενίσχυσης της Υποδομής Κατάρτισης για τα οποία έχουν βοηθηθεί τα ιδρύματα/οργανισμοί κατάρτισης	81
12:	Κοινοτικά προγράμματα που γνωρίζουν τα ιδρύματα/οργανισμοί κατάρτισης	85
13:	Κοινοτικά προγράμματα στα οποία έχουν λάβει μέρος τα ιδρύματα/οργανισμοί κατάρτισης	86
14:	Αποτελεσματικότητα στη χρήση μεθόδων και τεχνολογιών κατάρτισης συγκριτικά με παραδοσιακές μεθόδους	88
15:	Σημαντικότητα δεξιοτήτων στην αποτελεσματική εκτέλεση της εργασίας των υπευθύνων κατάρτισης	98

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (1993), “Flexible Learning / Training Methods”.

Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (1999), “Οι Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις της Κύπρου στο κατώφλι του 2000: Ο Τομέας της Μεταποίησης”.

Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (1999), “Οι Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις της Κύπρου στο κατώφλι του 2000: Ο Τομέας των Κατασκευών”.

Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (1999), “Οι Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις της Κύπρου στο κατώφλι του 2000: Ο Τομέας των Υπηρεσιών”.

Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (2000), “Τα Ιδρύματα Κατάρτισης της Κύπρου στο κατώφλι του 2000: Συμβολή στην ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού”.

Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (2000), “Η Λειτουργία της Κατάρτισης σε Επιχειρήσεις της Κύπρου στο κατώφλι του 21ου αιώνα: Συμβολή στην ανάπτυξη των επιχειρήσεων” (υπό έκδοση).

Γραφείο Προγραμματισμού, Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης 1999-2003.

Ευρωπαϊκή Επιτροπή (1997), “Σχέδιο δράσης για μια ευρωπαϊκή πρωτοβουλία στον τομέα της εκπαίδευσης (1996-1998)”.

Ευρωπαϊκή Επιτροπή (1999), “eEurope – Κοινωνία πληροφοριών για όλους”.

Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2000), “Υπόμνημα σχετικά με την εκπαίδευση καθόλη τη διάρκεια της ζωής”.

Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2000), “Να σκεφτούμε την εκπαίδευση του αύριο: Να προωθήσουμε την καινοτομία με τις νέες τεχνολογίες”.

Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2000), “Σχέδιο δράσης ηλεκτρονικής μάθησης”.

European Commission (1995), “Open and distance learning in the EU Member States”, Synthesis report.

European Commission (1996), “Industry Research Task Force on Educational Software and Multimedia”.

European Commission (1996), “Educational Multimedia Task Force”, Country report.

European Commission (1996), “Distance training in the European Union”.

European Council (1999), Council decision establishing the second phase of the Community vocational training action programme “Leonardo da Vinci”.

International Labour Office (1995), “New media for workers’ education and training”, Labour Education 1995 / 3-4, Nos. 100 / 101.

Kearsley Greg (1984), “Training and Technology: A Handbook for HRD Professionals”.

Οικονομική, Διάφορα άρθρα στο τεύχος για την Τεχνολογία.

Steed Colin (1999), “Web-based Training”.